

BESTE IBERIA - SAKARTVELO

სხვა იბერია - სამართველო

LA OTRA IBERIA - SAKARTVELO

Beste Iberia : Sakartvelo

სხვა იბერია : საქართველო

La otra Iberia : Sakartvelo

Giorgi Gotsiridze Machaveli

David Gotsiridze

Con permiso de mi coautor

A la memoria mis dos hermanos Gogi (Jorge) y Tamazi (Tomas) a
quienes hecho de menos.

Nire anaia Gogi eta Tamazi-ren oroimenez, horien falta handia dut eta.

David Gotsiridze

Edición: 2011

Tirada:

Fotografías de País Vasco y Diseño: los autores de libro.

Impresión: Estudios Gráficos ZURE, S.A.

Carretera Lutxana-Asua, 24-A

48950 Erandio-Goikoa (Bizkaia)

D.L. BI-700-08

Hitzaurrea

Lagunek aldizka eskatzen dizkiguten mesedeen artean, batzuk, egia esan, neurri handiz konpromiso hutsagatik egin ohi ditugu, baina badira, zorionez, beste batzuk, betetzean erabateko poza eta atsegina ematen dizkigutenak. Eta horietako bat da, hain zuzen ere, David Gotsiridze adiskideak, bere seme Giorgi-rekin elkarlanean prestatu berri duen *Beste Iberia: Sakartvelo libururako eskatu didan aurkezpen hau.*

David duela urte asko ezagutu nuen Georgian, hara bertako hizkuntza, literatura eta kultura hurbiletik ikastera 1979ko eta 1981ko udetan egin nituen egotaldietan. Espainiako gerra zibilean hemendik ume ugari joan ziren iheska orduko Sobieta Batasunera, babes bila. Horietako bat Francisca Domingo zen, Sestaoko langile baten alaba, Gerraren gorabeherengatik azkenean Tbilisira, Georgiako hiriburura, bizitzera joandakoa. Han hegazkintzako georgiar ingeniarri batekin, Giorgi Machaveli-rekin, ezkondu eta bost seme-alaba izan zituen. Horietako bat, Esmeralda Machaveli Domingo, Daviden emaztea da, Giorgiren ama hain zuzen. Gaur egun guztiak Euskal Herrian bizi dira.

Eta honako etorrera eta bizialdi berriaren ondorioz sortu da, hain zuzen, liburu hau: Liburuan aita-semeek Kaukason utziriko Georgiaren eta hemen aurkituriko Euskal Herriaren arteko antzezberdintasunak islatu nahi izan dituzte, eta euskaldunoi han utziriko sorterri eder eta maitearen berri eman, anaia batek urrun bizi den beste anaiai bere ordura arteko egoitzaren ezaugarriak kontatzen dizkion interes eta emozioarekin.

Antzinako greziarrek, oraindik zergatik ondo ez dakigula, Mediterraneoaren ekialdeko eta mendebaleko mutur bietan, Iberia eta iberiarrik zeritzen bi herri zirela esan ziguten. Guk oraaintsu arte ez dugu hori jakin, baina georgiarrek XI. mendean bazuten horren berri eta ongi, eta, orduko kroniken arabera, handik guregana etortzeko asmoa ere erabili zuten, bertoko anaia urrunduok ezagutzeko. Eta espedizio hori inoiz burutu ez

arren, airean gelditu zen behintzat, georgiarren artean, hemengo ahaideen berri jakiteko gogoa.

Hizkuntza eta nazio bien arteko ahaidetasuna, datu nahikorik ezagatik, orain arte frogatzerik izan ez dugun arren, ezin uka daiteke, halere, gure mintzairek badutela beren tipologia eranskarian antz nabaria: Europan indoeuropar etorkia ez duten hizkuntza bakanetakoak dira biak; beren deklinabidean kasu ergatiboa dute, sintaxia antzekoa da, subjektu-objektu-aditza ordenarekin, pertsona-anitzeko aditzak dauzkate, hitzak eratzeko modu pertsua, hogeinaka kontatzeko sistema... berba gutxitán, mundu zabal honetan bata eta bestea hain bakarturik aurkitzen ez direlako esperantzari, atea ez bada ere, leihoko bat behintzat zabalik uzteko bestekoa.

Horrez gainera, geografiazko kokapenak (Kaukaso eta Pirinioak itsaso arteko mendi kateak dira), paisaiak, izaerak, nork bere hizkuntza, kultura eta tradizioari eusteko gogoak, askotan erakutsiak, herri bion artean nolabaiteko anaitasuna sentiarazten dute, eta David eta Giorgi aita-semeek eginiko lantxo polit honetan hori azpimarrazten saiatu dira. Horretarako, Georgiaren historiaurreko datu interesgarriak eskaintzeaz gainera, –David Gotsiridze lanbidez arkeologoa dela aipatu beharra dago, eta hainbeste indusketa eta esku harturikoa– georgiera-euskara-gaztelania hiztegitxo bat ere prestatu dute, bai eta oinarrizko elkarritzetarako bilduma polita ere. Lana, azkenik, alde bateko eta beste argazki ikusgarriekin hornitu dute, batetik bestera bidaiatzeko zoria ez dutenek bestea nolakoa den ikusteko era izan dezaten, eta, zergatik ez, beste batzuk hara eta hona turista modura joan-otorria egitera anima daitezten.

Bukatzeko, ene zorionak eman nahi dizkiet aita-semeoi egin duten ahalegin eder honegatik: Zalantzak ez, liburu honek gure herri bien arteko interesa eta elkar-ezagutza hobetzeko balioko du. Aldi berean, mila esker, niri dagokidanez, orrialdeok irakurtzean Georgian gaztaroan pasatu nituen egun zoragarrien, bertan ezagutu nituen jende miresgarrien, lagun zintzoen eta ezin ahantzizko ordu askoren oroitzapenak birpiztu dizkidatelako, Berek beren hizkuntzan *stumartmoq'vareoba*

deitzen dutenaz gozatzen, hitzez hitz ‘bisitarienganako maitasunaz’, hau da, abegikotasun paregabeaz.

Xabier Kintana

Prólogo

A veces, algunos de los favores que nos piden los amigos pueden resultarnos fastidiosos, y los cumplimos por mero compromiso. Afortunadamente, hay otros que nos reportan un verdadero placer y alegría. Y es éste, realmente, el caso de esta breve introducción a la obra *La otra Iberia: Sakartvelo* que acaba de finalizar mi buen amigo David Gotsiridze, en colaboración con su hijo Giorgi.

Conocí a David hace ya muchos años, en Tbilisi, la capital de Georgia, en las largas estancias que realicé en ese país durante los veranos de 1979 y 1981. Durante la guerra civil española fueron muchos los niños que, huyendo de la contienda, encontraron refugio en la entonces existente Unión Soviética. Uno de ellos era Francisca Domingo, hija de un obrero de Sestao, que, por las vicisitudes de la guerra, terminó viviendo en Tbilisi. Allí conoció y se casó con un ingeniero de aviación georgiano Giorgi Machaveli, con el que tuvo cinco hijos. Una de sus hijas, Esmeralda es, precisamente, la esposa de David, y madre de Giorgi. Todos ellos viven en la actualidad en el País Vasco.

Y como consecuencia de este cambio en sus vidas ha surgido esta obra. En ella, padre e hijo han tratado de reflejar las similitudes y contrastes observados entre la Georgia que dejaron en el Cáucaso y el País Vasco que encontraron aquí, para darnos a los vascos noticias de su hermosa y amada patria lejana, con el interés y la emoción con que un hermano narra a otro los detalles de la que, durante mucho tiempo ha sido su residencia.

Los antiguos griegos, por razones aún no muy bien conocidas,

citaron en sus escritos la existencia de dos pueblos situados en los extremos oriental y occidental del Mediterráneo, a los que denominaron iberos, y a su país Iberia. Entre los vascos ese hecho ha sido ignorado hasta hace poco tiempo, pero, ya en el siglo XI, los georgianos, según se cuenta en sus crónicas, trataron de establecer contacto con sus hermanos de occidente. Aunque la proyectada expedición nunca llegó a realizarse, no obstante, jamás se borraría del todo de la mente georgiana el deseo de conocer a sus lejanos parientes occidentales.

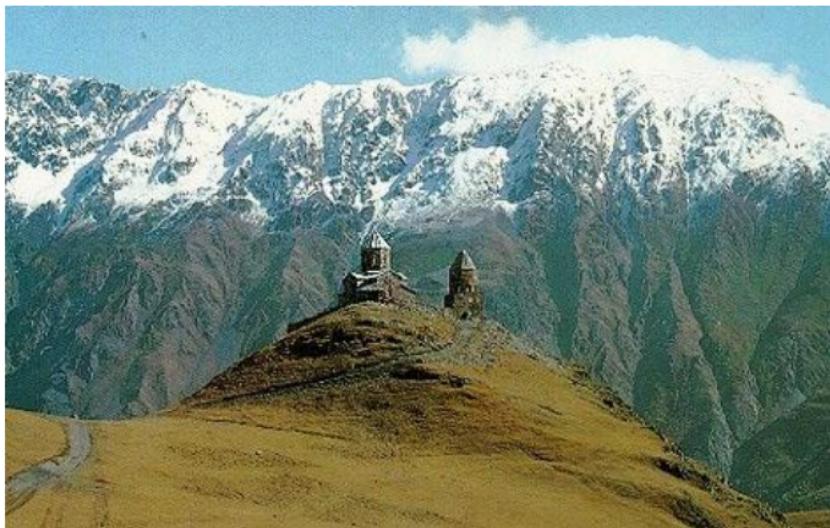
Por falta de datos suficientes, hasta la fecha no ha podido probarse el parentesco de ambos pueblos y de sus respectivas lenguas: Sin embargo, no puede negarse que sus idiomas presentan una notable semejanza en su tipología aglutinante. Por un lado, ambas son de las pocas lenguas autóctonas de Europa que no pertenecen a la familia indoeuropea. Las dos poseen en su declinación el caso ergativo, su sintaxis es similar, siendo su orden habitual sujeto-objeto-verbo, sus verbos son pluripersonales, los modos de formación de palabras son muy parecidos,... por lo que no podemos descartar absolutamente, que, a pesar de su singular aislamiento y lejanía, ambas no tengan un antiquísimo tronco común.

Para más similitudes, no podemos olvidar su situación geográfica: el Cáucaso y los Pirineos, ambos sistemas montañosos entre mares, su paisaje, la forma de ser de sus gentes, la fidelidad manifestada a su lengua, cultura y tradición, cosas en las que nos sentimos plenamente hermanados. Todo esto es lo que, en este trabajo, han tratado de resaltar David y su hijo Giorgi. Para ello, además de ofrecernos interesantes datos arqueológicos –no podemos olvidar que David Gotsiridze es por formación y oficio arqueólogo– han preparado un pequeño diccionario georgiano-castellano-vasco, completado con un prontuario con las frases más habituales de conversación. Por último, han ilustrado su trabajo con numerosas fotografías de ambos países, para los que los hasta ahora no han tenido ocasión de visitarlos puedan tener una idea de cómo son., y también, por qué no, para que el resto se sienta animado a emprender un viaje

de turismo.

Quiero terminar felicitando al padre y al hijo por este estimable fruto de su esfuerzo conjunto, que no dudo que servirá para mejorar el conocimiento e interés mutuo hacia nuestros países y sus gentes, y, muy especialmente, porque gracias a ellos he podido rememorar una vez más aquellos inolvidables días que viví en Georgia, las buenas gentes y maravillosos amigos que tuve la suerte de conocer allí, disfrutando de lo que ellos denominan *stumartmoq'vareoba*, es decir, de su incomparable hospitalidad.

Xabier Kintana

Gergeti sameba XIV S. გერგეთის სამება

Georgia.....Sakartvelo.....საქართველო

Georgiano.....Kartveli.....ქართველი

Religión.....Cristiana-ortodoxa.....ქრისტიანული

მართლმადიდებელი (Lit: verdadero glorificador)

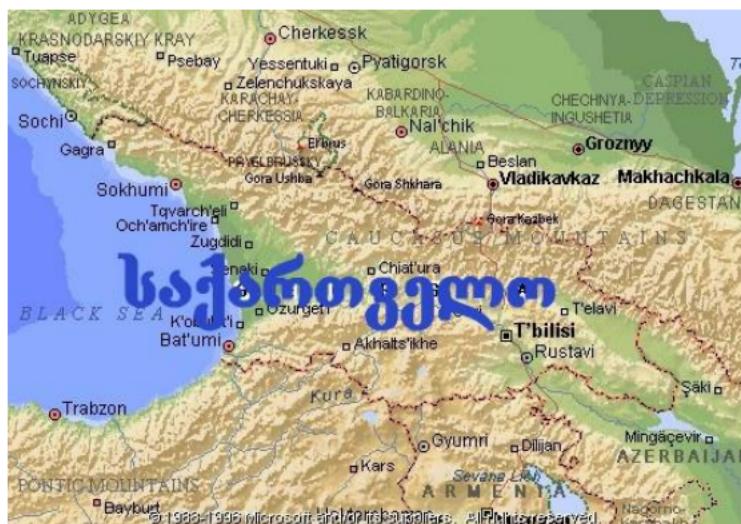
Capital.....Tbilisi (de *tibili* templado).....თბილისი

Idioma.....Kartuli.....ქართული

**Alfabeto.....Anbaniprimera-ბ an y segunda-ბ
ban. letras del alfabeto..ანბანი**

Población..... ≈ 4 milioni...4... millones; 4... milioi

4.. მილიონი

Kaukasoko herria: lurralte miresgarria; gizateriaren mito zaharrenetako batzuk bertan aurkitzen dira, paradisua, Noeren Arka, Prometeo, urezko ardilarrua...

Larousse Entziklopedia Handia

Pais del Cáucaso: una región entretejida de relatos fabulosos, donde se localizan algunos de los mitos más antiguos de la humanidad: el Edén, el Arca de Noé, Prometeo, el vellocino de oro...

Gran Enciclopedia Larousse

ქვეყანა კავკასიაში: ცნობილი მხარე, რომელიც დაკავშირებულია კაცობრიობის ისეთ ცნობილ მითებთან როგორც ედემი, ნოეს კიდობანი, პრომეთე, ოქროს საწმისი. ლარუსის დიდი ენციკლოპედია

Irakurle maitea, lan apal honek ez du beste asmo edo nahi zientifikorik, zuei gure aberria, Georgia, ezagutaraztea baino. Izan ere, kanpokoek, eskuarki, Georgia esaten diote, baina guk geure hizkuntzan *Sakartvelo* deritzogu, eta bertako herritarrok, geure buruari *kartveli* deitzen diogu, hots, georgiarak.

Georgiaren ekialdea Iberia izenarekin ezagutua izan da mila baino urte gehiagotan zehar, eta historialari batzuek hitz hau erabili zuten jada Kristo aurreko V. mendean. Horrela, geografia aldetik elkarrengandik hain urrun diren bi herriok izen bera dutela aukitzentz dugu: Pirinioetako Iberia eta Kaukasokoa. Hemen Euskal Herrian bizi izanda, zuen historia, arkeologia, etnografia eta kultura ezagutuz eta zuen erroak azterturik, gure hizkuntzen arteko antzekotasunen ustezko ahaidetasunaz hitz egiteko beta hartu dugu, argi baitago ez dela beste motako ahaidetasunik ageri.

Atzerritarrek gure herria *Georgia* izenarekin adierazten dute, grezieraz ‘nekazarien herria’ esan nahi duena, baina jatorrizkoa, *Sakartvelo*, Bibliako Noe patriarcharen hamasei bilobetako batengandik eratorria da, Tubalengandik hain zuzen. Dakizunet, kartveliar tribuak oso antzinatik dira ezagunak, eta horren testigantza zaharrena argonauten mitoa dugu. Georgiako tribuen hurrengo erreferentzia Homeroren Iliada eta Odisean aukitzentz dira, baina inongo idazki hauetan ez da ez Iberia ez iberiarren aipamenik egiten. Lehen aldiz, Kristo aurreko V. mendean aipatzen dute Greziako historialari batzuek bi Iberia horien existentzia, mendebaldekoa bata, eta ekialdekoa bestea. Halere, ez antzinako ez eta oraingo historialariek ezin izan dute azaldu bi Iberien artean nolako lotura zegoen, eta toponimo horren etimologia ere zehaztu gabea da oraindik. Edonola ere, argitze aldera, hizkuntzalari batzuek ideia interesgarri bat erabili dute, hots, antzina Mediterraneoaren iparraldean zehar kultura zabal bat hedaturik zegoela, indoeuroparrak hona heldu baino lehenagokoa. Indoeuroparen kanpoko jatorria behin azaldu eta gero, egoera bitxia aukitzentz dugu: Europaren mendebalean, Pirinioetan, indoeuroparra ez den hizkuntza bakarra geratzen da, euskara, eta, bestetik, oso urrun, Kaukasoan, beste hogeita

hamabi mintzaira, horien artean lau kartveliar hizkuntzak sarturik. Azken hauei ibero-kaukasiar hizkuntzak ere deitzen zaie, gure auzoko armeniar herri zaharraren mintzairatik bereizteko, hori, berezko idazkera propioa daukan arren, jatorriz indoeuroparra da eta.

Zalantzarak gabe, hizkuntza guztiak gizadiarentzako altxorra osatzen dute, eta edozein herri harro senti daiteke bere mintzairarekin, bera handia zein txikia izan. Dena den, gure ustez, benetan garrantzitsua hau da, gure bi herriok, bata bestearengandik hain urrun izanik ere, indoeuroparrak ez izatea. Horrek ez du esan nahi, ordea, gure hizkuntzetan ere, munduko gainerako kultur mintzaira guztieta bezala, greziar eta latindar hitz mailegaturik ez dagoenik, batez ere filosofia eta zientzien arloan, esaterako, *telefono, politika, geografia, edo soziologia*.

XI. mendean Kartli-ren urtekarietan (= *Kartlis tzhkhovreba* ‘Georgiarren bizitza’) izeneko kroniketan oso pasarte interesgarria ageri da. Horretan georgiar apaiz batek hauxe erabakitzentzu “Hispaniara joatea, bertan bizi diren ahaideak ezagutu nahi dituelako”. Segurenik iberiarrez ari zen eta ez euskaldunez. Edonola ere, ez zuen sekula bidaia hori egin, baina horrek ahaidetasun sentimendu nostalgiko bat sortarazi zigu, georgiarroi behintzat.

Mendeak igaro ahala mundu osoko hizkuntzalariak alde bateko eta besteko hizkuntzak elkarren artean alderatzen hasi ziren: iberiera, euskara, georgiera eta Kaukasoko beste zenbait. Halere, ikerketa horien emaitzek fruitu gutxi eman dituzte, eta gaur egun oraindik bi mende lehenagoko maila bertsuan gaudela esan dezakegu.

Edonola ere, gure hizkuntzen artean badira antz handiko hitzak, esanahi zein soinu ia berberekin, esaterako: *herri-erigero; txitxia-txitxia-βορος; txiora-txiora-βορης; kako-k'ak'vi-δδεζο; lodi-lodi-ლուզո; kera-k'era-ձմբձ; ager-ager-ՃՅՆ; bekeke-bek'ek'a-ՃՃՃՃՃՃ; txia-txia-ԲՈՅ; gezi-gezi-ՃՅՅՈ; txinkatx'ink'a-ՃՈԵՋ; txio-txit'i-ԲՈՅՈ; ttott - toto-ԹՐՈՒԹ*. Bi hizkuntzen arteko beste harreman batzuk aurkitu ditzakegu: aditzaren malgukortasuna, esaterako; zenbatzeko hogeikako

sistema eta, beharbada, interesgarriena: ergatibotasuna. hauxe nominatiboaren ondoren dator eta georgieraz *t'xrobiti* edo narratiboa deitzen zaio, ekintza edo kontakizuna adierazten duelako. Esaterako: absolutiboa '*mutila' bitx'i*', baina ergatiboa '*mutilak' bitx'ma*' izango da; absolutiboa '*basoa' t'q'e;*' eta horien ergatiboa '*basoak'* eta *t'q'em*. Gramatikazko fenomeno hau Kaukasoko beste hizkuntzetan ere gertatzen da. Kaukasiar hizkuntzez ari garela, beste gertakari bat ere azpimarratuko dugu: Kaukason hogeita zortzi hizkuntza aurkitzen dira, baina horietatik hamabi besterik ez dira idazten. Idazteko, XVIII. mendetik alfabeto zirilikoa darabilte guztiekin, baina georgierak eta armenierak, ordea, idazkeria propio eta berezia dute, V. mendetik gaur arte erabilia. Hizkuntza hauek elkarrengandik oso ezberdinak dira, eta, elkarren ondo-ondoan bizi diren jendeek, nork berea eginez, ez dute elkar ulertzan.

Hizkuntza hauetako batzuk bitik hogeita hamar bokal izateraino hel daitezke.

Hemen, denborarik ezaz, ez gara luzaz arituko georgieraz eta bere idazkeraz, baina, laburki bederen, zertxobait esango dugu hizkuntzaz eta bera idazteko moduaz ere.

Ez dakigu gure hizkuntza noizdanik hitz egiten den, baina gauza jakina da, ordea, georgierazko lehen hitzak V. mendearen azaltzen direla idatzirik. Bestetik, Georgiaren historiak argi diosku gure hizkuntza idazteko alfabetoa Kristo aurreko III. mendean sortu zela, Parnavaz erregearen garaian. Gainera, V. mendetik aurrera badira literatur lanak, olerkiak, hilartitzak eta *Kartlis tzhkhovreba*, (= ‘Georgiaren bizitza’), deritzon obra historikoa, zinez interesgarria.

Kartvelieraz hogeita hamahiru letra dauzkagu, bakoitza hots banarekin; euskaraz eta espainieraz bezala, bost bokal (*a, e, i, o, u*) eta, ohiko kontsonanteekin batera, badira fonema berezi batzuk “bereziki kaukasiarrak” deituak, euskaraz ez espainieraz ez diren arren, Kaukasiako beste hizkuntzetan ere ageri direnak. Georgieraz, euskararen antzera, substantiboak ez du generorik, ez artikularik, eta ez dago ez maiuskula ez minuskularik ere. Hitz eratorrieta aberatsa da georgiera, eta hitz berean bizpahiru

Georgierari ***dedaena*** ere deitzen zaio ere, ***deda*** ‘ama’ eta ***ena*** ‘hizkuntza’ hitzak elkartuz. ***Dedaena*** izeneko liburuxkekin hasten dira, hain zuzen, haur georgiarak beren hizkuntza irakurtzen eta idazten. Gure herrien arteko ustezko harremanen inguruau, gure ustez, arkeologiak aparteko garrantzia dauka. Ez gara hemen Kaukasoko arkeologia-ondare guztiez arituko, baizik eta antzina Iberia zeritzon ekialdeko eremukoez. Gure lurrardeetan topaturiko ondare arkeologikoek argi erakusten dute gure herriak betidanik egon direla orain dauden eremuetan, eta ez dago inolako frogarik aurreko beste jende batzuen lurraldea eskuratzera etorri edota haien ordezkatzera heldu zirela pentsatzeko. Ordutik hona milaka urte igaro diren arren, eta hain garai urruneko errealtitatea nolakoa zen jakitea oso zaila bada ere, gure ezagutzak eta senak argi dioskute bi herri hauen sustraiak beren lurrardeetan sendoki errtuak direla.

Orain horrtarako gogorik baduzue, behintzat, Alexanderrek, gure heroikak, hiztegitxo bat aurkeztuko digu, gaztelaniaz, euskaraz eta georgieraz maiz erabiltzen diren hitzkin. Oraingo Sakartveloko ikuspegi batzuk ere erakutsiz.

Eskerrik asko Jaiuna Xabier!

Querido lector, este humilde trabajo no tiene otra pretension que la de darte a conocer nuestro país, Georgia, denominada así por los extranjeros, ya que para nosotros su nombre es *Sakartvelo*, cuya parte oriental, durante mas de mil años, ha sido conocida como Iberia. Este término aparece ya en el siglo V a.C. Desde entonces los historiadores denominan de esta manera, *Iberia*, a dos pueblos muy alejados geográficamente: el uno en el occidente de los Pirineos y el otro al sur del Cáucaso. Viviendo aquí, en el País Vasco, a la vista de vuestra historia, arqueología, etnografía y cultura, y tras conocer vuestras raíces, nos hemos permitido hablar, de manera sencilla, de un posible parentesco de nuestros idiomas, ya que parece evidente que no existe ningún otro.

Los extranjeros conocen a nuestro pais como *Georgia*, término griego que significa ‘País de labradores’, pero *Sakartvelo* de la raíz *kartvel-*, provendría, según algunos, del nombre *Kartlos*, uno de los descendientes del Noé bíblico. Es sabido que las tribus kartvélicas son conocidas desde tiempos remotos. El testimonio más antiguo es el mito de los argonautas. También tenemos referencias posteriores de dicho pueblo, que aparece ya citado por Homero en la Iliada y la Odisea. Pero en ninguno de estos escritos se encuentra ninguna mención de Iberia ni de los iberos. Sólo a partir del siglo V a. C. algunos historiadores griegos nos dan cuenta de la existencia de las dos Iberias, la occidental y la oriental. Ni los antiguos historiadores, ni tampoco los modernos, nos aclaran el tipo de conexión que existía entre estas dos Iberias, ni nos dan luz sobre la etimología de dicho topónimo, todavía oscuro. No obstante, a modo de explicación, resulta interesante la idea mantenida por algunos lingüistas sobre la existencia de una gran cultura extendida por el norte del Mediterráneo, anterior a la llegada de los pueblos indoeuropeos. Respecto al término indoeuropeo, de significado claro, nos encontramos ante un hecho curioso: por una parte, la permanencia en los Pirineos de un idioma, el euskera, la única lengua occidental no indoeuropea, y, por el otro lado, a mucha distancia, en el Cáucaso, de otras treinta y dos lenguas no

indoeuropeas, entre las que se incluyen los cuatro idiomas kartvélicos. Estos últimos han sido llamados ibero-caucásicos, para diferenciarlos de los otros idiomas circundantes, como el de nuestro vecino, el antiquísimo pueblo armenio, que, aunque también está asentado en el Cáucaso y cuenta con una escritura propia, no obstante, es de lengua indoeuropea.

Todo idioma constituye un tesoro para la humanidad, y es un motivo de orgullo para cualquier nación, por pequeña que ésta sea. Para nosotros, lo realmente importante y asombroso es precisamente ese hecho: que, entre todas las comunidades antiguas de Europa, únicamente nuestros dos pueblos, a pesar de estar tan alejados entre sí, poseen una lengua no indoeuropea. Sin embargo, por razones de desarrollo cultural e histórico, ello no significa que en nuestras lenguas, al igual que en el resto de los idiomas de cultura, no existan préstamos griegos y latinos, especialmente en el campo de la filosofía y de las ciencias, como *teléfono, política, geografía o sociología*.

En el s. XI aparece en los “Anales de Georgia” un pasaje muy interesante en el cual un sacerdote georgiano decide ir “...*a Spania, donde viven sus parientes, a los que quería conocer....*”. Casi con toda seguridad, quería referirse a los iberos, y no a los vascos. Nunca llevó a cabo este viaje, pero de ahí surgió este nostálgico sentimiento de parentesco; al menos por nuestra parte.

Con el paso de los siglos, los lingüistas de todo el mundo comenzaron a comparar entre sí esas diversas lenguas “íberas”, el euskera, el georgiano y los otros idiomas del Cáucaso. Los resultados de las investigaciones no han dado muchos frutos, y podemos decir que, hasta día de hoy, estamos casi en el mismo nivel que hace dos siglos.

No obstante, hay palabras muy parecidas en nuestros idiomas con el mismo significado y sonidos similares; por ejemplo: *herri* = *eri-ძე՛Ռ*; *txitxia* = *chichia-ԾՈՒՅՑ*; *txiora* = *chiora-ԾՈՒՐՃ*; *kako* = *k'ak'vi-ՃՃՅՅՑ*; *lodi* = *lodi* ‘gordo’-ԾՈՄԾՈ; *kera* = *k'era-ՃՃՐՃ*; *ager* = *ager* ‘aparecer’-ՃՃՐ; *bekereke* = *bek'ek'a* ‘cría de oveja’-ՃՃՋՋՃ; *gezi* = *gezi* ‘flecha ՃՃՅՑ; *txinka* = *ch'inka*

ჭიშა ‘chispa’; *txio* = chiti; *ttott – თოთო* = toto ‘pequeñito’. También podemos encontrar otras similitudes entre ambos idiomas: verbos sintéticos pluripersonales; el sistema numeral vigesimal y, quizás la más interesante, la ergatividad del verbo. Se trata de un caso de la declinación, denominado en georgiano *tjxrobiti* ‘narrativo’, indicando la realización de una acción o narración. Por ejemplo: la palabra *chico*, en georgiano *bich'i* en su caso absolutivo (vasc. *mutila*) se convierte en ergativo en *bich'ma* (en vasc. *mutilak*), o la forma absolutiva de la palabra ‘bosque’ (vasc. *baso*) en georgiano **t'q'e**, se transforma en caso ergativo en **t'q'em** (vasc. *basoak*). Esta característica gramatical, frecuente en los idiomas caucásicos, la compartimos igualmente con el vasco. Y hablando de las lenguas caucásicas, queremos subrayar algunos datos lingüísticos. En el Cáucaso existen veintiocho idiomas autóctonos, entre los cuales sólo doce poseen una forma escrita, basada en el alfabeto cirílico, que comenzó a utilizarse también con ellas a partir del siglo XVIII. En cambio, el georgiano y del armenio, cuentan cada uno de ellos con su propio alfabeto ya desde el siglo V. La mayoría de estas lenguas son tan diferentes, que dos pueblos vecinos no pueden entenderse entre sí. Algunos de estos idiomas tienen sólo dos vocales, mientras que otros poseen hasta treinta.

Ya que, por falta de espacio, no podemos dedicar mucho tiempo a la historia de la lengua georgiana y a su escritura, ofreceremos únicamente algunos detalles. Aunque ignoramos desde qué periodo histórico se habla la lengua georgiana, en cambio, sabemos exactamente que sus primeras palabras escritas aparecieron en el s. V. Por otra parte, en los anales históricos de Georgia se dice que el alfabeto kartvélico fue inventado en tiempos del rey Parnavaz en el s. III antes de Cristo, y, escritas en él, se conservan, a partir del s. V, inscripciones lapidarias, así como numerosas obras literarias en prosa y verso y una interesantísima obra histórica titulada *Kartlis tzjovreba*, ‘La vida de Kartli’ (= Georgia occidental)”.

El alfabeto georgiano posee treinta y tres letras, cada una con su propio sonido; cinco vocales: *a, e, i, o, u*, como el vasco y el

español; y, además de numerosas consonantes comunes, algunas letras que representan fonemas “típicos del Cáucaso”, que no existen en euskera ni en español, pero que compartimos con todas las otras lenguas de aquella zona. En georgiano, al igual que en vasco, el sustantivo carece de género. Tampoco existe propiamente el artículo y, en la grafía, no se distingue entre letras mayúsculas y minúsculas. La lengua georgiana es muy rica en palabras compuestas y derivadas. En georgiano se pueden dar dos o tres vocales iguales y seguidas dentro de una misma palabra: *Ha recibido* = *miiyo-გՈՈՐՈՒ*; *a tirado* = *gadaagdo-გԱՂՋԱՑՈՒ*; *ha cambiado de sitio un objeto* = *gadaaadgila-გԱՐՋԱՋԱՐՑՈՒԾ*; *muy grande* = *veeba-ვՅՅՅՅ*; *no tocar* = *ar sheexot-Ճ ՋՋՋԵՄՈՒ*. Por otro lado, en un mismo término, se pueden yuxtaponer cuatro, cinco y hasta siete consonantes seguidas: *roca* = *k'lde-ճԸԸԸԸ*; ‘*sabio*’ = *brdzeni-ՃՇՃՃՃ*; ‘*ciego*’ = *brma-ՃՇՃ*; ‘*bramido*’ = *brdyinva-ՃՇԸԸՑՈՒՃՃ*. En georgiano el verbo *tener* se traduce de dos maneras: *yo puedo tener* = *mkondes*, utilizado únicamente con objetos inanimados, y que responde a la pregunta *¿qué?* *ra?-ՑՈՒ:* ՃՃ: ‘*yo tengo coche*’ = *me makvs avt'omobili*; ‘*yo tengo gafas*’ = *me makvs satvale-ՃՃ ՃՃՃ ԵՏՄՑՑԸ*, contrapuesto a ‘*yo puedo tener*’ = *mq'avdes;-ՑՑՑՑՑԵ*, tan solo con objetos animados; ‘*yo tengo un hermano*’ = *me mq'avs dzma*; *ՃՃ ՑՑՑՑՑԵ* ‘*yo tengo una tía*’ = *me mq'avs mamida*; *ՃՃ ՑՑՑՑԵ ՃՃՃՃ* y responde a la pregunta *¿quién?* La lengua georgiana o *kartuli* se la denomina tambien *dedaena* = **de deda ‘madre’** y **ena ‘lengua’**. Precisamente, con unas cartillas escolares de ese nombre (*dedaena*) empiezan los niños y niñas de Georgia a aprender a leer y a escribir en la escuela su idioma nativo. Una circunstancia que, a nuestro juicio, tiene gran importancia sobre el posible parentesco o las presuntas relaciones entre nuestros pueblos es la arqueología. No vamos a hablar sobre todos los restos arqueológicos del Cáucaso, sino sobre los de la parte oriental de *Sakartvelo*, antiguamente conocida como **Iberia**. Los restos arqueológicos descubiertos en nuestros respectivos territorios nos confirman que nuestros pueblos se encuentran

asentados desde los tiempos más remotos en los lugares que actualmente ocupan, y que no hay indicios de migraciones masivas, ni de traslado ni ocupación anterior por otros pueblos o territorios.

A pesar de que, desde entonces, han transcurrido milenios y que, por ello, recrear y reflejar la realidad de un periodo tan lejano resulta muy difícil, nuestro conocimiento y convicciones nos dicen que las raíces de estos dos pueblos se encuentran profundamente arraigadas en sus tierras.

Ahora, y si así os parece, Alexander, nuestro héroe, nos va a presentar una pequeña guía de conversación con un léxico que contiene palabras de uso cotidiano en castellano, euskera y georgiano. Igualmente, podremos ver diversas imágenes de la Georgia.

Finalmente, queremos mostrar nuestro más profundo y sincero agradecimiento al Señor Mikel Begoña responsable de la Biblioteca de San Francisco en Bilbao, por su buena acogida y las facilidades que nos han prestado en todo momento.

Muchas gracias Señor Xabier.

Moiuas moedani მოიუას მოედანი

Ճ Ճ Ճ Ճ Ճ Ճ Կ Կ Կ Ո Ո Ո Ճ Ճ Ճ Թ Թ Թ Ա Կ

A B G D E V Z T I K' L M N O P' Z H R
A B G D E V Z T I K' L M N O P' Z H R

Ե Ւ Յ Ց Ժ Ը Ը Ց Բ Ը Ց Ժ Ը Ժ Ե Խ Յ Յ Յ

S T' U P K γ Q'SH CH TZ DZ TS CH' J DJ H
S T' U P K γ Q' X TX TZ DZ TS TX' KH DJ H

En el principio era el Verbo, y el Verbo era con Dios, y el Verbo era Dios

Hasieran bazen Hitza. Hitza Jainkoarekin zegoen eta Hitza Jainko zen.

ուզգածորցյելուած սկս եօթյցա քա եօթյցա սկս ըմբռտուան, քա եօթյցա սկս ըմբռտո

Tavdap 'irvelad iyo sit'q'va da sit'q'va iq'o γ merttan, da sit'q'va iq'o γ merti

Hola! Yo soy Alexander.

kaixo! ni Alexander naiz

gamardjobat! Me aleksandre var

გამარჯობა! მე ალექსანდრე ვარ

yo os enseñaré algunas palabras que utilizamos a diario.

egunero erabiltzen ditugun hitz batzuk irakatsiko
dizkizuet

me tkven shegastsavlit q'oveldyiurad sajmar
sit'q'vebs.

ეს ტენის უკანასაზღვრი ყოველდღიურად სახმარ
სიტყვებს

en forma de mi vida diaria

nire eguneroko bizimodukoak

chemi q'oveldyiuri tzjovrebis mijedvit

ჩემი ყოველდღიური ცხოვრებას მიხედვით

hola! -----agur! kaixo!

gamardjobat! (lit. con victoria!)

გამარჯობა!

respuesta-----agur! kaixo

gagimardjot! Gagimardjot! (ud)

გაგობარჯობა!

buenos días -----egun on

dila mshvidobisa (lit. con paz, con tranquilidad)

დილა მშვიდობისა

buenos tardes-----arratsalde on

sayamo mshvidobisa

საყამო მშვიდობისა

buenas noches-----gau on, gabon

yame mshvidobisa

დავა მშვიდობისა

saludo-----agur

mogesalmepi

ორგასალმები

saludo-----	agur
mogesalmebit (pl. y ud.) መግሬታልዕዥዎች	
bienvenido-----	ongi etorri
k'etili iq'os tveni mobrdzaneba ካ’እቲ ካ’ውስ ተኩኒ ምብርናዕባ	
señoras y señores-----	jaun-andreak
kalbat'onebo da bat'onebo ካልባት’በቦ ውስ ተብ’በቦ	
¿cómo estas?-----	nola zaude?
rogora jar? ሮግራ ጉር?	
¿cómo esta ud?-----	zer moduz zaude?
rogor brdzandebit? ሮግራ ቤድንዳብት?	
bien, gracias-----	ondo, eskerrik asko
gmadlobt, k'argad ጊማልቦት, ክ’አርገድ	
y tu?-----	eta hi?
da shen? ዶንስ?	
y ud.?-----	eta zu?
da tkven? ዶንስ ተኩኑን?	
adios-----	agur/adio
mshvidobit መሸቻዕብት	
hasta la vista-----	ikusi arte
najvamdis ኋኅዋምዲስ	
hasta luego-----	gero arte
droebit ዶሩብት	
hasta mañana-----	bihar arte
jvalamdis ጀዋልማምዲስ	
nos veremos-----	ikusiko dugu elkar

shevjdebit შევიდებთ	
por supuesto-----	jakina/noski
ra sak'virvelia რა საკვირველია	
¿vais a venir?-----	etorriko al zarete?
mojvalt? მოქვალ?	
sí, vendremos-----	bai, etorriko gara
k'i, movalt კი, მოვალ	
¿vas a llamar me?-----	dei egindo al didazu?
damirek'av? დამირეკავ?	
té llamaré-----	dei egingo dizut
dagirek'av დაგირეკავ	
¿quién?-----	nor(k)
vin? ვინ?	
306? ვად?	
¿qué?-----	zer?
ra? rom.. რა? რომ..	
dice que la/le ama-----	maite duela dio
ambobs rom uq'vars ამბობს რომ უყვარს	
¡qué preciosidad!-----	zein ederra!
ra mshvenierebaa რა მშვენიერებაა	
¡qué bonito caballo! -----	zein zaldi ederra!
ra lamazi tzjenia რა ლამაზი ცჟენია	
sí-----	bai
k'i კი	
30	
si-----	bai
diaj (ud)	

¤0¤b	
no	ez
ara	
¤¤¤	
allí	han
ik	
0d	
aquí	hemen
ak	
¤d	
casi-	ia
titkmis	
¤¤¤¤¤¤¤	
cómo	nola
rogor	
¤¤¤¤¤¤	
cuándo	noiz
rodis	
¤¤¤¤¤	
cuánto	zenbat
ramdeni	
¤¤¤¤¤¤	
yo	ni(k)
me	
¤¤	
tú-	ni(k) ; zu(k)
shen; tkven (ud)	
¤¤¤; ¤¤¤¤	
el/ella	hura/hark
is	
0b	
nosotros-as	gu (k)
chven	
¤¤¤	
vosotros-as	zuek
tkven	
¤¤¤¤¤	

ellos-as	haiiek
isini	
0b060	
tengo frio	hotz naiz
mtziva	
03033	
tengo hambre	gose naiz
mshia	
0303	
hace calor	bero dago
tzjela	
0b033	
¿qué desea?	zer nahi duzu?
ra gsurt?	
0a 0b360?	
siéntate por favor	eser zaitez, mesedes
dabrdzandit	
0a03303600	
¿qué quiere usted?	zer nahi duzu?
ra gnebavt	
0a 060330	
¿en qué puedo ayudarle?	zertan lagundu ahal dizut?
rit dagejmarot	
000 0a03303600	
mi	nire
chemi	
0300	
tu	hire, zure
sheni	
0360	
su (de él)	haren
misi	
00b0	
nuestro	gure
chveni	
03060	
vuestro	zuen

tkveni	
თქვენი	
su (de ellos)-----	haien
mati	
აკმი	
mío-----	nirea
chemia	
ხემია	
tuyo-----	zurea
shenia	
შენია	
suyo (de él)-----	harena
misia	
მისია	
nuestro-----	gurea
chvenia	
ხვენია	
vuestro-----	zuena
tkvenia	
თქვენია	
suyo (de ellos/as) -----	haiena
matia	
აკმია	
mi libro-----	nire liburua
chemi tsigni	
ხემი ციგნი	
tu lapiz-----	zure lapitza
sheni pankari	
შენი პანკარი	
su juguete-----	haren jostailua
misi satamasho	
მისი სათამაშო	
nuestra ciudad-----	gure hiria
chveni kalaki	
ხვენი კალაკი	
vuestra casa-----	zuen etxea
tkveni sajli	

ՈՃՅԵՐԸ ՆԵՐԾՈ	
sus juguetes-----	haien jostailuak
մատի սատամաշոբի	
ԱՅԹՈ ՆԵՐՆԱՅԱՑՄՅՈՅԸ	
esta casa es mía-----	etxe hau nirea da
է սայլի քեմիա	
ՁԵ ՆԵՐԾՈ ԲՅԱՅԸ	
este caballo es tuyo-----	zaldi hau zurea da
է չեյնի շենիա	
ՁԵ ՉԵՅԸ ՅԵՅԸ	
este coche es suyo-----	automobil hau harena da
է ավտոմոբիլի միսիա	
ՁԵ ՀՅԱՅԹՅԱՅԸ ՅՈՅԸ	
estos árboles son nuestros-----	zuhaitz hauek gureak dira
է յիբի շվենիա	
ՁԵ ԿՅԱՅԸ ԲՅԱՅԸ	
este campo es vuestro-----	zelai/soro hau zuena da
է մծելու տաճառոյ	
este gato es suyo-----	katu hau harena da
է կ'ատ'ա մատիա	
ՁԵ ՃԱՅՃԱ ՅԱՅԸ	
yo y tu-----	zu eta biok
մե դա շեն	
ՁԵ ՌԵ ՋԵ	
tu y el (ella)-----	zu eta hura
շեն դա իս	
ՋԵ ՌԵ ՕԵ	
vosotros y nosotros-----	zuek eta gu
տկվեն դա շվեն	
ՈՃՅԵՐԸ ՔԵ ԲՅԱՅԸ	
ellos-as y nosotros-----	haiiek eta gu
շվեն դա իսինի	
ԲՅԱՅԸ ՔԵ ՕԵՐԵՅԸ	
veamos el verbo <i>tener</i> , pues es muy importante- ukan	
aditza ikusiko dugu, oso garrantzitsua da eta	
գածայժետ զմնա կոնա-ս, էս ձալիան մնիշվնելօվանիա	

გადავხედოთ ზონა-ს. ეს პალიან მციუბნელობანი
yo puedo tener---*mkondes*, solo objetos inanimados-----

eduki/ukan dezaket

me shemidzlia *mkondes*

ეს უიძლებელი მარტივის

yo tengo una casa-----nik etxea dut

me makvs sajli

ეს მაკვს სასლი

tu tienes juguetes-----zuk jostailuak dituzu

shen gakvs satamashoebi

ესე გაევს სათამაშობა

el/ella tiene coche-----hark automobila du

mas akvs avt'omobili

ესეს აქვს ავტომობილი

nosotros tenemos una aldea-----guk herrixka bat dugu

chven gvakvs sopeli

ჩვენ გვაქვს სოფელი

vosotros tenéis (un) campo-----zuek baserri-lurra duzue

tkven gakvt mindori

თქვენ გაეთ მინდო

ellos-as tienen automóvil-----haiet automobila dute

mat akvt avt'omobili

ესთ აქვთ ავტომობილი

y yo puedo tener-----*mq'avdes*, solo objetos animados

yo tengo (un) perro-----nik txakurra dut

me mq'avs dzayli

ეს გვაქვს ძაღლი

tu tienes (un) gato-----zuk katua duzu

shen gq'avs k'at'a

ესე გვაქვს კატა

el/ella tiene (una) hermana-----hark arreba/ahizpa du

mas q'avs da

ესე გვაქვს და

nosotros tenemos padres-----guk gurasoak ditugu

chven gvq'avs mshoblebi

ჩვენ გვაქვს მშობლები

vosotros tenéis (un) hermano-----zuek anaia duzue

tkven gq'avt dzma	
013306 033301 030	
ellos/ellas tienen hermana-----	haiiek arreba/ahizpa dute
mat q'avt da	
0301 03301 030	
hermanos(en general)-----	neba-arrebak,anaia-arrebak
dadzma	
030303	
querer-----	-nahi
ndoma	
030303	
yo quiero-----	nik nahi dut
me minda	
030 030603	
túquieres-----	zuk nahi duzu
shen ginda	
0306 030603	
el/ella quiere-----	hark nahi du
mas unda	
0306 030603	
nosotros queremos-----	guk nahi dugu
chven gvinda	
0306 030603	
vosotros quereis-----	zuek nahi duzue
tkven gindat	
013306 0306030	
ellos/ellas quieren-----	haiiek nahi dute
mat undat	
0301 0306030	
(un) deseo-----	guraria, nahia
survili	
0306030	
yo deseo-----	nik gura dut
me msurs	
030 030303	
tú deseas-----	zuk gura duzu
shen gsurs	

օյտ օնշանե	
el/ella desea	harkgura du
mas surs	
զաւ ՆՇՐՆԵ	
nosotros deseamos	guk gura dugu
chven gysurs	
բՅՅԵ ՑՅՆՄԱՆԵ	
vosotros deseáis	zuek gura duzue
tkven gsur	
ՈՅՅԵՐԵ ՑՅՆՄՈՒԹ	
ellos/ellas desean	haiiek gura dute
mat surt	
ԶԱՄ ՆՇՐՄՈ	
no	ez
ara; ar	
ՃՐՃ; ՃՐ	
yo no quiero	nik ez dut nahi
me ar minda	
ՅՅ ՃՐ ԹՈԵՎՃ	
tu no deseas	zuk ez duzu gura
shen ar gsurs	
ՅՅԵ ՃՐ ՑՅՆՄՆԵ	
no, yo no puedo	nik ezin dut
ara, me ar shemidzlia	
ՃՐՃ; ՅՅ ՃՐ ՅՅՅՈԵՎՃՅՈՅ	
vivir	bizi izan
tzjovreba	
ՅԿԲՅՑՐԵՋՃ	
yo vivo	ni bizi naiz
me vtzjovbrob	
ՅՅ ՅՅԿԲՅՑՐԵՐՈՅ	
tu vives	zu bizi zara
shen tzjovrob	
ՅՅԵ ՅԿԲՅՑՐԵՐՈՅ	
el/ella vive	hura bizi da
is tzjovrobs	
ՈԵ ՅԿԲՅՑՐԵՐՈՅԵ	

yo vivo en Bilbao-----ni Bilbon bizi naiz
me vtzjovrob bilbaoshi
այ ՅԵՐԵՎԱՆԻ ՀՈԼԾԱՐՁՈ
tengo madre y padre-----aita eta ama ditut
mq'avs deda da mama
այսե ՇԵՋԱ ԸՆ ԱԱՅ
tengo un hermano-----anaia /neba bat dut
mq'avs erti dzma
այսե ԱԿՈՈ ՋԱՅ
tengo abuelas y abuelos-----aitona-amonak ditut
mq'avs bebiebi da babuebi
այսե ՀԱՑՈՅՑՈ ԸՆ ՀԱՑՄՈՅՑՈ
ellos son muy mayores-----haiet oso zaharrak dira
isini dzalian jnierebi arian
ՕԵԶՈ ՃԱԾՈՏԵ ԵԵԶԵՐԵՑՈ ԱԿՈՈՏ
los padres de mi madre viven muy lejos, en Hungria
-----nire amaren gurasoak oso urrun bizi dira, Hungarian
dedis mshoblebi tzjovroben dzalian shors ungretshi
ՋԵՋՈՒ ՅՄՐԵԾՈՅՑՈ ՍԵՐՑԻՐԵՑՈ ՃԱԾՈՏԵ ՅՄՆԵ.
ՍԵՑՐԵՄՈՅՑՈ
pero de padre en España-----baina aitarenak Spainian
jolo mamis k'i espanetshi
ԵՐԾՈ ՃԱՅՈՆ ՅՈ ԵՆԵԱՅԵՄՅՈ
tengo un tio paterno y una tia materna-----aitaren
aldeko osaba eta amaren aldeko izeba dut
mq'avs bidza da deida
այսե ՃՈՋԱ ԸՆ ՇՅՈՒԺ
mi hogar-----nire etxea
chemi k'era
ՔՅԱՅ ՃԵՐԵ
tenemos tres habitaciones-----hiru logela ditugu
gvaqvs sami otaxi
ՅՅԱՅՑԵ ԵԱՅ ՊՈՅԵՅ
en una duermo yo -----logela batean neuk lo egiten dut
ertshi me mdzinav
ԱՐՄՅՈ ՅՅ ԱՅՈԵՑԵ
en la segunda mis padres-----bigarrerenean gurasoek

egiten dute lo

meoreshi chems mshoblebs

ՅԵՐԵՎԱՆԻ ԲԱԺԻ ԹՅՈՒՋՈՒՆ

y la tercera es la habitación de invitados-----eta

hirugarrena gonbidatuen logela da

da mesame k'i st'umrebisatvis aris

ՃԱ ՑԵՍԱՅԻ ՃՈ ԵՇ ՅԹՐԵՑՈՏԵԱՅՑՈՆ ԱՐՈՆ

tenemos una cocina donde mi madre esta preparando la comida

-----sukaldea dugu, eta hor nire ama bazkaria prestatzen ari bait da

gvakvs samzareulo sadatz dedachemi sach'mels amzadebs

ՃՃՃՃՆ ՆԱՑԿԱՐՄԱԾՐ ՆԱԾԱԾ ԾԵԾԱԲԵՅՅՈ ՆԱԺՅԱԾՆ

ahí mismo desayunamos y cenamos-----hor bertan gosaltzen eta afaltzen dugu

ikve vsauzmobt da vsadilobt

ՈՅՅՅ ՑԵՏԵՑԹՈՅ ՃԱ ՑԵԾՈԾԹՈՅ

tengo muchos juguetes-----jostailu asko ditut

makvs bevri satamashoebi

ՃՃՃՆ ՃԵՐՈ ՆԱՅԱՑԱՅԹՈՅ

me gusta Bilbao-----Bilbo gustatzen zait

me momtsons bilbao

ՅՅ ՅԹՅՑԹԵՆ ՀՅԸՆԴԱՅ

con sus bonitos edificios y su arquitectura

-----bere eraikin eta arkitektura ederrarekin

tavisi lamazi shenobebita da arkit'ekt'urit

ԹԱՅՈՆ ԾԱՅԱԿՈ ՅԵՐԵՎԱՆՈՒԹՅԱ ՃԱ ԱՐԺՈՒՅԵՐՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

aquí hay muchos jardines con grandes y altos árboles y preciosas flores

---hemen lorategi asko dira, zuhaitz haundi eta garaiekin, eta lore ederrekin.

ak aris bevri bayebei didi da mayali jeebit da mshvenier

q'vavilebit

აქ არის გევრი გაღმით, დოდო და გაღალი ხევშით და
მუნიციპალიტეტი

tranvía, metro y numerosos de coches

tranbia, metroa eta automobil ugari

t'ravai, met'ro da uamravi avt'omobili

ტრანვაი. მეტრო და უამრავი ავტომობილი

En Bilbao, al lado del río Nervión/Ibaizabal, está situado
el bellísimo museo de arte que lleva el nombre de
guggenheim

Bilbon, Guggenheim izeneko arte museo ederra Ibaizabal
ibaiaren aldean dago kokaturik

bilbaoshi, mdinare nervionis/ibaizabalis/ gverdit

mdebareobs jelovnebis ulamazesи muzeumi romelitz
gugenheimis sajels atarebs

გოლგარები. მდინარე ნერვიონის /იბაიზაბალის/
გვერდით მდებარეობს ხელოვნების ულამაზესი
გუგენჰეიმის რომელიც გუგენჰეიმის სახელს ატარებს.

Subi tzuri სუბი ცური (თეთრი ხიდი)

D

Pupi პუპი

Arenali არენალი

Casco Viejo გასტო გიენთ (ძველი უბანი)

Bilbao ბილბაო

Tranvai ტრანვეი

Gugenheimis muzeumi გუგენჰეიმის მუზეუმი

Bilbaos navsaq'udeli ბილბაოს ნავსაყუდელი

Port'ugalet'e პორტუგალეტე

Bilbaos sadguri ბილაბათს სადგური

Ariagas teat'ri არიაგას თეატრი

Bask'eti ბასკეთი

pueblo, aldea-----herria, herritxoa
daba, sopeli

დაბა, სოპელი

mis abuelos paternos viven en Villasana, en la provincia de Burgos

aitaren aldeko aitona-amonak Villasanan bizi dira, Burgosko probintzian

chemi mamis ded-mama burgosis provintziashi, daba viliasanashi tzjovroben

ხელი გაითხოვთ დედ-მამა ბურგოსის პროვინციაში. დაბა 30ლიტერებით ცენტრულზე
 desde Bilbao hay 45 kilómetros

Bilbotik 45 kilometro dago

bilbaoden 45 k'ilomet'rshi

გილერეა 45 კილომეტრზე

Villasana es el centro administrativo del precioso valle de Mena

Menako haran ederraren administrazio-gunea da Villasana

viliasana aris mshvenieri jeobis, menas administ'ratziuli
tzent'ri

ვილიამსანე არის ეგვეგისი ხეობის. მენას აღმინსტრაციული ცენტრი

en los alrededores hay muchas pequeñas aldeas

inguruauan herritxo asko dago

irgvlii mravali pat'ara sopelia

0183303 მრავალი პატარა სოფელია

si quieras ver la naturaleza, hay que conocer el valle de Mena

natura ikusi nahi baduzu, Menako Harana ezagutu behar da

tu gsurt bunebis jilva unda gaetznöt menas jeobas

თუ გსერთ გუნდის ხილვა უდა გაეცეოთ მანა ხეობას

a sólo 5 kilometros de nuestra casa nace el rio Cadagua gure etxetik soilik 5 kilometrora Kadagua ibaia jaiotzen da

chveni sajlidan mjolod 5 kilometrshi ibadeba mdinare k'adagua

ნებადი სახლიდან მოვლოდ 5 პილომეტრში იგადება
მდინარე კარაგუა

que se une con el río Nervión en Barakaldo

Barakaldon Ibaizabal ibaiarekin elkartzen dena

romelitz barak'aldoshi uertdeba mdinare nervions
რომელიც ბარაპალდოზი უერთდება მძინარე ნერვიონს

el agua del río es muy limpia y fría.

errekako ura oso garbia eta hotza da.

tsq'ali mdinareshi dzalian supta da tzivia

წყალი მდინარეები პალია სუვია და ციცია

el manantial del río está en un bosque muy espeso

Ibaiaren iturburua oso baso itxian dago

mdinaris satave usier t'q'eshia

მდინარის სათავე უსიერ ტყებია

entre árboles, la mayoria son robles y hayas, tambien hay

castaños y nogales

zuhaitz gehienak haritzak eta pagoak dira, baina badago, halaber, gaztainondo eta intxaurrondorik ere jeebidan dziritadad muja da tsipelaa , aris agretve tzablis da nrgyzis jeebitz.

სევაბიძე ან მირიტაზად გვეხა და შიფროლაა. პრის
აგრძელებულ წაბლის და ნიმუშის სევაბიძე

los aldeanos tienen árboles frutales en sus terrenos

nekazariek beren baserrietan fruta-arbolak dituzte

soplelebs taviant mitsis nakvetebze jejilitz akvt

სრულებრივად თავიანთ მოწის ნაკვეთებზე ხელიღობა ავტო

principalmente manzanos, avellanos, perales y nogales

batez ere sagarrondoak, hurritzak, madariondoak

[intxaurreondoak](#)

dziritadad vashlis, tjilis, msjilis da nigyzis jeebi

პირითაღად ვამდის. თხელის და ნიგვზის ხელი

aquí no crecen frutales como en el sur del país

hemen arbolak ez dira hazten herriaren hegoaldean baino.

ak ar izrdeba iseti jejili rogorz kveq'nis samjretit
အခ အန ဗုဒ္ဓဘား ပေါ်မှု ကျော်မှု မြတ်မြန်မှု

სსმხრები

porque aqui en el norte el clima es más frio

iparraldeko klima hotzagoa delako.

radgan ak, chrdiloetshi hava upro tzivia

ოსაზოანის 33. ჩოხატაური

ganado, aves, animales
ganadua hegaztiak abereak

galladua, negaztiak, aberreak
sakoneli prinyelebi, tzioyelebi

tienen: vacas, toros, ovejas, cabras, caballos, burros, conejos

badituzte: behiak, zezenak, ardiak, ahuntzak, zaldiak, astoak, untxiak

q'ayt: dzrojebi, jarebi, tzjyrebi, tjebi, tzjenebi, virebi,

kurdylebi.

յազու; ձրուեցն, եարեծն, օքառեցն, տեսն, օկեցն.

aves: gallos, galinas, pavos

hegaztiak: oilarrak, oiloak, indioillarrak

prinvelebi: mamlebi, dedlebi, indaurebi

Յռօբայլ զնու; մաթլան, ջագլան, օֆայրան

por supuesto tienen perros y gatos

eta, jakina, txakur eta katuak ere bai

ra sak'virvelia q'avt dzaylebi da kat'ebi

և Տաճարավանդա յազու մարլան ջա զաթեն

en el bosque hay muchos jabalíes

basoan basurde asko dago

t'q'eshi bevri t'ajia

Թյայի ձեշրն Թենօս

por el cielo vuelan águilas y halcones

zerutik arranoak eta belatzak ari dira hegaz

tzashi daprinaven miminoebi da korebi

Յաջու ջաջրօնաշն Յօյօնըն ջա ժրկան

el bosque está lleno de diferentes pájaros

basoa askotariko txoriez beterik dago

t'q'e savsea sjvadasjva chit'ebit

Թյա Նախայ Նեղանակեց Բոժենոն

el valle de Mena es conocido tambien por las iglesias románicas

Menako harana bere eliza erromanikoenagatik ere ezaguna da

menas jeoba tznobilia agretve romanuli ek'lesiebit

Յենան Կերոնա Անդանուն Անդանուն Իրմանուն

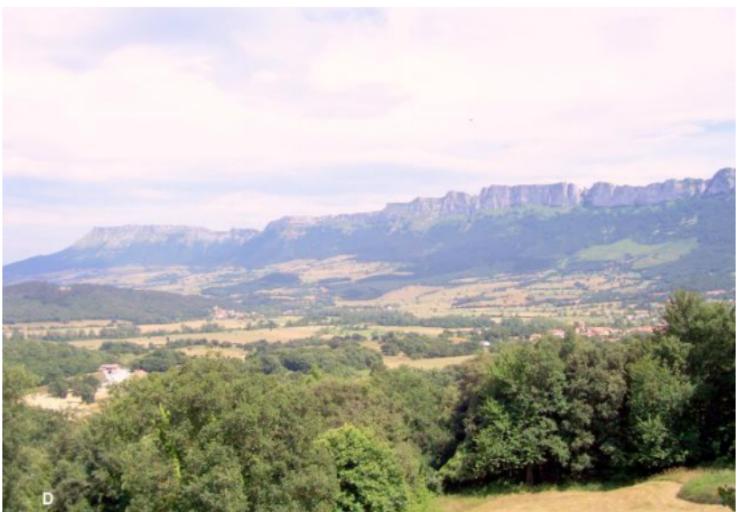
Յընանուն

como la de S. Lorenzo y la de Sta. María

Done Laurendi eta Andra Marikoa bezalakoak

rogortz tsm. lorentzo da tsm. mariami

Իրմանուն Մ. Ջորժեսուն ջա Վահանուն

Menas dablobi მენას დაბლობი

Lesanas k'oшk'i - XV s. ლესანას ქოშკი

Tsminda lorentzos ek'lesia XII s. წმინდა დორენცოს ეპლესია

Sinesis ek'lesia (sofeli Sionesi) XII s.	სინეზის ეკლესია
mis comidas preferidas-----	nire janari
gogokoenak	
chemi rcheuli sach'melebi	
ხვით რჩეული საჭმელები	
carne-----	haragia, okela
jortzi	
ხორცი	
pescado-----	arraina
tevzeuli	
თვალი	
salchichón-----	saltxitxoia
dzejvi	
ჯევი	
huevo-----	arrautza
k'vertzji	
კვერცხი	
yogur-----	jogurta
matsoni	
მატსონი	
verdura-----	barazkiak
bost'neuli	
ბოსტნეული	
leche-----	esnea
rdze	
რძე	
queso-----	gazta
q'veli	
ყველი	
mantequilla-----	gurina
k'araki	
კარაქი	
té-----	tea
chai	
ჩაი	
y agua-----	eta ura

da tsq'ali

දා තුශ්චලි

entre los zumos prefiero el de naranja

-----zukuen artean, laranja-zukua nahiago dut

tsvenebidan mirchevnia portojlis tsveni

අභ්‍යන්තරයේ මැංසුන්ට ගුණුම්පෙනු වූවා

ahora vamos a estudiar el cuerpo humano

-----orain giza gorputza aztertuko dugu

ejla shevistsavlot adamianis sjeli

ඇබ්ද ප්‍රාග්ධනයේ නෑංඡන් තුළුවා:

cabeza-----burua

tavi

තැඩා

pelo-----ilea

tma

තැඩ

ojos-----begia

tvali

තැඩාලී

ojos-----begiak

tvalebi

තැඩාලීජා

frente-----bekokia

shubli

තැඩාලු

cejas-----bekainak

tsarbebi

තැඩාලුජා

pestañas-----betileak

tsamtsamebi

තැඩාඩාජා

barbilla-----kokotsa

nik'ap'i

තැඩාඩා

mandíbula-----masailezurra

q'ba

තැඩා

espalda-	bizkarra
zurgi չշրջի	
cintura-	gerria
tseli ԾԵԼԻ	
columna vertebral-----	bizkarrezurra
jerjemali ԵՅԵՅԱՀԱՀՈ	
oreja-----	belarria
q'uri ԿՇՐՈ	
orejas-----	belarriak
q'urebi ԿՇՐԵԲԻ	
nariz-----	sudurra
tzjviri ՑԵՅՈՒՐԻ	
boca-----	ahoa
p'iri ՊՈՐԻ	
labio-----	ezpaina
t'uchi ԹՇԻ	
labios-----	ezpainak
t'uchebi ԹՇԲԵԲԻ	
corazón-----	bihortza
guli ՑՅՈՒՆ	
en la boca tenemos:-----	ahoan hauek ditugu:
p'irshi gvakvs: ՊՈՐԻՇԻ ԳՎԱԿՎՏԻ	
diente-----	hortza
k'bili ՔՅՈՒՆ	
dientes-----	hortzak

k'bilebi	
ՃԱԾՈՅՑՈՅ	
lengua-----	mihia
ena	
ՅԵՆ	
encías-----	oiak
yrdzilebi	
ԸՆԺՈԾՅՑՈՅ	
paladar-----	ahosabaia
sasa	
ՍԵՏԵ	
garganta-----	eztarria
jaja	
ԵՏԵՏ	
extremidades-----	gorputzadarrak
k'idurebi	
ՃՈԾՄՇՐՋԵՅՈ	
hombro-----	sorbalda
mjari	
ՅԵՐԵՅ	
hombros-----	sorbaldak
mjrebi	
ՅԵՐԵՅՅՈ	
brazo-----	besoa
mk'lavi	
ՃՃԾԱՅՅՈ	
brazos-----	besoak
mk'lavebi	
ՃՃԾԱՅՅԵՅՅՈ	
mano-----	eskua
jeli	
ԵՅԾՈ	
manos-----	eskuak
jelebi	
ԵՅԾՈՅՅՈ	
palma de la mano-----	esku-azpia
jelis mt'evani	

ხელის ატეპანი

pierna, pie-----	zangoa., hanka, oina
peji	
ვეხი	
piernas, pies-----	zangoak, hankak, oinak
pejebi	
ვეხები	
planta del pie-----	oinazpia
t'erpi	
ტერპი	
rodilla-----	belauna
mujli	
ვეხლი	
pecho-----	bularra
mk'erdzi	
ვეხერდი	
cadera-----	aldaka
tedzo	
თეძო	
caderas-----	aldakak
tedzoebi	
თეძოები	
culo-----	ipurdi
t'ak'o (t'rak'i)	
ტაქო (ტრაქი)	
ombligo-----	zila
ch'ip'i	
ჭიპი	
pene-----	zakila
k'uk'uebi (q'le)	
კუკ'ები (კლე)	

veamos algunos sufijos y prefijos más simples

ikus ditzagun aurrizki eta atzizki simpleago batzuk

gadavjedot zogiert supikbsa da p'repikbs, q'velaze
mart'ivebs

გადაგხედოთ ზოგიერთ საფიქსებსა და პრეფიქსებს.
გვედრაზე გარეტივებს: **G-TZ**

yo también-----	ni(k) ere bai
metz መት	
tú también-----	zu(k) / hi(k)ere bai
shentz ሸንቻ	
él también-----	hura (hark) ere bai
isitz ወይዘን	
nosotros también queremos un helado---	guk ere izozkia
nahi dugu naq'ini chventz gvinda ናኩበኖስ የጊዜው የሚፈልጉት	
yo tambien he visto esta película---	nik ere film hori ikusi dut
es pilmi metz vnaje ወሮ መልዕክት ወጪ ጥናቸው	
tz-ə-también puede expresarse----	ere bai / baita honela
ere adieraz daiteke aramed አራምድ	
somos no sólo vecinos sino también amigos-----gu,	
auzokideak ez eze, lagunak ere bagara chven ara mjolod mezoblebi vart aramed megobrebitz እኔኝ አኅኝ ምዕራፍ ቦታ ዘዴቅ የሚፈልጉትን ይገኙበት አኅኝም	
a... (...en) -ra (-an)	
..shi ..ዞ	
¿adónde vas?-----	nora hoa (zoaz)?
sad midjar? ሱዳዊ መድያር?	
voy a casa-----	etxera noa
sajlshi mivdivar. ሱዳዊ መድያር	
voy al cine-----	zimemara noa

k'inoshi mivdivar ՅԵՐՅՅՈ ՅԵՎՋԵՎԱՌ	
voy al monte-----	mendira noa
mtashi mivdivar ՅՈՒՅՈ ՅԵՎՋԵՎԱՌ	
¿dónde estás?-----	non hago (zaude)?
sada jar? ՆԵՐՆ ԵԱՐ?	
estoy en la casa-----	etxean nago
sajlshi var. ՆԵԼՇԻ ՑԱՐ	
estoy en el bosque-----	basoan nago
t'q'eshi var ԹՎԵՇԻ ՑԱՐ	
¿dónde estás?-----	non zaudete/ zarete?
sada jart? ՆԵՐՆ ԵԱՐՈ?	
estamos en el pueblo-----	herrian gaude / gara
sopelshi vart ՆՐՅԱԾՈ ՑԱՐՈ	
están en el museo-----	museoan daude / dira
muzeumshi arian ԱՅԵՎՅԱԾՈ ԱՐՈԱՅ	
estamos sentados bajo un árbol en la sombra--	zuhaitz
baten azpian gaude eserita, itzalean	
erti didi jis kvesh, chrdilshi vsjedgart ՅՐՈՅ ՀՕԾՈ ԵՈԽ ԺՅԵՄ. ԲՐԸԾՈԾՈ ՑՆԵՄՑԱՐՈ	
hacia-----	rantz
....k'enՃՅԵ	
¿por dónde ha salido?-----	nondik atera da?
saitken tsavida? ՆԵՐՆ ԵԱՅՈՎԵ՞?	
hacia (la) casa-----	etxerantz
sajlisk'en tsavida ՆԵԼՇԻԿԵՐՆ ԵԱՅՈՎԵ	
hacia el estadio-----	kiroldegitantz

st'adionisk'en

სტადიონისკენ

hacia este edificio-----eraikin horretarantz

am shenobisak'en

ამ შენობისაკენ

-s----es sufijo de plural-----ak, plural-atzizkia

..ebi

.ები

amigos-----lagunak

megobrebi

მეგობრები

árboles-----zuhaitzak

jeebi

ხეები

pájaros-----txoriak

chit'ebi.

ჩიტები

coches-----automobilak

avt'omobilebi

ავტომობილი

flores-----loreak

q'vavilebi

ყვავილები

días-----egunak

dyeebi

დეები

hasta-----raino, arte, -ra arte

--mde

--მდე

hasta la iglesia-----elizaraino

ek'lesiamde

ეკლესიამდე

hasta la semana que viene-----datorren astera arte

momaval k'viramde

მომავალ კვირამდე

hasta luego-----gero arte, berriro ikusi arte

gaonka k'viramde

momaval	sejvedramde
amarras	azkena
hasta Bilbao	Bilboraino
bilbaomde	
hasta san sebastián	Donostiaraino
san sebast'ianamde	donost'iamde
terminaremos hasta mañana	bihar arte amaituko dugu
jvalamde davamtavrebt	
desde	tik
..dan	
..etxe	
¿de dónde vienes?	nondik zatoz?
saidan modijar?	
venimos de la discoteca	diskotekatik gatoz
disk'ot'ek'idan movdivart	
para	rentzat, -rako
-----tvis	
----ezonb	
para mí	niretzat
chemtvis	
ezonb	
para el (ella)	harentzat
mistvis	
ezonb	
para nosotros	guretzat
chventvis	
ezonb	
para vosotros	zuentzat
tkventvis	
ezonb	
estas flores son para usted	lore haukek zuretzat dira

es q'vavilebi tkventvis aris

ජ්‍ය යුදාඩෙහා මේමෙන්ඩොල් අරම්ස

esta película es para mayores--**film** hau nagusientzat da

es pilmi didebistvis aris

ජ්‍ය සැල්ද දැඩෑඩාලේන්ඩොල් අරම්ස

he comprado frutas para mis hijos----ruituak erosi ditut
nire haurrentzat

jili viq'ide chemi shvilebisatvis

ශේල්ද පෝද්ද තොං ඡ්සොල්වඩොල්ඩොල්

para ellos / ellas-----**haientzat**

mattvis

ඡාත්‍යඩොල්

las cuatro estaciones del año; mes; semana; dias.

-----**lau urtaroak; hilabetea; astea; asteko egunak.**

tselitsadis otxi dro; tve; k'vira; dyeebi.

ඡාලුඩාලොල් ටොක් දැනී: ම්ස; ඡ්සඩා; දුනෙන්ඩා.

primavera-----**udaberria**

gazapjuli

ඡායාඩේජලො

verano-----**uda**

zapjuli

ඡායාඩේජලො

otoño-----**udazkena**

shemodgoma

ඡායාඩේජරා

invierno-----**negua**

zamtari

ඡාමතාරො

meses-----**hilabeteak**

tveibi

ඡාවෙබා

enero-----**urtarrila**

ianvari

ඡායාබාරා

febrero-----**otsaila**

tebervali

ඡායාරුවාලො

marzo-----	martxo
mart'i	
մարտ	
abril-----	apirila
ap'rili	
ապրիլ	
mayo-----	maiataz
maisi	
մայոս	
junio-----	ekaina
ivnisi	
օգոստ	
julio-----	uztaila
ivlisi	
օգոստ	
agosto-----	agorila, abuztua
agvist'o	
սեպտեմբ	
septiembre-----	iraila
sekt'emberi	
սեպտեմբեր	
octubre-----	urria
okt'omberi	
օкտոմբեր	
noviembre-----	hazila, azaroa
noemberi	
նոյեմբեր	
diciembre-----	abendua
dek'emberi	
դեկտեմբ	
lunes-----	astelehena
orshabati	
օրշաբատ	
martes-----	asteartea
samhabati	
սամաբատ	

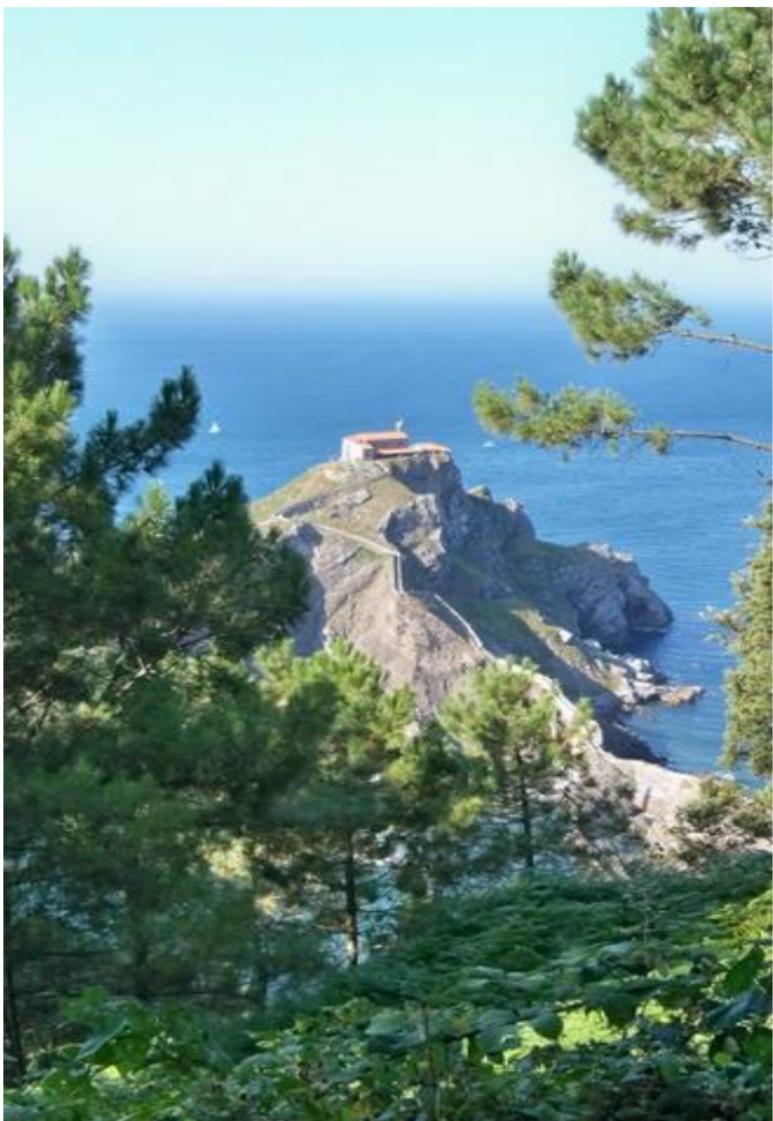
miércoles-----	asteazkena
otjshabati ଓତ୍ତଶବାଦାଟିଥ	
jueves-----	osteguna
jutshabati ଜୁଠଶବାଦାଟିଥ	
viernes-----	ostirala
parask'ebi ପାରଶେବି	
sabado-----	larunbata
shabati ଶବାଦାଟିଥ	
domingo -----	igandea
k'vira କ୍ଷୋରା, ଫଳା	
semana -----	astea, astebetea
k'vira କ୍ଷୋରା	

Qalbaton kasildas bayi ქალბატონ კასილდას ბაღი

1	erti	ერთი
2	ori	ორი
3	sami	სამი
4	otji	ოთხი
5	juti	ხუთი
6	ekvsi	ექვსი
7	shvidi	შვიდი
8	rva	რვა
9	tzjra	ცხრა
10	ati	ათი
11	tertmet'i	თერთმეტი
12	tormet'i	თორმეტი
13	tzamet'i	ცამეტი
14	totjmet'i	თოთხმეტი
15	tjutmet'i	თხუთმეტი
16	tekvsmet'i	თექვსმეტი
17	chvidmet'i	ჩვიდმეტი
18	tvramet'i	თვერმეტი
19	tzjramet'i	ცხრამეტი
20	otzi	ოცე
21	otzdaerti	ოცდაერთი
22	otzdaori	ოცდაორი
23	otzdasami	ოცდასამი
30	otzdaati	ოცდაათი
31	otzdatertmet'i	ოცდათერთმეტი
32	otzdatormet'i	ოცდათორმეტი
40	ormotzi	ორმეცე
41	ormotzaerti	ორმეცდაერთი
42	ormotzaori	ორმეცდაორი
50	ormotzaati	ორმეცდაათი
51	ormotzdatertmet'i	ორმეცდათერთმეტი
52	ormotzdatormet'i	ორმეცდათორმეტი
60	samotzi	სამოცე
61	samotzaerti	სამოცდაერთი
62	samotzaori	სამოცდაორი
70	samotzaati	სამოცდაათი
71	samotzdatertmet'i	სამოცდათერთმეტი
72	samotzdatormet'i	სამოცდათორმეტი
80	otjmotzi	ოთხმეცე
81	otjmotzaerti	ოთხმეცდაერთი
82	otjmotzaori	ოთხმეცდაორი
90	otjmotzaati	ოთხმეცდაათი
91	otjmotzdatertmet'i	ოთხმეცდათერთმეტი

92	otjmotzdatormet'i	თომლებდათორმეტი
100	asi	ასი
102	asori	ასორი
110	asati	ასათი
120	asotzi	ასოცი
130	asotzdaati	ასოციატათი
200	orasi	ორასი
300	samasi	სამასი
400	otjası	ოთჯასი
500	jutasi	ხუთასი
600	ekvsasi	ექვასი
700	shvidasi	შვიდასი
800	rvaasi	რვაასი
900	tzjraasi	ცხრაასი
1 000	atasi	ათასი
10 000	atiatasi	ათიათასი
100 000	asiatasi	ასიათასი
1 000 000	miliioni	მილიონი
2007	orientashvidi	ორიათასებევიდი
1956	atastjraasormotzdatekvsmet'i	ათასცხრაათასორმეტდათე
		ქვეტი
1°	pirveli	პირველი
2°	meore	მეორე
3°	mesame	მესამე
4°	meotje	მეოთხე
5°	mejute	მეხუთე
6°	meekvse	მეექვსე
7°	meshvide	მეშვიდე
8°	merve	მერვე
9°	metzjre	მეცჯრე
10°	meate	მეათე
1/2	erti meoredi	ერთია მეორედი
1/3	erti mesamedi	ერთია მესამედი
1/4	erti meotjedi	ერთია მეოთხედი
1/5	erti mejutedi	ერთია მეხუთედედი
1/6	erti meekvzedi	ერთია მეექვსედი
1/7	erti meshvidedi	ერთია მეშვიდედი
1/8	erti mervedi	ერთია მერვედი
1/9	erti metzjredi	ერთია მეცჯრედი
1/10	erti meatedi	ერთია მეათედი

Тsmina ioanes Gaztelugatxe XI s. წმინდა იოანეს
გაცტელუგახე

Queremos dar tambien algunos nombres del toro
zezenaren izen batzuk ere eskaini nahi ditugu
gvinda mogatsodot agretve jarebis zogierti sajeli:
880688 880688 880688 880688 880688
880688:
nik'ora-60301; araba-81000; nisla-60688;
lek'ia-80301; tsikara-80301

En Georgia era conocida la vinicultura desde la antigüedad, como lo demuestran los descubrimientos arqueológicos: recipientes de formas y tamaños muy diferentes, hechos con barro, cerámica o madera. Vamos a conocer algunas de las casi 80 clases de uvas

Georgian ardogintza ezaguna izan da antzinatik, arkeologia-aurkikuntzek hots, itxura eta neurri ezberdinakontzietak, zurez, zeramikaz edo buztinez egindakoek, erakusten digitenez. Ezagut ditzagun orain mahats mota batzuk, diren ia 80 motetako batzuk.

Sakartveloshi udzvelesi droidan tznobili iq'o meývineoba, rogoritz amas adasturebs arkeologir gatjrebze aymochenili sruliad gansjvavebuli pormisa da zomis k'eramik'isa da jis masalisagan damzadebuli ch'urch'eli. Gavetznot shemorchenili 80 djishidan ramodenimes

საქართველოში უძველესი დროიდან ცნობილია მეღვინეობა, როგორც ამას ადასტურებენ არქეოლოგიურ გათხრებზე აღმოჩენილი სრულიად განსხვავებული ფორმისა და ზომის ქერამიკისა და ნის მასალისაგან დამზადებული ჭურჭელი. გავეცნოთ შემორჩენილი 80 ჯიშიდან რამოდენიმეს:

aleksandrouli-ალექსანდრული; [brola](#)-ბროლა;
budeshuri-ბუდეშური; [goruli](#)-გორული; [tavk'veri](#)-
თავკვერი; [tita](#)-ტიტა; [k'rajuna](#) პრაჯუნა; [mtsvane](#)-
მცვანე; [rkatsiteli](#)- რქაწილელი; [saperavi](#)-საფერავი;
[satsuravi](#)-საჭურავი; [chergvili](#)-ჩერგვილი; [tzitzk'a](#)-
ციცქა; [tzolik'auri](#)-ცოლიკაური; [chjaveri](#)-ჩხავერი;
[dzvelshavi](#)- ძველშავი; [chit'istvala](#)-ჩიტისთვალა;
[otzjanuri](#)-ოცხანური; [aladast'uri](#)-ალადასტური

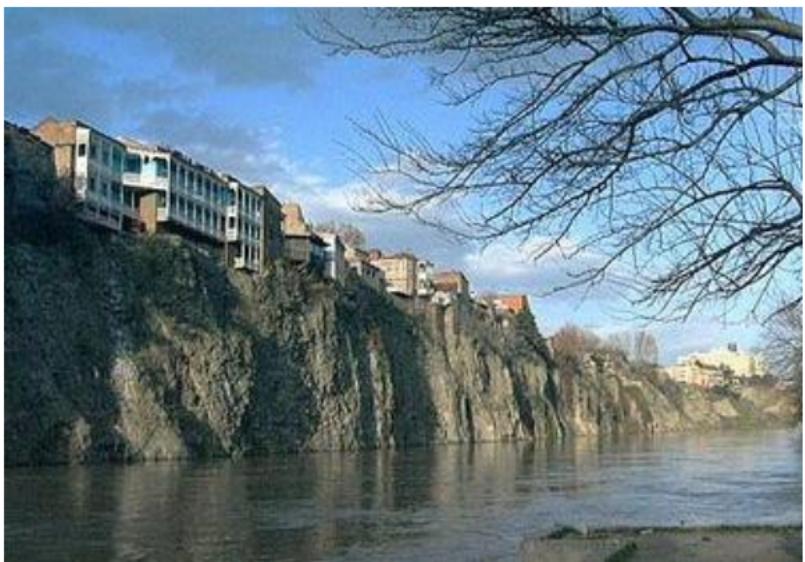
Tbilisi Sakartvelos dedakalaki
თბილისი საქართველოს დედაქალაქი

Tbilisi თბილისი

Tbilisi γαμιτ თბილისი დამით

Tbilisi mdinare Mt'k'vari თბილისი მდინარე მტკვარი

Anchisjat'i VI s. Tbilisi ანჩისჯათი თბილისი

Bolnisi Sioni. 478- 497 ბოლნისის საოთხი

Una de las primeras inscripciones en georgiano sobre la pared de la iglesia de Sioni, escritas en el antiguo alfabeto. Georgierazko idazki zaharrenetako batzuk, Sioniko elizaren horman zizelatuak. Años 478-498 urteak. dzveli kartuli anbanis erterti udzvelesi tsartsera sionis kedelze

ძველი ქართული ანბანის ერთერთი უძველესი წარწერა
სიონის კედელზე

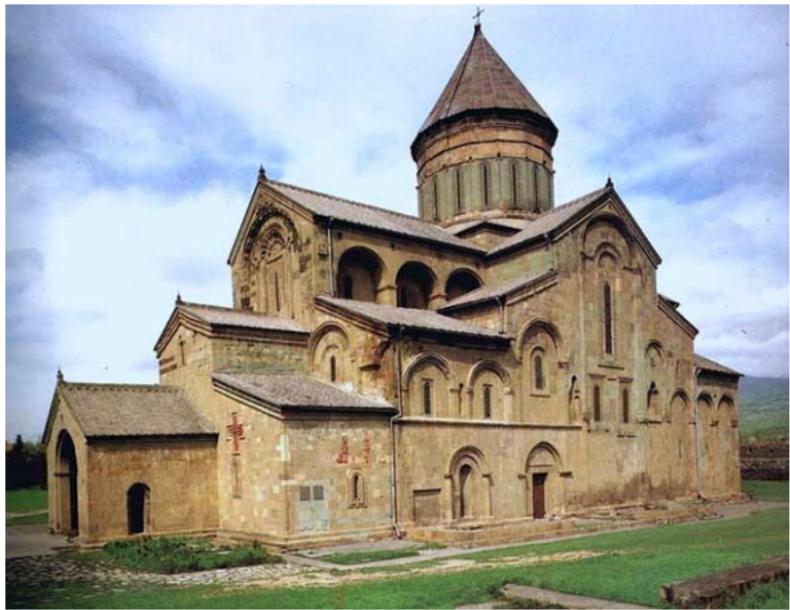
Bagrat'i 974-1014 ბაგრატი

Gelati XII-XIV s. გელათი

Vardzia XII-XIII s. ვარძია

Svet'itsjoveli XI s. სვეტიცხოველი

Boch'orma VII s. ბოჭორმა

Gremi 1565 s. გრემი

Ubisi XII s. უბისი

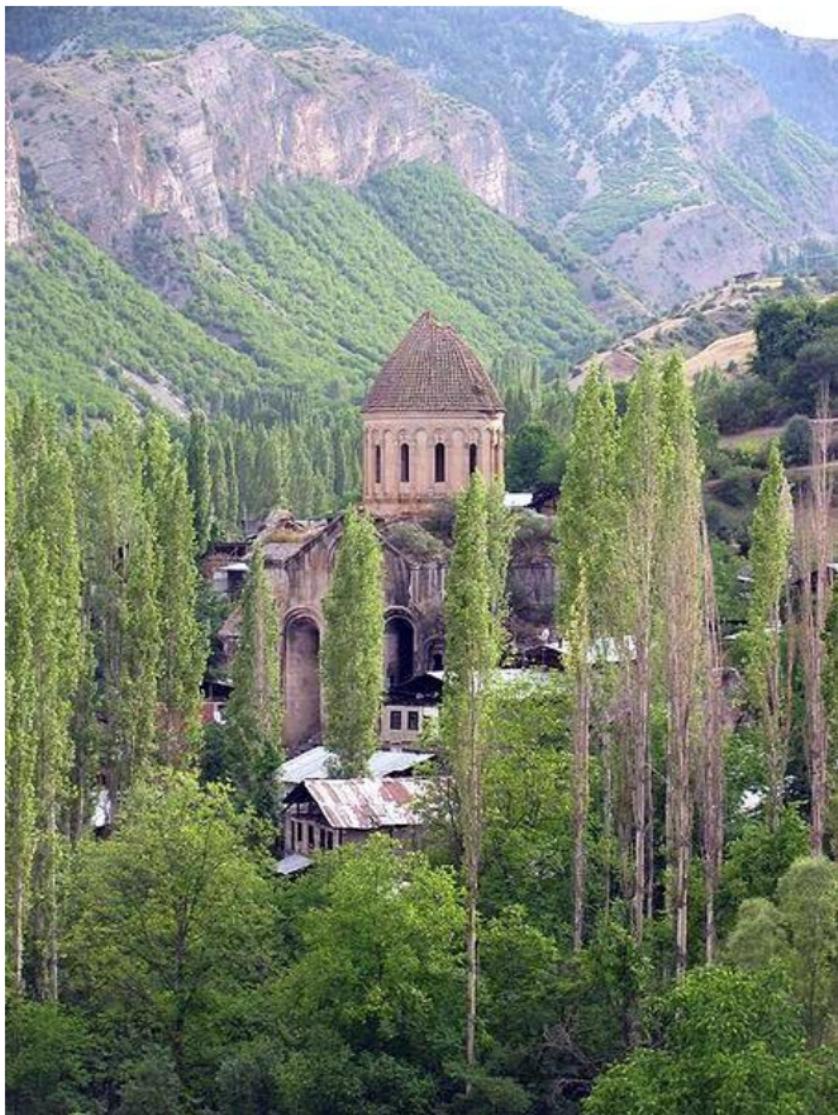
Shuamta dzveli V s. შუამთა ძველი

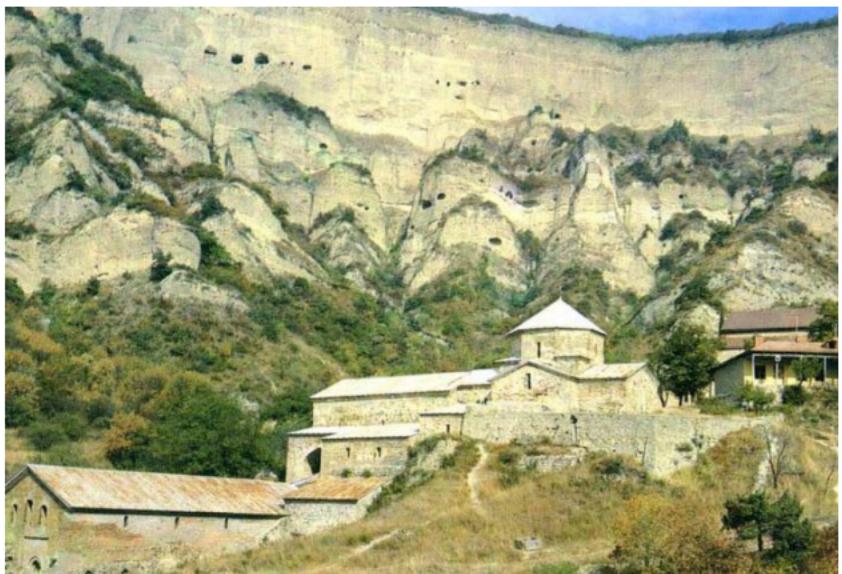
Jajulis k'aredi XII s. ხახულის კარედი

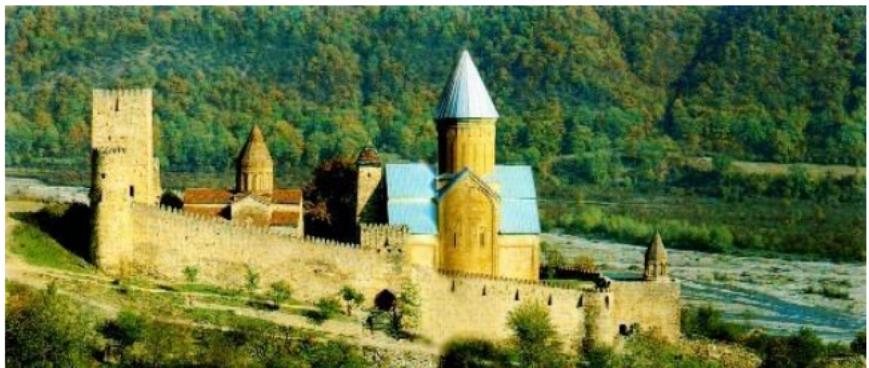
Djvari VI s. ჯვრი

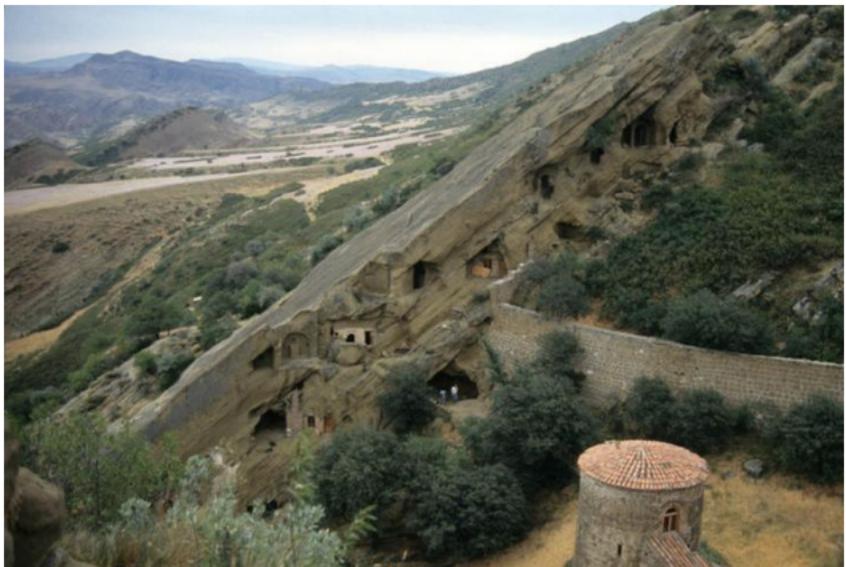
Oshk'i X s. ოშკი

Shiomgvime VI s. შიომღვიმე

Ananuri XVII s. ანანური

Davit garedji VI s. დავით გარეჯი

Ushba 4710m უშბა

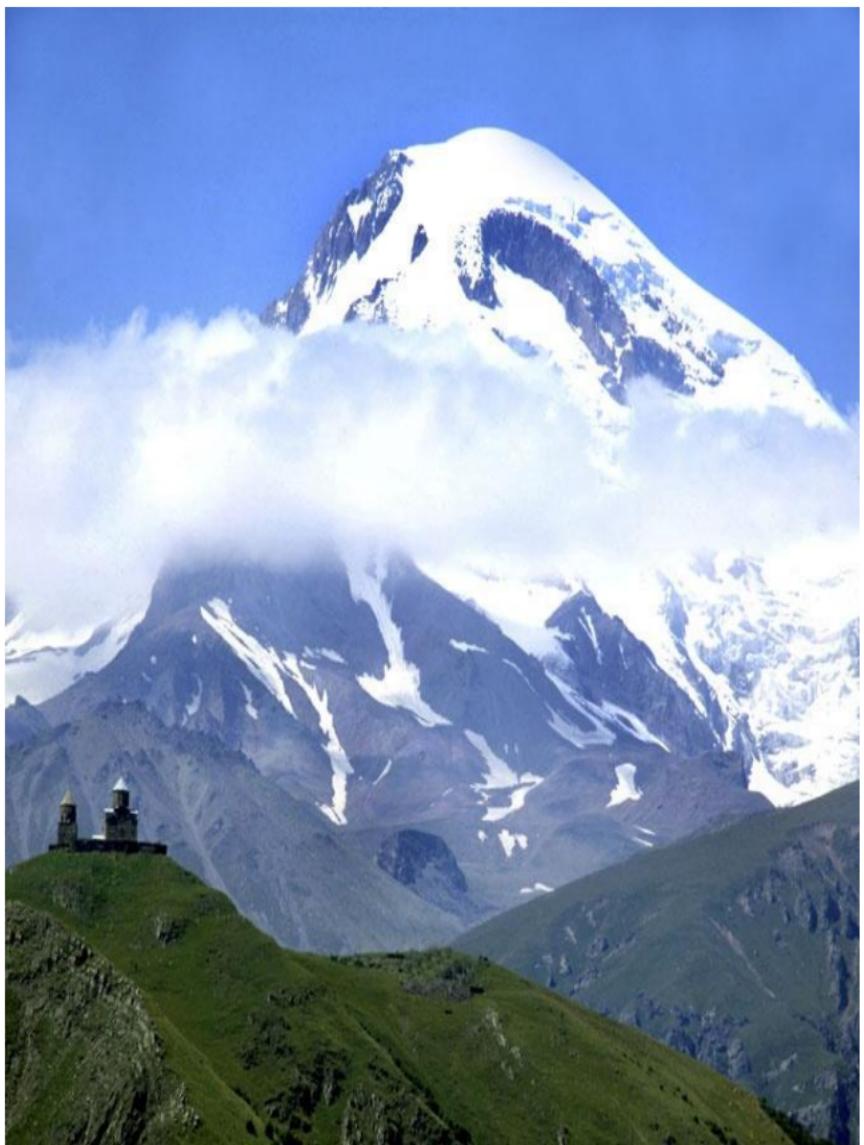

Motsameta VIII -XI s მოწამეთა

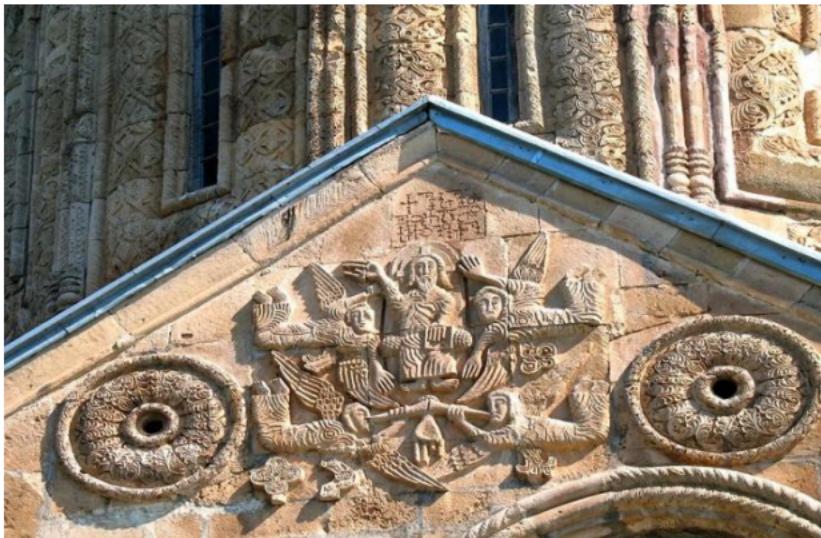

Svaneti 2040 m სვანეთი

Q'azbegi 5047m ქაზბეგი

Nik'ortsminda XI s. ნიკორწმინდა

Kartuli oda ქართული ოდა

¿Quiereis conocer algunos nomres de ríos, ciudades, aldeas y montes de Sakartvelo-Georgia?

Sakartvelo-Georgiako ibai, hiri, herri eta mendien izen batzuk jakin nahi al dituzue?

gindat gaetznor sakartvelos zogierti mdinaris, kalakis, soplis da mtis dasajebleblebs?

გონიერი გამცხელი საქართველოს ურგიერი აღნიშვნის. ეალაპის. სოფლის და მთის დასახელებებს?
ríos--ibaiak: mtkvari; rioni; alazani; enguri; q'virila; liajli.; iori; agura; barula; tejuri; sharaula; cholaburi.

mdinareebi:

გონიერები: გონიერი: რიონი: ალაზანი: ენგური:
ეგრისი: ლიაჯლი: იორი: ბარულა: ტეჯური:
სარაულა: ჩოლაბური.

ciudades—hiriak: Tbilisi; kutaisi; gori; batumi; tq'ibuli;
bolnisi; zestaponi, sojumi, tzjinvali.

kalakebi

კალაქები: თბილისი: ქუთაისი: გორი: ბათუმი:
ტყიბული: ბოლნისი: ჭიშოტავისი. სოჭია. ცემოვალი
aldeas

soplebi---herriak: simoneti; bedia; dzevri; jotevi;

becho; lajami; sioni; uravi; orbeli;

სოფლები: სომონიერი: გოდია: გორგი: ხოჭია: გორი:
ლაკამი: სორი: ურავი: ლობელი.

montes--mendiak: kavkasioni; trialeti; gombori ; liji ;
mesjeti.

მთები : გავასიორი : მრიალეთი : გომბორი : ლიჯი :
მესჯეთი.

mthebi

cumbres----mendi-tontorrak: ushba (4710m); tetnuldi-(4851m); shjara (3156m); laila (4009m); dadiashi (4035m); tarigoni (2557m).

mtsvervalebi

მთვარეება: უშბა; მომიწლები; გხარა; გორი;
გორგი; ლიჯი; ლიალი; მარიგო

Por ahora, con esto, terminamos.
djerdjerobit amit davamtavrot.

ჯერჯერობით ამით დავამთავროთ.

Hasta la proxima!
momaval shejvedramde.
ორმავალ შეხვედრამდე!

Oraingoz nahikoa.

Hurrengora arte!

Kidevatz daizrdebian...
Mokandak'e. M. Berdzenishvili

კიდევაც დაიზრდებიან ..
მოქანდაკე მ. ბერძენიშვილი

A

abar	t'ot'i	ტოტი
abelazkuntza	mesakonleoba	მესაქონლეობა
aberats	mdidari	მდიდარი
abere	sakoneli	საკონელი
aberri	samxoblo	სამშობლო
abots	jma	ხმა
abusatxaile	mozalade	მოძალადე
abusu	mozaladeoba	მოძალადეობა
adar	rka	რქა
adeitsu, adeikor	tavaziani	თავაზიანი
adi egon, entzun	mosmena	მოსმენა
adikune	mzera	მზერა
adin	asak'i	ასაკი
adiskide	megobari	მეგობარი
aditasun	q'uradyeba	ყურადღება
aditz	zmna	ზმნა
adizu	q'uradyebit	ყურადღებით
adurra	nertsq'vei	ნერწყვი
afari	vajxami	ვახსამი
agata	gixeri	გიშერი
agerian	xesamtxnevad	შსამჩნევად
agerian	dasanajavad	დასანაჯავად
agerpen	motxveneba	მოჩვენება
agindu	tsesrigi	წესრიგი
agor	bertsi	ბერწი
agur	najvamdis	ნახვამდის
agure	mojutzi	მოხუცი
artzain	meurme	მეურმე
ahal izan	dzalaupleba	ძალაუფლება
ahantzi	davitsq'eba	დავიწყება
ahate	ijvi	იხვი
aholku	rtxeva	რჩევა
aho-burdina	lagami	ლაგამი

ahul	sust'i	სუსტი
ahuntz	tja	თხა
ahur	p'exvi	პეშვი
aintza	dideba	დიდება
aintzinako, zahar	dzveli	ძველი
aire	haeri	ჰაერი
aita	mama	მამა
aitabitxi	natlimama	ნათლიმამა
aitaginarreba	mamamtili	მამამთილი
aitagoi	tsinap'ari	წინაპარი
aitaren(a) egin	p'irdjvari	პირჯვარი
aitona	babua, p'ap'a	აბუა, პაპა
aitonen seme	aznauri	აზნაური
aitorde	maminatzvali	მამინაცვალი
aitorpen	aysareba	აისარება
aitzakia	sababi, mizezi	საბაბი, მიზეზი
aitzur	toji	თოხი
aizkora	nadjaji	ნაჯახი
aker	xveli	შველი
aktore	msajiobi	მსახიობი
alaba	kalixvili	ქალიოშვილი
adaburu	k'entsero	კენწერო
alai	mjiaruli	მხიარული
alaitasun	sijaruli	სიხარული
alanbre	mavtuli	მაგოული
alharazle	mtsq'emsi	მწყემსი
aldamio	jaratxo	ხარახო
aldapa	aymarti	აღმართი
aldare	t'adzari	ტაძარი
aldarri	vedreba	ვედრება
alde	mjare	მხარე
alde egin	tsasvla	წასვლა
aliatu	mok'avxire	მოკავშირე
alferrik-o	amao	ამაო
almendra	nuxi	ნუში
altxor	gandzi	განძი

altzairu	poladi	ფოლადი
ama	deda	დედა
ama lur	dedamitsa	დედამიწა
amabitxi	natlideda	ნათლიდედა
amaginarreba	dedamtili	დედამთილი
amai	dasasruli	დასასრული
amatasun	dedoba	დედობა
amatxo	dedik'o	დედიკო
ambiguo	ormagi	ორმაგი
amets	sizmari	სიზმარი
amildegı	upskruli	უფსკრული
amona	bebia	ბებია
amorde	dedinatzvali	დედინაცვალი
amorru	brazi	ბრაზი
amuarrain	k'almaji	კალმახი
anaia	dzma	ძმა
anbar	karva	ქარვა
andare	todjina	თოჯინა
andrakila	madja	მაჯა
andre	kalbatoni	კალბატონი
angelu	kutje	კუთხე
angurri	sazamtro	საზამთრო
animalia	tzjoveli	ცხოველი
antxume	tik'ani	თიკანი
apaltasun	mortxileba	მორჩილება
apez	myvdeli	მრგდელი
apio	niajuri	ნიაჯური
apo	baq'aq'i	ბაყაყი
ar	jvadi	ხვადი
aranondo	kliavi	ქლიავი
arantze	ek'ali	ეკალი
arazo	sakme	საქმე
arbaso	tsinap'ari	წინაპარი
arbel	dapa	დაფა
ardi	tzjvari	ცხვარი
ardo	γvino	ღვინი

ardogintza	mayvineoba	მეღვინეობა
ardo gozoa	t'k'bili ȝvino	ტკბილი ღვინო
ardo lehorra	mxrali ȝvino	მშრალი ღვინო
ardo zuria	tetri ȝvino	თეთრი ღვინო
arduragabe	upasujismgeblo	უპასუჟისმგებლო
argi	nateli, sinatle	ნათელი, სინათელე
argitasun	ganateba	განათება
argi-txakur	mbzhutavi	მბჟუტავი
argizari	tzvili,santeli	ცვილი, სანთელი
arima	suli	სული
arin	msubuki	მსუბუქი
arkakuso	tzera	ცერა
arkatz	pankari	ფანქარი
arkaratz-fruitu	askili	ასკილი
arku	tayi	თაღი
arkume	bat'k'ani	ბატკანი
arlote	matsantsala	მაწანწალა
arma	iarayi	იარალი
armada	djari	ჯარი
armairu	k'arada	კარადა
armiarma	oboba	ობობა
arra	mt'k'aveli	მტკაველი
arrain	tevzeuli,tevzi	თევზეული, თევზი
arrakala	napot'i	ნაფოტი
arrano	artsivi	არწივი
arrantza	tevzaoba	თევზაობა
artaburu	taro	ტარო
arratoi	virtja	ვირთხა
arratsalde	sayamo	სადამთ
arraspa	klibi	ქლიბი
arrautza	k'vertzji	კვერცხი
arrazoi	goneba	გონება
arreba	da	და
arroka, haitz	klde	კლდე
arropa	t'ansatzmeli	ტანსაცმელი

arrosa	vardi	გარდი
arroz	brindji	ბრინჯი
artseniko	dari xjani	დარიშხანი
artalde	djogi	ჯოგი
artatxori	beyura	ბელურა
artaziak	makrat'eli	მაკრატელი
arte (arte ederrak)	jelovneba	ხელოვნება
artifizial	jelovnuri	ხელოვნური
artile	mat'q'li	მატყლი
artisau	jelosani	ხელოსანი
artizar	alioni	ალიონი
arto	simindi	სიმინდი
artobero	mtx'adi	მჭადი
artolanda	q'ana	ყანა
artzain	metzjvare	მეცხვარე
askatasun	tavisupleba	თავისუფლება
aske	tavisupali	თავისუფალი
asmaketa	gamogoneba	გამოგონება
astigar	nek'ertxjali	ნეკერჩხალი
asto	viri	ვირი
astun	mdzime	მძიმე
asun	djintx'ari	ჯინჭარი
ate	k'arebi	კარები
aterpe	tavxesapari	თავხესაფარი
atsegin	sasiamovno	სასიამოვნო
atsotitz	andaza	ანდაზა
azazkal	prtxjili	ფრჩხილი
atze	uk'an	უკან
bazterrezin	xeuktzeveli	შეუქცეველი
atzeratu	gadadeba	გადადება
atzerritar	utzjoeli	უცხოელი
atzo	guxin	გუშინ
auhen	mtsujareba	მწუხარება
aukera	xemtjveva	შემთხვევა
aulki	sk'ami	სკამი

aurkibide	satxvenebeli	საჩვენებელი
aurkikuntza	aymotxena	აღმოჩენა
aurkitu	p'ovna	პოვნა
aurpegi	saje	სახე
aurre	tsin	წინ
aurreko	tsinandeli	წინანდელი
urretik eman	tsinastsar	წინასტარი
ausart	gabeduli	გაბედული
ausiki	k'bena	კბენა
auzotegi	ubani	უბანი
aza	k'ombost'o	კომბოსტო
azal	t'q'avai	ტყავი
azalpen	akhsna	ახსნა
azenario	st'apilo	სტაფილი
azeri	melia, mela	მელია, მელა
azkar	stsrapi	სტრაფი
azkonar	matzvi	მაჩვი
azpi	kvex	ქვეშ
azpilan	tserakvi	წერაქვი
aztore	kori	ქორი
azukre	xakari	ზაქარი
azuzena	xroxana	ზროზანა

B

babesle	mparveli	მფარველი
bahetu	gatzra	გაცრა
bai	diaz	დიაზ
baimen	nebartva	ნებართვა
baina	magram	მაგრამ
bainatu	banaoba	ბანაობა
bainu	abano	აბანო
bakartsun	ganmart'oeba	განმარტოება
bake	mxvidoba	მშვიდობა
baketsu	tsq'nari	წყნარი

bala	t'q'via	ტყვია
balea	vexapi	ვეშაპი
balkoi	aivani	აივანი
baratzte	bost'ani	ბოსტანი
baratxuri	niori	ნიორი
barengorri	kama	ქამა
barkamen	bodixi	ბოდიში
barkatu	p'at'ieba	ბატიება
barrabil	q'verebi	ყვერები
barraskilo	lok'ok'ina	ლოკოგინა
barre	sitzili	სიცილი
barregarri	ojundji	ხუნჯი
basahuhz	djixvi	ჟიხვი
basapiztia	mjetzi	მხეცი
basaran	kvintxji	კვინტხი
base	tija	თიხა
basetxe	oda	ოდა
baserritar	mitsatmokmedi	მიწათმოქმედი
basozoain	metyeve	მეტევე
basurde	t'aji	ტახი
bataila	brdzola	ბრძოლა
batasun	ertoba	ერთობა
batuketa	djami	ჯამი
bazkide	tsevri	წევრი
bazko	aydgoma	აღდგომა
bazter	nap'iri	ნაპირი
bedeinkapen	dalotzva	დალოცვა
begi	tvali	თვალი
begirada	tvalis gadavleba	თვალის გადავლება
behar ukан	movaleoba	მოვალეობა
behartu	adzuleba	აძულება
behazun	nayveli	ნაღველი
behera	kvemot	ქვემოთ
behere	dabali	დაბალი
behi	dzroja	ძროვა
behizain,unain	menajire	მენახირე

behor	paxat'i	ფაშატი
beira	mina	მინა
bekain	tsarbi	წარბი
bekaizkeria	xuri	ზური
bekatu	tzodva	ცოდვა
bekoki	xubli	ზუბლი
belar	balaji	ბალაჯი
belarri	q'uri	ყური
belatz	xevardeni	შეგარდენი
belaun	mujli	მუჯლი
belaunaldi	taoba	თაობა
beldur	xixi	შიში
beldar	mujlujo	მუჯლუჯო
bele	q'orani, q'vevi	ყორანი, ყვავი
beltz	xavi	შავი
beltzaran	xavgvremani	შავგვრემანი
belus	javerdi	ხავერდი
berbizkunde	aýdgoma	აღდგომა
berea	misi	მისი
berehala	ejlave	ეხლავე
bero	tbili, tzjeli	თბილი, ცჯელი
berotu	gatboba	გათბობა
berri	Ajali	ხალი
berri, ezusteko	siaxle	სიახლე
berri ematea	jareba	ხარჯბა
berun	t'q've	ტყვია
besaburu	mjari	მხარი
besape	Iylia	ილია
bezatu, hezi	jedna	ხედნა
besaulki	savardzeli	სავარძელი
beso	mk'lavi	მკლავი
beste	sjva	სხვა
betaurrekoak	satvale	სათვალე
bete	savse	საგსე
beti	mudam	მუდამ
betiko	mudmivi	მუდმივი

betile	tsamtsami	ჭამწაძი
betoker	elami	ელაძი
biak	orive	ორივე
bibote	ulvaxi	ულვაში
bidali	gagzavna	გაგზავნა
bidalpen	amanati	ამანათი
bidari	mgzavri	მგზავრი
bide, bideska	gza, bilik'i	გზა, ბილიკი
biderkatu	gamravleba	გამრავლება
bihar	jval	ხვალ
bihortz	guli	გული
bihozberatasun	motsq'aleba	მოწყალება
bikain	didebuli	დიდებული
bikondo	leyvi	ლევი
bikote	tsq'vili	წყვილი
bikoitz	ormagi	ორმაგი
biktimia	msjverp'li	მსხვერპლი
bilatu	dzebna	ძებნა
biloba	xvilixvili	შვილიშვილი
bioleta	ia	ია
birraitona	p'ap'a	ბაბა
birramona	dideda	დიდება
birigarro	xaxvi	შაშვი
birika	pilt'vi	ფილტვი
birloba	xviltaxvili	შვილთაბშვილი
birjaiotze	ayordzineba	აღორძინება
birjina	kaltsuli	ქალწული
bitarteko	xuamavalni	შუამავალი
bits	kapi	ქაფი
bizar	tsveri	წვერი
bizarra kendu	p'arsva	ბარსება
bizi	tzjovreba	ცხოვრება
bizileku	satsjovrebeli	საცხოვრებელი
bizkar	zurgi	ზურგი
bizki	t'q'up'i	ტყუბი
bokal	jmovani	ხმოვანი

borrero	djalati	ჯაღლათი
borroka, gudu	brdzola	ბრძოლა
botoi	yili	ლილი
boxeo	k'rivi	კრიფი
brindis	sadyegrdzelo	სადღეგრძელო
bufalo	k'ametxi	კამეხი
bufoi	masjara	მასხარა
bular	mk'erdi	მკერდი
bultzada	bidzgi	ბიძგი
burdina	rk'ina	რკინა
burezur	kala	ქალა
burko	balixi	ბალიში
burreka	tx'idaoba	ჭიდაობა
borroka	txjubi	ჩხუბი
burrunba	bzuili	ბზუილი
buru	tavi	თავი
burusi	sabani	საბანი
burusoil	melot'i	მელოტი
buruxka, galburu	tavtavi	თავთავი
busti (aditza)	dasveleba	დასველება
busti (part.)	sveli	სველი
buztan	k'udi	კუდი
buztinlari	metune	მეთუნე
buztin	tija	თიხა

D

dafaila	jelsajotzi	ხელსახოცი
danbada	gasrola	გასროლა
dantza	tzek'va	ცექვა
dantzari	motzek'vave	მოცეკვავე
daratulu	buryi	ბურლი
dardakada	k'ank'ali	კანკალი
datil	k'ork'i meli	კორკიმელი
data	tariyi	თარიილი
deabru	exmak'i	ეშმაკი

dei	dzajili	ძაზილი
deitu	dadzajeba	დაძაჯება
deitura	gvari	გვარი
denbora	dro	დრო
desberdin	gansjvavebuli	განსხვავებული
diadema	gvirgvini	გვირგვინი
dibertigarri	mjiaruli	მხიარული
dibino	γvtaebrivi	ღვთაებრივი
dibortzio	gankortsineba	განქორწილება
dirdiratsu	brtsq'nvale	ბრწყინვალე
difuntu	mitzvalebuli	მიცვალებული
daratulu	buryi	ბურლი
diru	puli	ფული
diruzain	molare	მოლარე
distiratsu	brtsq'invale	ბრწყინვალე
diti	dzudzu	ძუძუ
doako	upaso	უფასო
dohatsutasun	net'areba	ნეტარება
done	tsmindani	წმინდანი
dortoka	k'u	კუ
dorre	k'oxk'i	კოშკი
duda, zalantza	etx'vi	ეჭვი
duin	γirseuli	ლირსეული
dut	makvs	მაქვს

E

ebakitze, motze	mk'a, zelva	მკა, ცელვა
edalontzi	tx'ika	ჭიქა
edan	daleva	დალევა
edari	sasmeli	სასმელი
eder	mxvenieri	მშვენიერი
edertasun	silamaze	სილამაზე
edozein	nebismieri	ნებისმიერი
egarri	tsq'urvili	წყურვილი

eri, gaixo	avadmq'opi	აგადმყოფი
egin	k'eteba	კეთება
egoera	mdgomareoba	მდგომარეობა
egoki	mxvenieri	მშვენიერი
egon	q'opna	ყოფნა
eguberri	xoba	შობა
eguerdi	xuadye	მუადლე
egun	dye	დღე
egunsenti	gant'iadi	განთიადი
egur	xexa	შეშა
egurastu	sio	სიო
eguzki	mze	მზე
eguzki-erlojua	mzis saati	მზის საათი
eguzki-izpi	mzis sxivi	მზის სხივი
ehiza	nadiroba	ნადირობა
ehiztari	monadire	მონადირე
echo	dapkva	დაფქვა
ehorzketa	dasaplaceba	დასაფლაცება
ehun (tela)	ksovili	ქსოვილი
ehundu	kssova	ქსოვა
ekaitz	karixkhali	ქარიშხალი
ekialde	aymosavleti	ალმოსავლეთი
ekilore	mzesumzira	მზესუმზირა
ekinozio	bunioba	ბუნიობა
ekipaia	bargi	ბარგი
elbarri	jeibari	ხეიბარი
elefante	sp'ilo	სპილო
elikadura	k'veba	კვება
elkar aurkitze	xejvedra	შეხვედრა
elur	tovli	თოვლი
elurmalo	pipki	ფიტქი
elurrolde	zvavai	ზვავი
elurte	bardna	ბარდნა
emakume	kali	ქალი
eman	mitzema	მიცემა
emankortasun	naq'opiereba	ნაყოფიერება

emaztegai	p'at'ardzali	ბატარძალი
eme	dzu	ძუ
enara	mertzjali	მერცხალი
engainatzaile	tzru, mat'q'uara	ცრუ, მატყუარა
enganio	t'q'uili	ტყუილი
entseiu	mtzdeloba	მცდელობა
entzumen	smena	სმენა
epaile	mosamartle	მოსამართლე
epotx	djudja	ჯუჯა
erabili	gamoq'eneba	გამოყენება
erakusgarri	nimuxi	ნიმუში
erakusketa	gamopena	გამოფენა
eraman	t'areba	ტარება
erramu	k'ona	კონა
eraso egin	xet'eva	შეტევა
erasoketa	tavdasjma	თავდასხმა
eraztun	betx'edi	ბეჭედი
erbi	botzveri	ბოცვერი
erbi-txakur	mtsevari	მწევარი
erdi	najevari	ნახევარი
erdiko	xua	შუა
erditze	mxobiaroba	მზობიარობა
erein	tesva	თესვა
ereinotz	dapna	დაფნა
erle	put'k'ari	ფუტკარი
erloju	saati	საათი
ernamuin	txanasaji	ჩანასახი
ero	gizhi	გიში
eroopen	motmineba	მოთმინება
erori, jausi	datzema	დაცემა
erosketa	q'idva	ყიდვა
erpal	napot'i	ნაფოტი
errain	rdzali	რძალი
erratz	tzotzji	ცოცხი
errauts	perpli, natzari	ფერფლი, ნაცარი
erraz	advili	ადვილი

erre	motseva, tsva	მოწევა, წვა
errefau	bolok'i	ბოლოკი
errege	mepe	მეფე
erregina	dedopali	დედოფალი
errekatxo	ru, nak`aduli	რუ, ნაკადული
errementari	mtx'edeli	მჭედელი
erremolacha	tx'arjali	ჭარხალი
errespetu	pat'ivi	პატივი
erresuma	samepo	სამეფო
errezibitu	miyeba	მიღება
errota	tsiskvili	წისქვილი
erru	brali	ბრალი
erru	danaxauli	დანაშაული
errubi	lali	ლალი
errugabe	udanaxaulo	უდანაშაულო
esaneko	mortx'ili	მორჩილი
eskorpioi	morieli	მორიელი
eskailera	k'ibe	კიბე
eskalatzaire	mtasvleli	მთასვლელი
eskale	matjovari	მათხოვარი
eskari	mudara	მუდარა
eskatu	tkhovna	თხოვნა
eskeleto	txontxji	ჩონჩი
esker	madliereba	მადლიერება
eski	tjilamuri	თხილამური
esklabo	mona	მონა
eskola-mahai	merkhi	მერხი
eskopeta, zizpa	topi	თოფი
eskorpioi	morieli	მორიელი
eskrima	parik'aoba	ფარიკაბა
esku	jeli	ხელი
eskularru	tatmani	თათმანი
eskultore	mokandak'e	მოქანდაკე
eskultura	kandak'eba	ქანდაკება
eskuzabal	k'e tilxobili	კეთილშობილი
esmalte	minankari	მინანქარი

esne	rdze	რძე
esnegain	arazhani	არაჟანი
eskinoso	txjik'vi	ჩხიკვი
espinaka	isp'anakhi	ისპანახი
estainu	k'alá	კალა
estatu	sajelmtsipo	საქელმწიფო
estatua	dzegli	ძეგლი
estigma	iará	იარა
estimagarri	p'at'ivtzemuli	პატივთვემული
estu	mosatsq'eni, vitsro	მოსაწყენი, ვიწრო
eta	da	და
eternal, betiko	maradiuli	მარადიული
etorkizun	moma vali	მომავალი
etorrera	txamosvla	ჩამოსვალა
etorri	mosvla	მოსვლა
etsai	mt'eri	მტერი
etsaitasun	mt'roba	მტრობა
etxe	sajli, k'era	სახლი, გერა
etxekoak	odjaji	ოჯახი
etxekoandre	diasajlisi	დიასახლისი
eukaristia	ziareba	ზიარება
euli	buzi	ბუზი
euri	tsvima	წვიმა
euritako	kolga	ქოლგა
euskarri	saq'rdeni	საყრდენი
esperientzia	gamotzdileba	გამოცდილება
ez	ara	არა
ezer ez	araperi	არაფერი
ezeptatu	gaukmeba	გაუქმება
ezin	xeudzlebeli	შეუძლებელი
ezker	martzjena	მარცხენა
ezkerti	tzatzia	ცაცია
ezki	tzatzjvi	ცაცხვი
ezkila, kanpai	zari	ზარი
ezkutatu	damalva	დამალვა
ezkutu	pari	ფარი

ezkur	rko	რკო
ezpain	t'utx'i	ტუხი
ezpal	napot'i	ნაფოტი
ezpel	bza	ბზა
eztarri	q'eli	ყელი
ezteiak	kortsili	ქორწილი
ezti	tapli	თაფლი
eztul	jveleba	ხველება

F

faisai	jojobi	ხოხობი
faltsu	q'albi	ყალბი
faro	xukura	შუქურა
fede	rtsmena	რწმენა
fededun	ertguli	ერთგული
femenino	kaluri	ქალური
fenomeno	movlena	მოვლენა
fidagarri	sando	სანდო
finkatu	damq'areba	დამყარება
finko, egonkor	mq'ari	მყარი
fosil	tsiayiseuli	წიარისეული
frijitu (aditz)	xetsva	შეწვა
frijitu (part.)	xemtsvari	შემწვარი
fruta, fruitu (Bot.)	jili	ხილი
frutarbolak	jilnari	ხილნარი
fruitu (orokor)	naq'opi	ნაყოფი
fundazio	dapudzneba	დაფუძნება
funditu	dnoba	დნობა

G

gai	xemdze	შემძლევ
gailur	mtsvervali	მწვერვალი
gain	zedapiri	ზედაპირი
gainditu	dzleva	ძლევა

gaita	gudast'viri	გუდასტვირი
gaizkata (Zool.)	zutji	ზუთხი
gaizto, gaizkile	veragi	ვერაგი
gaizto,	borot'i	ბოროტი
gorrotagarri		
gako	k'autx'i	კაუჭი
galdera	sek'ijva	შეკითხვა
galdu	dak'argva	დაქარგვა
galera	danak'argi	დანაკარგი
galmen	nangrevi	ნანგრევი
galtzerdi	tsinda	წინდა
gamelu	aklemi	აქლემი
ganga	tayi	თაღი
ganibet	dana	დანა
gar	ali	ალი
garagardo	ludi	ლუდი
garai	mayali	მაღალი
garaipen	tsarmat'eba	წარმატება
garaitu	damartzjeba	დამარცხება
garau	buryuli	ბურღული
garbi	supta	სუფთა
garbitu	retzjva	რეცხვა
garo, iratze	gvimra	გვიმრა
garrantzitsu	mniixvnelovani	მნიშვნელოვანი
garratz	mk'atzri	მკაცრი
gastu	jardji	ხარჯი
gatz	marili	მარილი
gatzdun	mlaxe	მლახე
gau	γame	ღამე
gauerdi	xuayame	შუალამე
gaur	dyes	დღეს
gauza	nivt'i	ნივთი
gazta	q'veli	ყველი
gaztaina	tsabli	წაბლი
gaztanbera	jatx'o	ხაჭო
gazte	ajalgazrda	ახალგაზრდა

gaztelu	tzikhesimagine	ციხესიმაგრე
gehiago	meti	მეტი
gehiengo	umravlesoba	უმრავლესობა
gela	otaji	ოთახი
geltoki	sadguri	სადგური
geraleku	gatxereba	გაჩერება
gerezzi	bali	ბალი
gerlari	meomari	მეომარი
gero, garoago	xemdeg	შემდეგ
gerra	omi	ომი
gerriko	sart'q'eli	სარტყელი
geza	mt'k'nari	მტკნარი
gezi	isari	ისარი
gezur	sitzrue	სიცრუე
gezurti	tzru, matq'uara	ცრუ, მატყუარა
gidari	megzuri	მეგზური
gihar	k'unti	კუნთი
giltza	gasayebi	გასაღები
giltzurrun	tirk'meli	თირკმელი
ginda	alubali	ალუბალი
girgilu	bork'ili	ბორკილი
giro, ingurugiro	garemo	გარემო
giro (aire)	hava	ჰავა
gizaki	adamiani	ადამიანი
gizarte	sazogadoeba	საზოგადოება
gizateria	katzobrioba	კაცობრიობა
gizon	mamakatzzi	მამაკაცი
goarda, zain	daradji	დარაჯი
goardia	datzva	დაცვა
gobernu	mtavroba	მთავრობა
gogo	zhini, mejsiereba	ჟინი, მექსიერება
gogor	magari	მაგარი
goi	zemot	ზემოთ
goibelrura	mtsujareba	მწუხარება
goiera	simayle	სიმაღლე
goiz, goizetik	adre	ადრე

goiz-goizetik	utenia	უთენია
goizetik, goizean	dilit	დილით
argi-urratze	alioni	ალიონი
goiztiri	gantiadi	განთადი
golde	gutani	გუთანი
gonbidatu	st'umari	სტუმარი
gor	q'ru	ყრუ
gordin	umi	უმი
goroldio	javsi	ხავსი
gorputz	t'ani	ტანი
gorri	tsiteli	წითელი
gorringo	but'k'i	ბუტკი
gorroto	sidzulvili	სიძულვილი
gortina	parda	ფარდა
gosari	sauzme	საუზმე
gose	ximxili	შიმშილი
gozo	gemrieli	გემრიელი
gozoki	t'k'bili	ტკბილი
granate	brotseuli	ბროტეული
grina	gantzda	განცდა
gris	natzrisperi, ruji	ნაცრისფერი, რუხი
gu	txven	ჩვენ
gune	birtvi	ბირთვი
gurasoak	mxoblebi	მშობლები
guraskide	mdzajali	მძახლი
gurdi	uremi	ურემი
gurdibidea	saurme gza	საურმე გზა
gure	txveni	ჩვენი
gurekin	txventan	ჩვენთან
gurgurio	jotx'o	ხოჭო
gurin	k'araki	კარაქი
gurpil	borbali	ბორბალი
gurutze	djvari	ჯვარი
gurutzitzalketa	djvartzma	ჯვარცმა
gustu	gemovneba	გემოვნება
gustugabe	ugemuri	უგერმური

gutxi	tzot'a	ცოტა
gutxi gora-behera	daajloebit	დაახლოებით
gutxiago	nak'lebi	ნაკლები
gutxien	umtziresi	უმცირესი
gutxiengo	umtziresoba	უმცირესობა

H

habia	bude	ბუდე
haga	dzeli	ძელი
haiek	isini	ისინი
haitz	k'lde	გლდე
haitz-bitarte	jevi	ხევი
haitzulo, koba	myvime	მღვიმე
haiz	jar	ხარ
haize	kari	ქარი
han	ik	იქ
handik, handixek	ikit	იქით
handi	didi	დიდი
hanka	tati	თათი
har	tx'ia	ჭია
haragi	jortzi	ხორცი
haragi erre	xemtsvari	შემწევარი
harea	sila	სილა
hari	dzapi	ძაფი
haritz	muja	მუხა
harizti	mujnari	მუხნარი
harri	kva	ქვა
harrikoxkor	jrexí	ხრეში
harrixehé	k'entx'i	კენჭი
harribitxi	dzvirapseuli	ძვირფასეული
harrigarri	saotzari	საოცარი
harro	amaq'i	ამაყი
hartu	ayeba	აღება
hartz	datvi	დათვი
hartz-kume	beli	ბელი

haserrekor	mrisjane	მრისხანე
haserretu	gabrazeba	გაბრაზება
hasi	datsq'eba	დაწყება
hasiera	dasatsq'isi	დასაწყისი
hatz (hatz-marka)	titi, (anabetx'di)	თითი, ანაბეჭდი
hauspo	saberveli	საბერველი
haur	bavxvi	ბავშვი
haurdun	orsuli	ორსული
hauts	mt'veri	მტვერი
hautsi	gateja	გატეხვა
hazi (izena)	tesli	თესლი
hegada	prena	ფრენა
hegazkin	tvitmprinavi	თვითმფრინავი
hegazti	prinveli	ფრინველი
hego, hegal	ppta	ფრთა
hegoalde	samjreti	სამხრეთი
helbide	misamarti	მისამართი
hemen	ak	აქ
hemendik	akedan	აქედან
herdoil	zhangi	ჟანგი
herentzia	memk'vidreoba	მემკვიდრეობა
heroi	gmiri	გმირი
herren	k'otx'li	კოჭლი
herri, herrialde	kveq'anana	ქვეყანა
herrixka	daba	დაბა
herts	dak'et'va	დაგეტვა
hezetasun	nest'i	ნესტი
hezketa	ganatleba	განათლება
hezur	dzvali	ძვალი
higitu	dzvra	ძვრა
higuin	zizyi	ზიზი
hil	mok'vla, sik'vdili	მოკვლა, სიკვდილი
hilabete	tve	თვე
hileta	samgloviaro	სამგლიოგიარო
hilgarri	sasik'vdilo	სასიკვდილო

hilketa	mk'vleloba	მკვლელობა
hilkutxa	k'ubo	კუბო
hilobi	saplavi	საფლავი
hilotz	tzjedari	ცხედარი
hira	risjva	რისხვა
hiri	kalaki	ქალაქი
hiri-auzune	kalakis ubani	ქალაქის უბანი
hitz	sit'q'va	სიტყვა
hitzarmen	zavi	ზავი
hitzordu	p'aemani	პაემანი
hiztegi	leksik'oni	ლექსიკონი
hobe	uk'etesi	უკეთესი
hobi	t'j+rili	თხრილი
hodei	γrubeli	ღრუბელი
hondatu	tx'adzirva	ჩაძირვა
hondo	psk'eri	ფსკერი
hontzuri	bu	ბუ
hor	ik	იქ
hori (kolorea)	q'vet'eli	ყვითელი
hori, horrek	es	ეს
hortik	ikedan	იქედან
horma	k'edeli	გედელი
horma-tapiz	pardagi	ფარდაგი
hortz	k'bili	კბილი
hotel	sast'umro	სასტუმრო
hotz	sitzive	სიცივე
hozkirri	sigrile	სიგრილე
hur	tjili	თხილი
hura	is	ის
hurbil	ajlos	ახლოს
huts, hutsik	tzarieli	ცარიელი

I

ibai

mdinare

მდინარე

ibili	siaruli	სიარული
ibiltoki	seirnoba	სეირნობა
idatzi	tsera	ტერა
idatzle	mtserali	მტერალი
ideia	azri	აზრი
idolo	k'erp'i	კერპი
iduneko	q'elsabami	ყელსაბამი
igande	k'vira	კვირა
igel	baq'aq'i	ბაყაყი
igeltsero	k'alatozi	კალათზი
igitai	namgali	ნამგალი
igon	asvla	ასვლა
ihesketa, ihesaldi	gaktzeva	გაქცევა
ihintz	tzvari	ცვარი
ikara	xixi	შიში
ikaragarri	saxineli	საშინელი
ikasle	mostsavle	მოსწავლე
ikono	jat'i	ხატი
ikurrin, bandera	droxa	დროშა
ikuskera	jilva	ხილვა
ikuspen	jedi	ხედი
ilar	dzadza	ძაბა
ilargi	mtvare	მთვარე
ile	tma	თმა
ilehori(dun)	kera	ქერა
iltze	lursmani	ლურსმანი
iltzeptatu	tx'edva	ჭედვა
ilun	bneli	ბნელი
inausketa	sjep'va	სხეპვა
inbutu	dzabri	ძაბრი
ingude	grdemli	გრძემლი
indaba	lobio	ლობით
indar	dzala	ძალა
indargabe	udzluri	უძლური
indarkeria	dzaladoba	ძალადობა
indartsu	dzlieri	ძლიერი

independentzia	damouk'idebloba	დამოუკიდებლობა
indioilar	indauri	ინდაური
indultu	xetsq'aleba	შეწყალება
infernu	djodjojet'i	ჯოჯოეთი
inoiz ere ez	arasodes	არასოდეს
inor ere ez	aravin	არავინ
intsusa	antsli	ანტლი
intxausr	k'ak'ali	გაკალი
intxaurrondo	nigozi	ნიგოზი
inurri	tx'iantx'vela	ჭიანჭველა
ipar	txrdiloen	ჩრდილოეთი
ipuin	mot'jroba	მოთხრობა
ipurdi	sadjdomi	საჯდომი
ipurtargi	tzitzinateli	ციცინათელა
ira, iratze	gvimra	გვიმრა
irain	tsq'ena	წყენა
irakaskuntza	stsavleba	სწავლება
irakasle	mastsavlebeli	მასწავლებელი
irakurri	k'itjva	კითხვა
irasagar	k'omxi	კომში
igeri egin	tzurva	ცურვა
ireki	gayeba	გაღება
irin	pkvili	ფქვილი
irla	kundzuli	კუნძული
irribarre	yimili	ლიმილი
irudi	gamosajuleba	გამოსახულება
irun	dartva	დართვა
isiltasun	sitxume	სიჩუმე
ispilu	sark'e	სარკე
isurki	sitje	სითხე
itsas (golko)	q'ure	ყურე
itsasalde	sanap'iro	სანაპირო
itsaso	zyva	ზღვა
itsu	brma	ბრმა
itsusi	uxno	უშნო
iturburu	satave	სათავე

itxaron	motzda	թուցճա
itxaropen	imedi	օմեծո
itzal	txrdili	իրագույն
itzali	txakroba	հայրուծա
itzel	xtambetx'davi	Շտամպեժճագո
itzultzaile	trdjimani	տարշոմանո
izaera	jasiati	Կասօտո
izaki, sorkari	arseba	առեջեծ
izain	tsurbela	Եղբելոց
izan	q'opna	պոյնճ
izar	varsk'vlavi	ցառեցցլացո
izar-multzo	tanavarsk'vlavedi	տանացառեցցլացըզո
izate	arseboba	առեջեծուծա
izeba	mamida	մամուճա
izei	nadzvi	նաժգո
izen	sajeli	ևակելո
izerdi	opli	ովլո
izotz	q'inuli	ցինշլո
izozki	naq'ini	նայոնո
izpiritu	suli	Ելլո

J

jadanik	uk've	Սձնի
jai	zeimi	Կյոթո
jaiegun	ukme	Սյմե
jainkosa	kalymerti	Ժալամյերուո
jaio	mxobliuri	ԺՄոծլուոյրո
jaiokuntza	xoba, zabadoba	Մոծա, Մոծագուծա
jaiotze	dabadeba	Ծածագեծա
jaitsi	txamosvla	Բամուշցլո
jakin	tzjadi	Ենաճո
jakintsu	brdzeni	Ճրմշնո
jakituria	sibrdzne	Տօծրմեց
jan	tx'ama	Քամա
janari	satx'meli	Տախմելո

jantzi	txatzma	ნაცმა
jasan	gadzleba	გაძლება
jaso	adgoma	ადგომა
jateko gogo	mada	მადა
jatekoak	joragi	ხორავი
jatorri	tsarmoxoba	წარმოშობა
jaun	bat'oni	ბატონი
jauregi	sasajle	სასახლე
jaurtitze	t'q'ortzna	ტყორცნა
jazarri	gamodevneba	გამოდევნება
jeinu	zne	ზნე
jende	jalji	ხალხი
jendetza	brbo	ბრბო
jo	danaq'va, tzema	დანაყვა, ცემა
joan	tsasvla	წასვლა
joko, jolas	tamaxi	თამაში
jostailu	satamaxo	სათამაშო

K

kafe	q'ava	ყავა
kaiku, gopor	djami, gobi	ჯამი, გობი
kaiola	galia	გალია
kaixo	gamardjoba	გამარჯობა
kale	kutxa	ქუჩა
kalte	ziani	ზიანი
kamamila	gvirila	გვირილა
kamuts	blagvi	ბლაგვი
kandela	santeli	სანთელი
kanpandorre	samrek'lo	სამრეკლო
kanpo	garet	გარეთ
kanpotar	utzjo	უცხო
kanta	simyera	სიმღერა
karralkado	jotx'o	ხოჭო
kare	k'iri	კირი
kartzela	tzije	ციხე

karraskatu	pjek'a	ფპჩეპა
katea	djatx'vi	ჯაჭვი
kazola	kvabi	ქვაბი
ke	k'vamli	კვამლი
kedar	muri	მური
kide	tsevri	წევრი
kilker	tx'ritx'ina	ჭრიჭინა
kirikino	zyarbi	ზღაპრი
kisu	tabaxiri	თაბაშირი
klera	tzartzzi	ცარცი
koadro	najat'i	ნახატი
kobre	sp'ilendzi	სპილენძი
koilara	k'ovzi	კოვზი
koipe	tzjimi	ცხიმი
koinata	rdzali	რძალი
koinatu	sidze	სიძე
krokodilo	niangi	ნიანგი
kokospe	γababi	ღაბაბი
kokots	nik'ap'i	ნიკაბი
koldar	latxari	ლაჩარი
kolore	peri	ფერი
kolpe	dart'q'ma	დარტყმა
koltxoi	leibi	ლეიბი
kolumna	svet'i	სვეტი
komun, arrunt	saerto	საერთო
kondena	sasdjeli	სასჯელი
konfiantza	ndoba	ნდობა
konklusio	dask'vna	დასკვნა
konkor	k'uzi	კუზი
konkordia	tanjmoba	თანჯმობა
konpresio	tanagrdznoba	თანაგრძობა
kontsolamendu	nugexi	ნუგეში
kontseilari	mrtxeveli	მრჩეველი
kontzientzia	sindisi	სინდისი
kopa	tasi	თასი
kopuru	raodenoba	ღაოდენობა

korapilo	k'vandzi	კვანძი
koraza	djavxani	ჯავშანი
koroa	gvirgvini	გვირგვინი
kotoi	bamba	ბამბა
krabelin	mijak'i	მიჯაკი
kreatzaile	xemomkmedi	შემოქმედი
kreatze, sortze	kmna, xekmna	ქმნა, შექმნა
kristal	broli	ბროლი
kui	gogra, k'vaji	გოგრა, გვაჯი
kuku	guguli	გუგული
kupula	gumbati	გუმბათი
kurba	mrudi	მრუდი
kurrilo	tsero	წერო

L

laguntza	dajmareba	დახმარება
laino	burusi	ბურუსი
laku	t'ba	ტბა
lehorte	gvalva	გვალვა
lan	xroma	შრომა
landu	jvna	წენა
langile	muxa	მუშა
lanpara	tx'raki	ჭრაქი
lantegi	sajelosno	სახელოსნო
lantza	xubi	შუბი
lapikoko	mojarkxuli	მოხარული
lapur	kurdi	ქურდი
lapurreta	kurdoba	ქურდობა
laranja	portojali	ფორთხალი
larre	k'ordi, sadzovari	კორდი, საძოვარი
larrialdi	gatx'irveba	გაჭირვება
larru	t'q'avvi	ტყავი
larru, (ileduna)	k'ani	კანი
lasai	mxvidi	მშვიდი
lasto	tiva	თივა

laudatu	jotba	ხოტბა
legamia	sapuari	საფუარი
lege	k'anoni	კანონი
legen	k'etri	კეთრი
legezko	k'anonieri	კანონიერი
lehen	tsinat	წინათ
lehoi	lomi	ლომი
lehor	mxrali	მშრალი
lehorte	gvalva	გვალვა
leialtasun	ertguleba	ერთგულება
leihoo	sark'meli	სარკმელი
leize	upsk'ruli	უფსკრული
leka	park'i lobio	პარკი ლობით
leku	adgili	ადგილი
lekuko	motsme	მოწმე
lelo, ergel	suleli	სულელი
lera	tziga	ციგა
lerro	jazi	ხაზი
lertxun (txoria)	tsero	წერო
letra	aso	ასო
leun	sada, rbili	სადა, რბილი
liburu	tsigni	წიგნი
liho	t'ilo	ტილო
lila	iasamani	იასამანი
lirdinga	lamii	ლამი
lirio	zambaji	ზამბაზი
lizar	k'opit'i	კოპიტი
liztor	bzik'i	ბზიკი
lizundura	obi	ობი
lo,lo egin	dzili	ძილი
loba	disxvili, dzmisxvili	დისქვილი, ძმისქვილი
lodi	skeli, msukani	სქელი, მსუქანი
lohidura	laka	ლაქა
loka	k'ruji	კრუხი
lorategi	bayi	ბაყი

loratu	aq'vaveba	აყვავება
lorazain	mebaye	მებადე
lore	q'vavili	ყვავილი
loro	t'u t'iq'uxi	თუთიყუსი
lubizi, lurjausi	metzq'eri	მეწყერი
luma	bumbuli	ბუმბული
luma-belar	babuatsvera	ბაბუაწვერა
lurmutur	kontzji	კონცხი
lurrintsu	surnelovani	სურნელოვანი
lurrun	ortkli	ორთქლი
lursagar, patata	k'art'opili	კარტოფილი
lutu	glova	გლოვა
luze	grdzeli	გრძელი
luzera	sigrdze	სიგრძე

M

madari	msjali	მსხალი
madarikazio	tsq'evla	წყევლა
magia	djado	ჯადო
mugurdi	zholo	ჟოლო
mahai	magida	მაგიდა
mahats	q'urdzeni	ყურძენი
mahats gordin	kotsajuri	კოწაკური
mahasti	venaji	ვენახი
mahatsondo	vazi	ვაზი
maiatz	maisi	მაისი
maila	done	დონე
mailu	txakutxi	ჩაქუხი
maindire	zetsari	ზეწარი
maitale	saq'vareli	საყვარელი
maitasun	siq'varuli	სიყვარული
maitate	mosiq'varule	მოსიყვარულე
maiz	jxiri	ხშირი
makila	k'vertji	კვერთხი
maldu	drek'adi	დრეკადი

malko	tzemli	ცრემლი
mamu	motxveneba	მოჩვენება
mandatu	davaleba	დავალება
mapa	ruka	რუქა
marinel	mezyvauri	მეზრვაური
marrazki	najat'i	ნახატი
marrazo	zvigeni	ზვიგენი
marraztu	jat'va	ხატვა
marroi	q'avisperi	ყავისფერი
marrubi	martsq've	მარწყვი
martxa, ibilaldi	svla	სვლა
maskur	abeda	აბედა
mazusta	maq'vali	მაყვალი
matxinsalto	k'alia	კალია
matxinada	djanq'i	ჯანყი
mediku, sandagile	eqimi, mkurnali	ექიმი, მკურნალი
mehatxu	mukara	მუქარა
meloi	nesvi	ნესვი
menda	pit'na	პიტნა
mendate	uyelt'ejili	უდელტენილი
mende	saukune	საუკუნე
mendema	rtveli	რთველი
mendebalde	dasavleti	დასავლეთი
mendi	mta	მთა
mendizerra	kedi	ქედი
mentura	tavgadasavali	თავგადასავალი
more	iiisp'eri	იისფერი
merezi	damsajureba	დამსახურება
merkatalgo	vatx'roba	ვაჭრობა
merkatu	bazari	ბაზარი
merke	iapi	იაფი
meza	tsirva	წირვა
mezulari	moambe	მოამბე
mihilu	k'ama	კამა
mika	k'atx'k'atx'i	კაჭკაჭი
militar	samjedro	სამხედრო

min	t'k'ivili	ტკივილი
mineral	madani	მადანი
mingarri	samtsujaro	სამწუხარო
minuto	tsut'i	წუთი
miragarri	saotzari	საოცარი
mirari	sastsauli	სასწაული
mitxoleta	q'aq' txo	ყაყახო
moderno	tanamedrove	თანამედროვე
moeta	sajeoba	სახეობა
moko	k'odala	კოდალა
moxal	k'vitzi	გვიცი
mozkorti	loti	ლოთი
muga	sazyvari, zyvari	საზღვარი, ზღვარი
mugimendu	modzraoba	მოძრაობა
muino	bortsyi	ბორცი
mukuru	zvini	ზვინი
multa	djarima	ჯარიმა
mundu	msoplio	მსოფლიო
munstro	urtxjuli	ურჩხული
musu, laztan	kotzna, ambori	კოცნა, ამბორი
mutil	bitx'i	ბიწი
mutu	mundji	მუნჯი
mutur	druntx'i	დრუნხი

N

nabar	tx'reli	ჭრელი
nahasketa	xereva	შერევა
nahi	survili	სურვილი
nahiko, aski	sak'mao	საქმაო
natura	buneba	ბუნება
natural	bunebrivi	ბუნებრივი
nazio	eri	ერი
nazkagarri	sazizyari	საზიზლარი
negar egin	t'irili	ტირილი
negu	zamtari	ზამთარი

nekazari	gleji	გლეხი
neska	gogo	გოგო
neurri	zoma	ზომა
neurtitz	leksi	ლექსი
ni	me	მე
nirekin	txemtan	ჩემთან
noble	k'etilxobili	კეთილშობილი
noeren kutxa	k'idobani	კიდობანი
noiz	rodis	როდის
nola	rogor	როგორ
nomada	momtabare	მომთაბარე
non	sad	სად
nondik	saidan	საიდან
nongoa	sadauri	სადაური
nor	vin	ვინ
norabide	gezi	გეზი
norbait	vityatz	ვილაც
norbait	romelime	რომელიმე
norekin	vistan	ვისთან
noren	visi	ვისი

O

odol	sisjli	სისხლი
ogi	p'uri	პური
ogibide	jeloba	ხელობა
ohar	xet'q'obineba	შეტყობინება
ohe	satsoli	საწოლი
ohitura	txveva, zne	ჩვევა, ზნე
ohol	pitzari	ფიცარი
ohoragarri	p'at'ivtzemuli	პატივცემული
ohore	p'at'ivi	პატივი
oihan, baso	tq'e	ტყე
oihu	vedreba, q' virili	ვეძრება, ყვირილი
oilanda	tsitsila	წიწილა
oilari	mamali	მამალი

oilo	katami	ქათამი
oin	peji	ფეხი
oinarrizko	dziritadi	ძირითადი
oinarri	sadzirk'veli	საძირკელი
oinordeko	memk'vidre	მემკვიდრე
oker	xetzdoma	შეცდომა
okin	mep'ure	შებურე
olio	zeti	ზეთი
on	k'argi	კარგი
ondorio	xedegi	შედეგი
ongi	k'argi	კარგი
opari	satxukari	საჩუქარი
oparotasun	pupuneba	ფუფუნება
orain	ajla	ახლა
orduan	maxin	მაშინ
orein	iremi	ირემი
oreka	tsonastsoroba	წონასწორობა
orezta	tx'orpli	ჭორფლი
orain	ekhla	ეხლა
orrazi	savartzjeli	საგარცხელი
orraztu	vartzjna	გარცხნა
orri	pot'oli	ფოთოლი
orrialde	gverdi	გვერდი
ortuari	bostneuli	ბოსტნეული
ortzadar	tzisartq'ela	ცისარტყელა
osaba	bidza	ბიძა
osaba, izekoren	mamidaxvili,	მამიდაშვილი,
seme -alaba	bidzaxvili,	ბიძაშვილი,
	deidaxvili	დეიდაშვილი
oskol	natx'u tx'i	ნაჭუჭი
oskorri	bindi	ბინდი
oso	sruli, mteli	სრული, მთელი
oso	dzalian	ძალიან
ospetsu	tznobili	ცნობილი
ostatatu	dabinaveba	დაბინაფება
ostiko	panγuri	პანღური

otoitz	lotzva, vedreba	ლოცვა, ვედრება
otso	mgeli	მგელი
otxar (Bot.)	endro	ენდრო
otzara	k'alati	კალათი
oztopo	dabrkoleba	დაბრკოლება

P

pailazo	djambazi	ჯამბაზი
pala	bari	ბარი
paper	kayaldi	ქალალდი
paradisu	samotje	სამოთხე
parrokia	mrevli	მრევლი
partaide	monatsile	მონატილე
patio	ezo	ეზო
patu	bedistsera	ბედისტერა
pauso,urrats	nabidji	ნაბიჯი
peninsula	najevark'undzuli	ნახევარკუნძული
pentsalari	moazrovne	მოაზროვნე
pentsamendu	pikri	ფიკრი
peoi	p'aik'i	პაიკი
pepino	k'it'ri	კიტრი
perla	margalit'i	მარგალიტი
perretxiko	sok'o	სოკო
personal	p'iradi	პირადი
pertsiana	daraba	დარაბა
pilotu	mprinavi	მფრინავი
(hegazkinarena)		
piltzar	dzondzi	ძონძი
pintatu	khat'va	ხატვა
pintzel	pundji	ფუნჯი
pinu	pitx'vi	ფიჭვი
pipa	txibiji	ჩიბუჟი
piperraunts	tsitsaka	წიწაკა
pisu	tsona	წონა
pitxer	doki	დოქი

piztu	anteba	ანთება
polit	lamazi	ლამაზი
porrot	martzji	მარცხი
porru	p'rasi	პრასი
postre	t' k' bileuli	ტკბილეული
pote	kotani	ქოთანი
poxpolu	asanti	ასანთი
pozik	K`maqòpili	შხამი
pozoi	xjami	გმაყოფილი
predikatu (laguntzeko)	kadagi	ქადაგი
prest	zrunva	ზრუნვა
prestu	pat'iosani	პატიოსანი
preziatu	mxvenieri	მშვენიერი
promes	p'iroba	პირობა
puntu	tsert'ili	წერტილი
puta	rosk'ipi, bozi	როსკიპი, ბოზი

S

sabai	tx'eri	ჭერი
sabel	mutzeli	მუცელი
sable	jmali	ხმალი
sagar	vaxli	გაშლი
sagu	tagvi	თაგვი
sagutxo	tsrutsuna	წრუწუნა
saguzahar	γamura	ღამურა
saihets	nek'ni	ნეკნი
sakon	γurma	ღრმა
sakrifizio	msjverpli	მსხვერპლი
salbatzaile	matzjovari	მაცხოვარი
salda	najarxi	ნახარში
saldu	gaq'idva	გაყიდვა
salto, jauzi	najt'omi	ნახტომი
saltsa	satsebeli	საწებელი

samur	nazi	ნაზი
sardexka	txangali	ჩანგალი
sasiko	buxi	ბუში
sastagai	sat'evari	სატევარი
sastraka,sasi	butxki	ბუხქი
sats	nejvi	ნებვი
sator	tjunela	თჭუნელა
seaska	ak'vani	აკვანი
sega	tzeli	ცელი
segada	japangi	ჯაფანგი
seinale	nixani	ნიშანი
sekretu	saidumlo	საიდუმლო
sekula ez	arasodes	არასოდეს
seme - alabak	xvili, xvilebi	შვილი, შვილები
senar	kmari	ქმარი
sendo	mjne	მხნე
senide	natesavi	ნათესავი
senideak	natesaoba	ნათესაობა
simple	mart'ivi	მარტივი
sits	txrtxili	ჩრჩილი
soka	batsari	ბატარი
soldatu	samjedro	სამხედრო
solido	mt'k'itze	მტკიცე
soilik	mjolod	მხოლოდ
sopa	k'erdzi	კერძი
sorgin	djadokari	ჯადოქარი
sorginkaeria	jibli	ხიბლი
sorta	k'ona	კონა
soslai	samk'auli	სამკაული
su, gar	tzetzjli, ali	ცეცხლი, ალი
su	k'otzoni	კოცონი
sudur	tzjviri	ცხვირი
sufrimendu	t'andjva	ტანჯვა
sugandila, musker	jylirk'i	ხელიკი
suge	gveli	გველი
suhi	sidze	სიძე

suhiltzaile	mejandzre	მეხანძრე
sukalde	samzareulo	სამზარეულო
suntsitu	ganadgureba	განადგურება
susmo	etx'vi	ეჭვი
sustrai	pesvi	ფესვი
sute	jandzari	ხანძარი
sutegi, forja	samtix'edlo	სამჭედლო

T

tabako	tutuni	თუთუნი
taberna	dukani	დუქანი
takoi	kusli	კუსლი
talde	djgupi	ჯგუფი
tanta	tsveti	წვეთი
tapiz	pardagi	ფარდაგი
tapoi	satzobi	საცობი
tarte	mandzili, sivrtze	მანძილი, სივრცე
teila	kramit'i	კრამიტი
tigre	vepjvi	ვეფხვი
tipula	jajvi	ხახვი
tomate	p'amidori	პამიდორი
tontor	mtsvervali	მწვერვალი
trebe	mkvirtzli	მკვირცხლი
trenbide	rkinigza	რკინიგზა
tripontzi	msunagi	მსუნაგი
triptiko	k'aredi	კარედი
troka	jevi	ხევი
txakurreme	dzuk'na	ძუკნა
txalo	taxi	ტაში
txalupa	navi	ნავი
txantxa	jumroba	ხუმრობა
txar	tzudi	ცუდი
txarrago	uaresi	უარესი
txerri	γori	ღორი
txerto	damq'na	დამყნა

txiki	p'at'ara	პატარა
tximeleta	p'ep'ela	პეპელა
tximina	bujari	ბუჯარი
tximino	maimuni	მაიმუნი
tximista	elva	ელვა
tximur	naotx'i	ნაოჭი
txingor	set'q'va	სეტყვა
txinparta	nap'ertsk'ali	ნაპერტსკალი
txirkanda	nek'a	ნეკა
txirlora	burbuxela	ბურბუშელა
txiro	yaribi	ლარიბი
txito	bart'q'i	ბარტყი
txori	txit'i	ჩიტი
txorrota	onk'ani	ონკანი
txu	nertsq'vi	ნერტყვი

U

urtegi	kaxjali	კაშხალი
ubide	arji	არხი
uda	zapjuli	ზაფხული
ugalkortasun	naq'opiereba	ნაყოფიერება
ugari	ujvi	უხვი
uhal	kamari	ქამარი
uhin	t'alya	ტალია
uhinak	yelva	ლელვა
uholde	tsaryyna	წარლენა
ukabil	muxt'i	მუშტი
ukan	kona	ქონა
ukatu	uarq'opa	უარყოფა
ukondo	idaq'vi	იდაყვი
umil	mortxili	მორხილი
untxi	k'urdyeli	კურდელი
untzi	gemi, jomaldi	გემი, ხომალდი
upel	k'asri	კასრი
upelategi	marani	მარანი

ur	tsq'ali	წყალი
ur uherrak	bobokari	ბობოქარი
ur-biltegi	tsq'alsatzavi	წყალსაცავი
urdaizpiko	lori	ლორი
urdail	k'utx'i	კუჭი
urdin	lurdji, tzisperi	ლურჯი, ცისფერი
urjauzi	txantxkeri	ჩანჩქერი
urki	arq'i	არყი
hur (hurr-a)	t'jil i	თხილი
urre	okro	ოქრო
urretxindor	bulbuli	ბულბული
urrezko	okrosperi	ოქროსფერი
urrun	xoreuli, xors	შორეული, შორს
urte	tseli	წელი
urteko	tsliuri	წლიური
urtxintxa	tsiq'vi	ციყვი
usain	suni	სუნი
usapal	gvrit'i	გვრიტი
uso	mt'redi	მტრედი
uztai	mxvildi	მშვიდი
uzta	mosavali	მოსავალი

X

xaboi	sap'oni	საპონი
xake	tx'adraki	ჭადრაკი
xorta	tsveti, q'lup'i	წვეთი, ყლუპი
xera	alersi, mop'ereba	ალერსი, მოფერება
xarma	momjibyleli	მომხიბლელი
xamur	p'ap'uk'i	ფაფუკი
xuxurla	txurtxuli	ჩურჩული

Z

zabal	parto	ფართო
zahagi	t'ik'i	ტიკი

zahagi	guda	გუდა
zahar	beberi	ბებერი
zahartzaro	sibere	სიბერე
zahi	kert'li	ქერტლი
zail	dzneli	ძნელი
zaldar	mutsuk'i	მუწუკი
zaldi	tzjeni	ცხენი
zaldizko	mjedari	მხედარი
zama	t'virti	ტვირთი
zanga	tjrilii	თხრილი
zanga egin	tjra	თხრა
zapalkuntza	txagvra	ჩაგვრა
zapata	pejsatzmeli	ფეხსაცმელი
zapore	gemo	გემო
zarama	nagavi	ნაგავი
zarata	jmauri	ხმაური
zartailu	matraji	მათრახი
zati	natsili	ნაწილი
zaunka egin	q'epa	ყეფა
zauri	iara	იარა
zedro	k'edari	კედარი
zein	romeli	რომელი
zeken	dzuntsi	ძუნწი
zelai	mindori, mdelo	მინდორი, მდელო
zelkova (Bot.)	dzelkva	ძელქვა
zelula	udjredi	უჯრედი
zenbat	ramdeni	რამდენი
zentzu	goneba, grdnoba	გონება, გრძნობა
zer	ra	რა
zerbait	raime	რაიმე
zerga	jark'i	ხარკი
zergati	mizezi	მიზეზი
zergatik	ratom	რატომ
zerra	jerji	ხერხი
zerrenda	nusja, sia	ნუსხა, სია
zeru	tza	ცა

zeta	abrexumi	აბრექუმი
zezen	jari	ხარი
ziape	mdogvi	მდოგვი
zientifiko	metznieri	მეცნიერი
zientzia	metzniereba	მეცნიერება
zigilu	betx'edi	ბეჭედი
zigor	sasdjeli	სასჯელი
zigortu	dasdjili	დასჯილი
zikin	bindzuri	ბინძური
ziklamen	q'otxivarda	ყოჩივარდა
zikoina	tsero	წერო
zilar	vertzjli	ვერცხლი
zil	tx'ip'i	ჭიბი
zimur	pitzi	ფიცი
zin	naotx`i	ნაოთჭი
zirimola	grigali	გრიგალი
zirkunstanzia	vitareba	ვითარება
zizare	tx'iaq'ela	ჭიაყელა
zor	vali	ვალი
zorabio	tavbru	თავბრუ
zori	bedi, iýbali	ბედი, ირბალი
zorion	bedniereba	ბედნიერება
zorionak eman	milotzva	მილოცვა
zoriontsu	bednieri	ბედნიერი
zorri	t'ili	ტილი
zorroztarri	salesi	სალესი
zotin	slok'ini	სლოკინი
zu	xen, tkven	შენ
zubi	jidi	ხიდი
zuek	tkven	თქვენ
zuekin	tkventan	თქვენთან
zuen	tkveni	თქვენი
zuhaitz	xe	ხე
zuhaitz-igel	vasaka	ვასაკა
zuhaixka	butxki	ბუხქი
zuhaizti	jeivani	ხეივანი

zuku	tsveni	წვენი
zulo	ormo	ორმო
zumardi	jeivani	ხეივანი
zurda	djagari	ჯაგარი
zurgin	durgali	დურგალი
zuri	tetri	თეთრი
gor	q'ru	ყრუ
zurtz	oboli	ობოლი
zurzuri	t'iripi	ტირიფი
zuzentasun	samartali	სამართლი
zuzia	txiraydani	ჩირალდანი

A

abajo	kvemot	ქვემოთ
abedul	arq'i	არყი
abeja	put'k'ari	ფუტკარი
abeto	nadzvi	ნაძვი
abigarrado	ch'reli	ჭრელი
abismo	upsk'ruli	უფსკრული
abril	ap'rili	აპრილი
aceite	zeti	ზეთი
acero	poladi	ფოლადი
actor, actriz	msakhiobi	მსახიობი
acuerdo	zavi	ზავი
adiós	nakhvamdis	ნახვამდის
afeitar	p'arsva	პარსვა
ágata	gisherri	გიშერი
agosto	agvist'o	აგვისტო
agracejo	k'otskhuri	კოჭახური
agradable	sasiamovno	სასიამოვნო
agradecimiento	madliereba	მადლება
agricultor	mitsatmokmedi	მიწათმოქმედი
agua	tsq'ali	წყალი
aguantar	gadzleba	გაძლება
aguila	artsivi	არწივი

aguja	nemsi	ნემსი
agujero	nakhvret'i	ნახვრეტი
ahí	ik	იქ
ahora	akhla	ახლა
aire	haeri	ჰაერი
ajedrez	ch'adrak'i	ჭადრაკი
ajo	niori	ნიორი
ajuar	mzitvi	მზითვი
ala	ppta	ფრთა
alabar	khot'ba	ხოტბა
alambre	mavtuli	მავტული
alameda	kheivani	ხეივანი
álogo	t'iripi	ტირიპი
alarma	gangashi	განგაში
alba	gantiadi	განთიადი
albañil	k'alat'ozi	კალათ'ოზი
alcance	miytseva	მიყთევა
aldea	sopeli	სოფელი
alegre	mkhiaruli	მხიარული
alegría	sikharuli	სიხარული
alfabeto	anbani	ანბანი
alfombra	nokhi	ნოხი
algo	raime	რაიმე
algodón	bamba	ბამბა
alguien	viyatx	ვიდაც
algún	romelime	რომელიმე
aliado	mok'avshire	მოკავშირე
alimentación	k'veba	კვება
alimento	sak'vebi	საკვები
allá	ikit	იქით
allí	ik	იქ
alma	suli	სული
almendra	nushi	ნუში
almohada	balishi	ბალიში
alojar	dabinaveba	დაბინავება
altar	sak'urtkheveli	საკურთხეველი

alto	mayali	მაღალი
altura	simayle	სიმაღლე
alubia	lobio	ლობით
alumno-a	mostsavle	მოსწავლე
alzamiento	amayleba	ამაღლება
ama	diasakhli	დიასახლისი
amable	tavaziani	თავაზიანი
amanecer	gantiadi	განთიადი
amante	saq'vareli	საყვარელი
amapola	q'aq'acho	ყაყაჩო
amargo	mzhave	მუავე
amarillo	q'viteli	ყვითელი
ambar	karva	ქარვა
ambiente	garemo	გარემო
ambiguo	ormagi	ორმაგი
ambos	orive	ორივე
amenaza	mukara	მუჯარა
amigo	megobari	მეგობარი
amor	siq'varuli	სიყვარული
amoroso	mosiq'varule	მოსიყვარულე
amuleto	avgarozi	ავგაროზი
ancho	parto	ფართო
anciano	mokhutzi	მოხუცი
andamio	jaracho	ხარახო
andar	siaruli	სიარული
andrajo	dzondzi	ძონძი
ángulo	k'utkhe	კუთხე
angustioso	mosatsq'eni	მოსაწყენი
anillo	bech'edi	ბეჭედი
animal	tzkhoveli	ცხოველი
antepasado	tsinap'ari	წინაპარი
anterior	tsinandeli	წინანდელი
antes	tsin, tsinat	წინ, წინათ
anticipar	tsinastsar	წინასწარ
antiguo	dzveli	ძველი
antorchta	chiraydani	ჩირაღდანი

anular(dedo)	gaukmeba(aratiti)	გაუქმება(არათითი)
anunciación	khareba	ხარება
año	tseli	წელი
apagar	chakroba	ჩაქრობა
aparición	mochveneba	მოჩვენება
apellido	gvari	გვარი
apetito	mada	მადა
apio	niakhuri	ნიახური
aplauso	t'ashi	ტაში
apoyo	saq'rdeni	საყრდენი
apuro	gach'irveba	გაჭირვება
aquí	ak	აქ
arado	gutani	გუთანი
araña	oboba	ობობა
árbol	khe	ხე
arboleda	kheivani	ხეივანი
arbusto	buchki	ბუჩქი
arca de noe	noes k'idobani	ნოეს კიდობანი
arce	nek'erchjali	ნეკერჩხალი
arcilla	tikha	თიხა
arco	tayi	თაღი
arco (arma)	mshvildi	მშვილდი
arco iris	tzisartq'ela	ცისარტყელა
ardilla	tsiq've	ციყვი
ardor	gvalva	გვალვა
arena	sila	სილა
arma	iarayi	იარაი
armario	k'arada	კარადა
arriba	zemot	ზემოთ
arroz	brindji	ბრინჯი
arruga	naoch'i	ნაოჩი
arsénico	darishkhani	დარიშხანი
arte	khelovneba	ხელოვნება
artesano	khelosani	ხელოსანი
artificial	khelovnuri	ხელოვნური
asado	shemtsvari	შემწვრი

asalto	tavdaskhma	თავდასხმა
asesinato	mk'vleloba	მკვლელობა
asno	dzori	ჯორი
asombroso	saotzari	საოცარი
astilla	napot'i	ნაფოტი
asunto	sakme	საქმე
ataque	shet'eva	შეტევა
atención	q'uradyeba	ყურადღება
atrás	uk'an	უკან
atrasar	gadadeba	გადადება
avaro	dzuntsi	ძუნწი
ave	prinveli	ფრინველი
avellana	tjili	თხილი
aventura	tavgadasavali	თავგადასავალი
avión	tvitmprinavi	თვითმფრინავი
aviso	shet'q'obineba	შეტყობინება
avispa	bzik'i	ბზიკი
ayer	gushin	გუშინ
ayuda	dakhmareba	დახმარება
azada	tokhi	თოხი
azor	kori	ქორი
azucar	shakari	შაქარი
azul	lurdji	ლურჯი
azul cielo	tzisperi	ცისფერი

B

baba	nertsq'vi	ნერწყვი
bahía	q'ure	ყურე
bailarín	motzek'va e	მოცემგავე
baile	tzek'va	ცეკვა
bajar	chamosvla	ჩამოსვლა
bajo	dabali	დაბალი
bala	t'q'via	ტყვია
balcón	aivani	აივანი

balda	taro	თარო
ballena	veshap'i	ვეშაპი
bandera	drosha	დროშა
bañarse	banaoba	ბანაობა
baño	abano	აბანო
barba	tsveri	წვერი
barbilla	nik'ap'i	ნიკაპი
barca	navi	ნავი
barco	gemi	გემი
barra	dzeli	ძელი
barranco	upsk'ruli	უფსკრული
barrero	metune	მეთუნე
barrica	k'asri	კასრი
barrio	ubani	უბანი
barro	t'iжа	თიხა
básico	dziritadi	ძირითადი
bastante	sak'mao	საკმაო
bastardo	bushi	ბუში
bastón	k'vertkhi	კვერთხი
basura	nagavi	ნაგავი
batalla	brdzola	ბრძოლა
beatitud	net'areba	ნეტარება
beber	daleva	დალევა
bebida	sasmeli	სასმელი
belleza	silamaze	სილამაზე
bellota	rk'o	რკო
bendición	dalotzva	დალოცვა
berza	k'ombost'o	კომბოსტო
beso	k'otzna	კოცნა
bestia	nadiri	ნადირი
bien	k'argi	კარგი
bigote	ulvashi	ულვაში
blanco	tetri	თეთრი
bobo	suleli, sht'eri	სულელი, შტერი
boca	p'iri	ბირი
bocado	lagami	ლაგამი

boda	kortsili	ქორწილი
bodega	marani	მარანი
boj	bza	ბზა
bolsa	chanta	ჩანთა
bombero	mekhandzre	მექანძრე
bonito	lamazi	ლამაზი
borracho	loti	ლოთი
bosque	t'q'e	ტყე
bote	kotani	ქოთანი
botón	yili	ლილი
bóveda	tayi	თაღი
boxeo	k'rivi	კრიფი
brazo	mk'lavi	მკლავი
brillante	brtsq'invale	ბრწყინვალე
brindis	sadyegrdzelo	სადლეგრძელო
broma	khumroba	ხუმრობა
bruja-o	djadokari	ჯადოქარი
bueno	k'argi	კარგი
búfalo	k'amichi	კამეჩი
bufón	maskhara	მასხარა
burro	viri	ვირი
busca	dzebna	ძებნა
butaca	savardzeli	საგარძელი

C

caballo	tzkheni	ცხენი
cabaña	kokhi	ქოხი
cabeza	tavi	თავი
cabo	k'ontzji	კონცხი
cabra	tkha	თხა
cabrear	gabrazeba	გაბრაზება
cabrito	tik'ani	თიკანი
cadáver	tzkhedari	ცხედარი
cadena	djach'vi	ჯაჭვი

caer	datzema	დაცემა
café	q'ava	ყავა
caja	k'olopi	კოლოფი
cal	k'iri	კირი
calabaza	gogra; k'vaji	გოგრა; გვაჯი
calcetín	tsinda	წინდა
caldo	nakharshi	ნახარში
calentar	gatboba	გათბობა
calido	tbili	თბილი
caliente	tzkheli	ცხელი
calle	kucha	ქუჩა
calmoso	mshvidi	მშვიდი
calor	sitzkhe	სიცხე
calvo	melot'i	მელოტი
cama	satsoli; logini	საწოლი; ლოგინი
camarada	amkhanagi	ამხანაგი
cambio	gatzvla	გაცვლა
camello	aklemi	აქლემი
camino	gza, shara	გზა, შარა
campana	zari	ზარი
campanario	samrek'lo	სამრეკლო
campesino	glekhi	გლეხი
campo	mindori, mdelo	მინდორი, მდელო
canal	arkhi	არხი
canasta	k'alati	კალათი
canción	simyera	სიმღერა
cantidad	raodenoba	რაოდენობა
caña	ank'esi	ანგესი
capacidad	t'evadoba	ტევადობა
capaz	shemdze	სემძლე
cara	sakhe	სახე
caracol	lok'ok'ina	ლოკოკინა
carácter	khasiati	ხასიათი
carcel	tzikhe	ციხე
carga	t'virti	ტვირთი
caricia	alersi	ალერსი

cariñoso	mosiq'varule	მოსიყვარულე
carne	khortzi	ხორცი
carpintero	durgali	დურგალი
carro	uremi	ურემი
carroza	et'li	ეტლი
carta	tserili	წერილი
cartera	sapule	საფულე
casa	sakhli	სახლი
cascada	chanchkeri	ჩანჩქერი
cáscara	nach'uch'i	ნაჭუჭი
caspa	kert'li	ქერტლი
castaño	tsabli	წაბლი
castigo	sasdjeli	სასჯელი
castillo	tzikhesimagine	ციხესიმაგრე
causa	mizezi	მიზეზი
caza	nadiroba	ნაღირობა
cazador	monadire	მონადირე
cazuela	kvabi	ქვაბი
cebolla	khakhvi	ხახვი
cedro	k'edari	კედარი
ceja	tsarbi	წარბი
celula	udjredi	უჯრედი
cena	vakhshami	ვახშამი
ceniza	perpli; natzari	ფერფლი; ნაცარი
cerca	tzvili	ცვილი
cerda	akhlos	ახლოს
cerdo	djagari	ჯაგარი
cereza	yori	ლორი
cerilla	bali	ბალი
cernir	asanti	ასანთი
cerrar	gatzra	გაცრა
cerveza	dak'et'va	დაკეტვა
chabola	ludi	ლუდი
chacal	kokhi	ქოხი
champiñón	t'ura	ტურა
	kama	ქამა

chica	gogo	გოგო
chico	bich'i	ბიჭი
chimenea	bukhari	ბუხარი
chispa	nap'ertsk'ali	ნაპერტსკალი
histoso	okhundji	ოხუნჯი
chivo	vatzi	ვაცი
ciego	brma	ბრმა
cielo	tza	ცა
ciencia	metzniereba	მეცნიერება
científico	metzniieri	მეცნიერი
ciervo	iremi	ირემი
cigueña	tsero	წერო
cintura	tseli	წელი
cinturón	sartq'eli; kamari	სარტყელი; ქამარი
circustancia	vitareba	ვითარება
ciruelo	kliavi	ქლიავი
cita	p'aemani	პაემანი
civil	samokalako	სამოქალაქო
clamor	vedreba	ვედრება
claro	nateli	ნათელი
clavar	ch'edva	ჭედვა
clave	gasayebi	გასაღები
clavo	lursmani	ლურსმანი
clima	hava	ჰავა
clueca	k'rukhi	კრუხი
cobarde	lachari	ლაჩარი
cobre	spilendi	სპილენზი
cocido	mokharshuli	მოხარშული
cocina	samzareulo	სამზარეულო
cocodrilo	niangi	ნიანგი
codo	idaq'vi	იდაყვი
coger	ayeba	აიება
cojo	k'och'li	კოჭლი
colchón	leibi	ლეიბი
collar	q'elsabami	ყელსაბამი
color	peri	ფერი

columna	sveti	სვეტი
combate	brdzola	ბრძოლა
comer	ch'ama	ჭამა
comercio	vach'roba	ვაჭრობა
comida	sach'meli	საჭმელი
comienzo	dasatsq'isi	დასაწყისი
cómo	rogor	როგორ
completo	sruli	სრული
complicación	gartuleba	გართულება
compra	q'idva	ყიდვა
comprensión	gageba	გაგება
conciencia	sindisi	სინდისი
condena	sasdjeli	სასჯელი
condenado	dasdjili	დასჯილი
conejo	k'urdyeli	კურდლელი
confesión	aysareba	აღსარება
confianza	ndoba	ნდობა
consuelo	nugeshi	ნუგეში
copa	tasi	თასი
coraza	djavshani	ჯავშანი
corazón	guli	გული
cordero	bat'k'ani	ბატკანი
corneja	q'orani	ყორანი
corona	gvirgvini	გვირგვინი
correa	kamari	ქამარი
cortina	parda	ფარდა
corto	mok'le	მოკლე
cosecha	mosavali	მოსავალი
costa	sanap'iro	სანაპირო
costilla	nek'ni	ნეკნი
costumbre	chveva	ჩვევა
cráneo	kala	ქალა
creación	kmna; shekmna	ქმნა, შექმნა
creador	shemomkmedi	შემოქმედი
crepúsculo	bindi	ბინდი
criatura	arseba	არსება

cristal	broli	ბროლი
crucifixión	djvartzma	ჯვარცმა
crudo	umi	უმი
cruz	djvari	ჯვარი
cuadro	nakhat'i	ნახატი
cuál	romeli	რომელი
cualquier	nebismieri	ნებისმიერი
cuándo	rodis	როდის
cuánto	ramdeni	რამდენი
cubil	bunagi	ბუნაგი
cucharilla	k'ovzi	კოვზი
cuchillo	dana	დანა
cuclillo, cuco	guguli	გუგული
cuello	k'iseri	კისერი
cuenco	gobi	გობი
cuento	motkhroba	მოთხრობა
cuerda	bagiri	ბაგირი
cuerno	rka	რქა
cuero	t'q'aví	ტყავი
cuerpo	t'ani	ტანი
cuervo	q' vavi	ყვავი
cueva	myvime	მღვიმე
culo	t'rak'i	ტრაკი
culpa	brali	ბრალი
culpa	danashauli	დანაშაული
cumbre	mtsvervali	მწვერვალი
cúmulo	zvini	ზვინი
cuna	ak'vani	აკვანი
cúpula	gumbati	გუმბათი
cura	myvdeli	მღვდელი
curvo	mrudi	მრუდი

D

danza	tzek'va	ცეკვა
dar	mitzema	მიცემა

data	t'aryi	თარიღი
de dónde	sadauri	სადაური
de él	misi	მისი
de ellos	mati	მათი
de quién	visi	ვისი
debajo	kvesh	ქვეშ
deber	movaleoba	მოვალეობა
débil	sust'i	სუსტი
dedo	titi	თითი
demonio	eshmak'i	ეშმაკი
desabrido	ugemuri	უგემური
desayuno	sauzme	საუზმე
descubrimiento	aymochena	აღმოჩენა
deseo	survili	სურვილი
desfiladero	khevi	ხევი
después	shemdeg	შემდეგ
destino	bedistsera	ბედისწერა
destruir	ganadgureba	განადგურება
deuda	vali	ვალი
día	dye	დღე
diablo	kadji, eshmak'i	ქაჯი, ეშმაკი
diadema	gvirgyni	გვირგინი
dibujar	khat'va	ხატვა
dibujo	nakhat'i	ნახატი
diccionario	leksik'oni	ლექსიკონი
diente	k'bili	კბილი
diferente	ganskhvavebuli	განსხვავებული
difícil	dzneli	ძნელი
difunto	mitzvalebuli	მიცვალებული
digno	yirseuli	ლირსეული
diluvio	tsaryyna	წარლენა
dinero	puli	ფული
dios	ymerti	ღმერთი
diosa	kalymerti	ქალირმერთი
dirección	misamarti	მისამართი
disparate	cherchet'oba	ჩერჩეტობა

disparo	gasrola	გასროლა
distancia	mandzili	მანძილი
divertido	mkhiaruli, khumara	მხიარული, ხუმარა
divieso	mutsuk'i	მუწუკი
divino	γvtaebrivi	ღვთაებრივი
divorcio	gankortsineba	განკორწილება
doble	ormagi	ორმაგი
doctor, médico	ekimi, mk'urnali	ექიმი, მკურნალი
dogal	ayviri	აღვირი
dolor	t'k'ivili	ტკივილი
domar	khedna	ხედნა
domicilio	satskhovrebeli	საცხოვრებელი
dónde	sad	სად
dorado	okrosperi	ოქროსფერი
dormir	dzili	ძილი
dorso	zurgi	ზურგი
duda	ech'vi	ეჭვი
dueño	mepat'rone	მეპატრონე
dulce	t'k'bili	ტკბილი
duro	magari	მაგარი

E

edad	asak'i	ასაკი
educación	ganatleba	განათლება
ejemplo	magaliti	მაგალითი
ejército	djari	ჯარი
el - ella	is	ის
elefante	sp'ilo	სპილო
ellos-as	isini	ისინი
embalse	tsq'alsatzavi	წყალსაცავი
embarazada	orsuli	ორსული
embudo	dzabri	ძაბრი
embuste	sitzrue, tq'uili	სიცრუე, ტყუილი
empezar	datsq'eba	დაწყება

empujón	bidzgi	ბიძგი
enano	djudja	ჯუჯა
encargo	davaleba	დავალება
encender	anteba	ანთება
encima	zemodan	ზემოდან
encontrar	p'ovna	პოვნა
encuentro	shekhvedra	შეხვედრა
endrino	kvinchkhi	კვინჩხი
enemigo	mt'eri	მტერი
enemistad	mt'roba	მტრობა
enfermo	avadmq'opi	აგადმყოფი
engaño	tq'uili	ტყუილი
enseguida	ekhlave	ეხლავე
enseñanza	stsavleba	სწავლება
entero	mтели	მთელი
entierro	dasaplaceba	დასაფლავება
entonces	mashin	მაშინ
entrada	shesasvleli	შესასვლელი
enviar	gagzavna	გაგზავნა
envidia	shuri	შური
envío	amanat	ამანათი
equilibrio	tsonastsoroba	წონასწორობა
equinocio	bunioba	ბუნიობა
equipaje	bargi	ბარგი
eres	khar	ხარ
erizo	zyarbi	ზღარბი
error	shetzdoma	შეცდომა
escalera	k'ibe	კიბე
escalofriante	sashineli	საშინელი
escapada	gaktzeva	გაქცევა
escaramujo	ask'ili	ასკილი
escayola	tabashiri	თაბაშირი
esclavo	mona	მონა
escoba	tzotzkhi	ცოცხი
esconder	damalva	დამალვა
escopeta	topi	თოფი

escorpión	morieli	მორიელი
escribir	tsera	წერა
escuchar	mosmena	მოსმენა
escudo	pari	ფარი
escultor	mokandak'ea	მოქანდაკე
escultura	kandak'eba	ქანდაკება
ese	es	ეს
esencia	arsi	არსი
esgrima	parik'aoba	ფარიგაობა
esmalte	minankari	მინანქარი
espacio	sivrtze	სივრცე
espalda	zurgi	ზურგი
especie	sakheoba	სახეობა
espejo	sark'e	სარკე
esperanza	imedi	იმედი
esperar	motzda	მოცდა
espeso	skeli	სქელი
espiga	tavtavi	თაფთაფი
espina	ek'ali	ეკალი
espinaca	ispanakhi	ისპანახი
espíritu	suli	სული
espléndido	brtsq'invale	ბრტყინვალე
esposa-o	meuyle	მეუღლე
espuma	kapi	ქაფი
esqueleto	chonchkhi	ჩონჩხი
esquí	tkhilamuri	თხილამური
estable	mq'ari	მყარი
establecer	damq'areba	დამყარება
estación	sadguri	სადგური
estado	mdgomareoba	მდგომარეობა
estado	sakhelmtsipo	სახელმწიფო
estaño	k'ala	კალა
estar	q'opna	ყოფნა
estatua	dzegli	ძეგლი
estéril	bertsi	ბერტი
estiércol	nekhvi	ნეხვი

estigma	iara	იარა
estimado	p'at'ivtzemuli	ბატივცემული
estómago	k'uch'i	კუჭი
estrecho	vitsro	ვიწრო
estrella	varsk'vlavi	ვარსკვლავი
esturión	zutkhi	ზუთხი
eterno	maradiuli	მარადიული
eucaristía	ziareba	ზიარება
excelente	didebuli	დიდებული
existencia	arseboba	არსებობა
experiencia	gamotzdileba	გამოცდილება
explicación	akhsna	ახსნა
exposición	gamopena	გამოფენა
extranjero	utskhoeli	უცხოელი

F

fácil	advili	ადვილი
faisán	khokhobi	ხოხობი
fallo	ganacheni	განაჩენი
falso	q'albi	ყალბი
familia	odjakhi	ოჯახი
famoso	tznobili	ცნობილი
fantasma	mochveneba	მოჩვენება
faringe	khakha	ხახა
faro	shukura	შუქურა
fe	rtsmena	რწმენა
fecha	tariyi	თარიღი
felicidad	bedniereba	ბედნიერება
feliz	bednieri	ბედნიერი
femenino	kaluri	ქალური
fenómeno	movlena	მოვლენა
feo-a	ushno; makhindzi	უშნო; მახიძოვა
férreto	k'ubo	კუბო
ferrocarril	rk'inigza	რკინიგზა

fertilidad	naq'opiereba	ნაყოფიერება
festivo	ukmi	უქმი
fiable	sando	სანდო
fidelidad	ertguleba	ერთგულება
fiel	ertguli	ერთგული
fiera	mkhetzi	მხეცი
fiesta	zeimi	ზეიმი
fin	dasasruli	დასასრული
flauta	salamuri	სალამური
flecha	isari	ისარი
flexible	drek'adi	დრეკადი
flor	q'vavili	ყვავილი
florecer	aq'vaveba	აყვავება
folio	purtzeli	ფურცელი
fondo	psk'eri	ფსკერი
forastero	utzkho	უცხო
forja	samch'edlo	სამჭედლო
fortuna	bedi, iýbali	ბედი, იღბალი
fosa	saplavi	საფლავი
fósil	tsiayiseuli	წიაღისეული
fracaso	martzkhi	მარცხი
fragante	surnelovani	სურნელოვანი
framuesa	zholo	ჟოლო
frecuente	khshiri	ხშირი
fregar	retzkhva	რეცხვა
freír	shetsva	შეწვა
frente	shubli	შუბლი
fresa	martsq'vi	მარწყვი
fresco	sigrile	სიგრილე
fresno	k'op'iti	კოპიტი
frigorífico	matzivari	მაცივარი
frío	sitzive	სიცივე
frito	shemtsvari	შემწვარი
frontera	sazyvari	საზღვარი
fruta	khili	ხილი
fruto	naq'opi	ნაყოფი

fuego	tzetzhkhli	ცეცხლი
fuente	satave	სათავე
fuera	garet	გარეთ
fuerte	dzlieri	ძლიერი
fuerza	dzala	ძალა
fuga	gaktzeva	გაქცევა
fumar	motseva	მოწევა
fundación	dapudzneba	დაფუძნება
fundamento	sadzirk'veli	საძირკველი
fundir	dnoba	დნობა
fúnebre	samgloviaro	სამგლოვიარო
funeral	dak'rdzalva	დაკრძალვა
futuro	momavali	მომავალი

G

gafas	satvale	სათვალე
gaita	gudastviri	გუდასტვირი
gallina	katami	ქათამი
gallito	q'vinchila	ყვინჩილა
gallo	mamali	მამალი
gana	zhini	ჟინი
ganadería	mesakonleoba	მესაქონლეობა
ganado	sakoneli	საქონელი
gancho	k'auch'i	კაუჭი
ganso	bat'i	ბატი
garganta	q'eli	ყელი
gasto	khardji	ხარჯი
gemelo	t'q'up'i	ტყუპი
generación	taoba	თაობა
generoso	k'etilshobili	კეთილშიბილი
genio	zne	ზნე
gente	khalkhi	ხალხი
girasol	mzesumzira	მზესუმზირა
gloria	dideba	დიდება
glotón	msunagi	მსუნაგი

gobierno	mtavroba	მთავრობა
golondrina	mertzkhali	მერცხალი
golpe	dart'q'ma	დარტყმა
gordo	msukani	მსუქანი
gorra	kudi	ქუდი
gorrión	beyura	ბეირა
gota	tsveti	წვეთი
granate	brotseuli	ბროტეული
grande	didi	დიდი
granizo	set'q'va	სეტყვა
grano	buryuli	ბურლული
grasa	tzkhimi	ცხიმი
gratuito	upaso	უფასო
grilletes	bork'ili	ბორკილი
grillo	ch'rich'ina	ჭრიდჲინა
gris	rukhi	რუხი
grito	q'virili	ყვირილი
grupo	djgupi	ჯგუფი
guante	tatmani	თათმანი
guapo-a	lamazi	ლამაზი
guarda	daradji	დარაჯი
guardia	datzva	დაცვა
guerra	omi	ომი
guerrero	meomari	მეომარი
guía	megzuri	მეგზური
guindo	alubali	ალუბალი
gusano	ch'ia	ჭია
gusto	gemovneba	გემოვნება

H

habichuela	dzadza	ძაძა
hábil	mk'virtzkhi	მკვირცხლი
habitación	otakhi	ოთახი
hábito	chveuleba	ჩვეულება
hacer	k'eteba	კეთება

hacha	nadjakhi	ნაჯახი
hallar	p'ovna	ბოვნა
hallazgo	mik'vleva	მიკვლევა
hambre	shimshili	შიმშილი
harina	pkvili	ფქვილი
hasta cuándo	rodemde	როდემდე
hasta dónde	sadamde	სადამდე
hasta la vista	nakhvamdis	ნახვამდის
hebillia	abzinda	აბზინდა
helado	naq'inis	ნაყინი
helecho	gvimra	გვიმრა
hembra	dzu	ძუ
heredero	memk'vidre	მემკვიდრე
herencia	memk'vidreoba	მემკვიდრეობა
herida	iara; ch'riloba	იარა; ჭრილობა
hermana	da	ღა
hermano	dzma	ძმა
hermoso	mshvenieri	მშვენიერი
héroe	gmiri	გმირი
herrero	mch'edeli	მჭედელი
herrumbre	zhangi	ჟანგი
hidalgo	aznauri	აზნაური
hiel	nayveli	ნალველი
hielo	q'inuli	ყინული
hierba	balakhi	ბალახი
hierro	rk'ina	რკინა
hígado	γvidzli	ღვიძლი
higuera	leyvi	ლევი
hija	kalishvili	კალიშვილი
hijo	vazhishvili	ვაჟიშვილი
hijos	shvilebi	შვილები
hilar	dartva	დართვა
hilo	dzapi	ძაფი
hinojo	k'ama	კამა
hipo	slok'ini	სლოკინი
hogar	k'era	კერა

hoguera	k'otzoni	კოცონი
hoja	potoli	ფოთოლი
hola	gamardjoba	გამარჯობა
hollín	muri	მური
hombre, humano	adamiani	ადამიანი
hombre, varón	mamak'atzi	მამაკაცი
hombro	mkhari	მხარი
honor	pat'ivi	პატივი
honorable	pat'ivzemuli	პატივცემული
honrado	pat'iosani	პატიოსანი
hormiga	ch'ianch'vela	ჭიანჭველა
horno	γumeli	ღუმელი
hostilidad	mt'roba	მტრობა
hotel	sast'umro	სასტუმრო
hoy	dyes	დღეს
hoyo	ormo	ორმო
hoz	namgali	ნამგალი
huella	k'vali	კვალი
huérfano	oboli	ობლი
hueso	dzvali	ძვალი
huevo	k'vertzkhi	კვერცხი
huida	gaktzeva	გაქცევა
humanidad	k'atzobioba	კაცობრიობა
humedad	nest'i	ნესტი
humo	k'vamli	კვამლი
hundir	chadzirva	ჩაძირვა
huracán	grirali	გრიგალი

I

ícono	khat'i	ხატი
idea	azri	აზრი
ídolo	k'erp'i	კერპი
iluminación	ganateba	განათება
imagen	gamosakhuleba	გამოსახულება
imbécil	sht'er i	შტერი

impecable	unak'lo	უნაკლო
importante	mnishvnelovani	მნიშვნელოვანი
imposible	sheudzlebeli	სეუძლებელი
impotente	udzluri	უძლური
impresionante	shtambech'davi	შთამბეჭდავი
impulso	bidzgi	ბიძგი
independencia	damouk'idebloba	დამოუკიდებლობა
índice	sachvenebeli	საჩვენებელი
indulto	shetsq'aleba	შეწყალება
infierno	djodjokheti	ჯოჯოხეთი
inocente	udanashaulo	უდანაშაული
intento	mtzdeloba	მცდელობა
invento	gamogoneba	გამოგონება
invierno	zamtari	ზამთარი
invitado, huesped	st'umari	სტუმარი
ir	tsasvla	წასვლა
ira	riskhva	რისხვა
irrepetible	ganumeorebeli	განუმეორებელი
irresponsable	up'asukhismgeblo	უპასუხისმგებლო
irreversible	sheuktzvadi	შეუქცევადი
isla	k'undzuli	კუნძული
izquierda	martzkhena	მარცხნა

J

jabalí	t'akhi	ტახი
jabón	sap'oni	საპონი
jamás	arasodes	არასოდეს
jamón	lori	ლორი
jaque	kishi	ქიში
jardín	bayi	ბაი
jarra	doki	დოქი
jaula	galia	გალია
jergón	leibi	ლეიბი
jeta	tututzi	ტუტუცი
jinete	mhedari	მხედარი

joroba	k'uzi	კუზი
joven	akhalgazrda	ახალგაზრდა
joya	dzvirpaseuli	ძვირფასეული
judías verdes	p'ark'i lobio	პარკი ლობით
juego	tamashi	თამაში
juez	mosamartle	მოსამართლე
juguete	satamasho	სათამაშო
juicio	goneba	გონება
juramento	pitzi	ფოცი
justicia	samartali	სამართლი

L

labio	tuchi	ტუჩი
labor	shroma	შრომა
labrar	khvna	ხვნა
lado	mjare	მხარე
ladra	q'epa	ყეფა
ladrón	kurdi	ქურდი
lagartija, lagarto	khvlik'i	ხვლიკი
lago	t'ba	ტბა
lágrima	tzremli	ცრემლი
lamentable	samtukharo	სამწუხარო
lamentación	mtsukhareba	მწუხარება
lámpara	ch'raki	ჭრაქი
lana	mat'q'li	მატყლი
lance	tq'ortzna	ტყორცნა
langosta	k'alia	კალია
lanza	shubi	შუბი
lápiz	pankari	ფანჯარი
largo	grdzeli	გრძელი
látigo	matrakhi	მათრახი
laurel	dapna	დაფნა
lavado	retzhava	რეცხვა
lealtad	ertguleba	ერთგულება
lebrel	mtsevari	მწევარი

leche	rdze	რძე
lechuza	bu	ბუ
leer	k'itkhva	კითხვა
legítimo	k'anonieri	კანონიერი
lejano	shoreuli	შორეული
lejos	shors	შორს
leña	shesha	შეშა
leño	mori	მორი
león	lomi	ლომი
lepra	k'etri	კეტრი
letal	sasik'vdilo	სასიკვდილო
letra	aso	ასო
levadura	sapuari	საფუარი
levantar	adgoma	ადგომა
ley	k'anoni	კანონი
libertad	tavisupleba	თავისუფლება
libre	tavisupali	თავისუფალი
libro	tsigni	წიგნი
liebre	botzveri	ბოცვერი
ligero	msubuki	მსუბუქი
lima	klibi	ქლიბი
límite	zyvari	ზღვარი
limo	lamí	ლამი
limpio	supta	სუფთა
línea	khazi	ხაზი
lino	t'iló	ტილო
líquido	sitkhe	სითხე
lisos	sada	სადა
lista	nuskha; sia	ნუსხა; სია
listo	sazriani	საზრიანი
llama	ali	ალი
llamada	dzakhili	ძახილი
llanura	bari	ბარი
llave	gasayebi	გასაღები
llegada	chamosvla	ჩამოსვლა
lleno	savse	საგსე

llorar	t'irili	ტირილი
lluvia	tsvima	წვიმა
lobo	mgeli	მგელი
loco	gizhi	გიჟი
longitud	sigrdze	სიგრძე
loro	tutiq'ushi	თუთიყუში
lucero	alioni	ალიონი
lucha	ch'idaoba	ჭიდაობა
luego	shemdeg	შემდეგ
luna	mtvare	მთვარე
luto	glova	გლოვა
luz	sinatle	სინათლე

M

machacar	danaq'va	დანაყვა
macho	khvadi	ხვადი
madrastra	dedinatzvali	დედინაცვალი
madre	deda	დედა
madre tierra	dedamitsa	დედამიწა
madrina	natlideda	ნატლიდედა
madrugada	utenia	უთენია
magia	djado	ჯადო
magnífico	mshvenieri	მშვენიერი
maíz	simindi	სიმინდი
maldición	tsq'evla	წყევლა
malo	tzudi	ცუდი
manantial	satave	სათავე
mancha	laka	ლაქა
mano	kheli	ხელი
manojo	k'ona	კონა
manta	sabani	საბანი
mantequilla	k'arak'i	კარაქი
manzana	vashli	ვაშლი
manzanilla	gvirila	გვირილა
mañana	dila	დილა

mañana – día	khval	ხვალი
siguiente.		
mapa	ruka	რუქა
mar	zyva	ზღვა
maravilloso	saotzari	საოცარი
marcha	svla	სვლა
marchar	tsasvla	წასვლა
marejada	γelva	ღელვა
mareo	tavbru	თავბრუ
marido	kmari	კმარი
marinero	mezyvauri	მეზღვაური
mariposa	p'ep'ela	პეპელა
marrón	q'avisperi	ყავისფერი
martillo	chakuchi	ჩაქუჩი
más	meti	მეტი
máscara	niyabi	ნიდაბი
matar	mok'vla	მოკვლა
maternidad	dedoba	დედობა
mayoría	umravlesoba	უმრავლესობა
mechón	narti	ნართი
mediador	shuamavali	შუამავალი
mediano	shua	შუა
medianocche	shuayame	შუალამე
medida	zoma	ზომა
medio	nakhevari	ნახევარი
mediodía	shuadye	შუადე
mejor	uk'etes	უკეთესი
melocotón	at'ami	ატამი
melón	nesvi	ნესვი
membrillo	komshi	კომში
memoria	mekhsiereba	მეხსიერება
mendigo	matkhovari	მათხოვარი
menor	umtzrosi	უმცროსი
menos	nak'lebi	ნაკლები
mensajero	moambe; shik'rik'i	მოამბე; შიკრიკი
menta	p'it'na	ბიტნა

mentira	sitzrue	სიცრუე
mentiroso	tzru	ცრუ
mentón	nik'ap'i	ნიკაბი
meñique	nek'i	ნეკი
mercado	bazari	ბაზარი
merecer	damsakhureba	დამსახურება
mes	tve	თვე
mesa	magida	მაგიდა
mezclar	shereva	შერევა
miedo	shishi	შიში
miel	tapli	თაფლი
miembro	tsevri	წევრი
milagro	sastsauli	სასწაული
militar	samkhedro	სამხედრო
mineral	madani	მადანი
mínimo	umtziresi	უმცირესი
minoría	umtziresoba	უმცირესობა
minuto	tsut'i	წუთი
misa	tsirva	წირვა
misericordia	motsq'aleba	მოწყალება
mitad	nakhevari	ნახევარი
moderno	tanamedrove	თანამედროვე
moho	obi	ობი
mojado	sveli	სველი
mojar	dasveleba	დასველება
moler	dap kva	დაფქვა
molino	tsiskvili	წისქვილი
mono	maimuni	მაიმუნი
montaña	mta	მთა
mora	maq'vali	მაყვალი
moral	zneoba	ზნეობა
morder	k'bena	კბენა
moreno	shavgvremani	შავგვრემანი
mosca	buzi	ბუზი
mostaza	mdogvi	მდოგვი
motor	dzrava	ძრავა

mover	dzvra	ძვრა
movimiento	modzraoba	მოძრაობა
muchedumbre	brbo	ბრბო
mudo	mundji	მუნჯი
muestra	nimushi	ნიმუში
muguete	shroshana	შროშანა
mujer	kali	კალი
muleta	q'avardjeni	ყავარჯენი
multa	djarima	ჯარიმა
multiplicar	gamravleba	გამრავლება
mundo	msoplio	მსოფლიო
muñeca	madja	მაჯა
murciélagos	yamura	ლამურა
músculo	k'unti	კუნთი
musgo	khavsi	ხავსი
muslo	bardzaq'i	ბარძაყი
mutilado	kheibari	ხეიბარი
muy	dzalian	ძალიან

N

nabo	talgami	თაღმამი
nacimiento	dabadeba	დაბადება
nación	eri	ერი
nada	araperi	არაფერი
nadar	tzurva	ცურვა
nadie	aravin	არავინ
naranja	portokhali	ფორთოხალი
nariz	tzkhviri	ცხვირი
nata	arazhani	არაჟანი
natal	mshobliuri	მშობლიური
natalidad	shobadoba	შობადობა
natural	bunebrivi	ბუნებრივი
naturaleza	buneba	ბუნება
nave	khomaldi	ხომალი
navidad	shoba	შობა

negar	uarq'opa	უარყოფა
negocio	sakme	საქმე
negro	shavi	შავი
nevadilla	endzela	ენძელა
nido	bude	ბუდე
niebla	burusi	ბურუსი
nieto-a	shvilishvili	შვილიშვილი
nieve	tovli	თოვლი
niño, niña	bavshvi	ბავშვი
nivel	done	დონე
no	ara	არა
noble	k'etilshobili	კეთილშიბოლი
noche	yame	ღამე
nogal	nigozi	ნიგოზი
nómada	momtabare	მომთაბარე
nombre	sakheli	სახელი
norte	chrdiloeti	ჩრდილოეთი
nosotros-as	chven	ჩვენ
novedad	siakhle	სიახლე
novia	patardzali	პატარძალი
yerno	sidze	სიძე
nube	yrubeli	ღრუბელი
núcleo	birtvi	ბირთვი
nudo	kvandzi	კვანძი
nuera	rdzali	რძალი
nuestro	chveni	ჩვენი
nuevo	akhali	ახალი
nunca	arasodes	არასოდეს

O

obediente	morchili	მორჩილი
objeto	nivti	ნივთი
obligar	adzuleba	აძულება
obrero	musha	მუშა
oscuro	bneli	ბნელი

observar	dak'virveba	დაკვირვება
obstáculo	dabrk'oleba	დაბრკოლება
obtuso	djiut'i	ჯოუტი
obvio	tzkhadi	ცხადი
oca	bat'i	ბატი
occidente	dasavleti	დასავლეთი
odio	sidzulvili	სიძულვილი
odre	t'ik'i	ტიკი
odre	guda	გუდა
ofensa	tsq'ena	წყენა
oficio	kheloba	ხელობა
oído	smena	სმენა
ojo	tvali	თვალი
ola	talya	ტალია
óleo/aceite	zet'i	ზეთი
olor	suni	სუნი
olvidar	davitsq'eba	დავიწყება
ombligo	ch'ipi	წიპი
onda	t'alya	ტალია
opción	archevani	არჩევანი
opresión	chagvra	ჩაგვრა
opulencia	pupuneba	ფუფუნება
oración	lotzva	ლოცვა
orden	tsesrigi	წესრიგი
oreja	q'uri	ყური
oreo	sio	სიო
orgulloso	amaq'i	ამაყი
oriente	aymosavleti	აღმოსავლეთი
origen	tsarmoshoba	წარმოშობა
orilla	nap'iri	ნაპირი
oro	okro	ოქრო
ortiga	djinch'ari	ჯინჭარი
ósculo	ambori	ამბორი
osezno	beli	ბელი
oso	datvi	დათვი
otro	skhva	სხვა

P

padre	mama	მამა
padrino	natlimama	ნათლიმამა
página	gverdi	გვერდი
país	kveq'ana	ქვეყანა
paja	tiva	თივა
pajarillo	bart'q'i	ბარტყი
pájaro	chit'i	ჩიტი
pájaro carpintero	k'odala	კოდალა
pala	bari	ბარი
palabra	sitq' a	სიტყვა
palacio	sasakhle	სასახლე
paladar	sasa	სასა
palma	peshvi	პეშვი
palmo	mt'k'aveli	მტკაველი
palo	djokhi	ჯოხი
paloma	mt'redi	მტრედი
pan	p'uri	პური
pantorilla	tsvivi	წვივი
papada	yababi	ლაბაბი
papel	kayaldi	ქალაძი
parada	gachereba	გაჩერება
paraguas	kolga	ქოლგა
paraíso	samotkhe	სამოთხე
pared	k'edeli	კედელი
pareja	tsyvili	წყვილი
parentela	natesaoba	ნათესაობა
pariente	natesavi	ნათესავი
primo-a(hijo-a del tio;tia paterna; tia materna)	bidzashvili, mamidashvili, deidashvili	ბიძაშვილი, მამიდაშვილი, დეიდაშვილი
parroquia	mrevli	მრევლი
parra	venakhi	ვენახი
parte	natsili	ნაწილი

participante	monatsile	მონაწილე
parto	mshobiaroba	მშობიარობა
pasajero	mgzavri	მგზავრი
pascua	aydgoma	ადგომა
paseo	seirnoba	სეირნობა
pasión	gantzda	განცდა
paso	nabidji	ნაბიჯი
pastor	mtsq’emsi	მწყემსი
pata	tati	თათი
patada	panyuri	პანდური
patatas	k’art’ofili	კარტოფილი
patio	ezo	ეზო
pato	ikhvi	იხვი
patria	samshoblo	სამშობლო
pavo	indauri	ინდაური
payaso	djambazi	ჯამბაზი
paz	mshvidoba	მშვიდობა
peca	ch’orpli	ჭორფლი
pecado	tzodva	ცოდვა
pecho	mk’erdi	მკერდი
pedir	tkhovna	თხოვნა
pegar	tzema	ცემა
peinar	vartzjna	ვარცხნა
peine	savartzkheli	სავარცხელი
pelea	chkhubi	ჩხუბი
pellejo	t’q’avi	ტყავი
pelo	tma	თმა
pene	q’le	ყლე
península	nakhevark’undzuli	ნახევარკუნძული
pensador	moazrovne	მოაზროვნე
pensamiento	pikri	ფიქრი
peón	p’aik’i	პაიკი
peor	uaresi	უარესი
pepino	k’it’ri	კიტრი
pequeño	p’at’ara	პატარა
pera	mskhali	მსხალი

perder	dak'argva	დაკარგვა
pérdida	danak'argi	დანაკარგი
perdón	bodishi	ბოდიში
perdonar	p'at'ieba	პატიება
perezoso	zarmatz'i	ზარმაცი
pérfido	veragi	ვერაგი
perla	margalit'i	მარგალიტი
permiso	nebartva	ნებართვა
pero	magram	მაგრამ
perpetuo	mudmivi	მუდმივი
perra	dzuk'na	ძუკნა
perro	dzayli	ძალი
perseguir	devna	დევნა
persiana	daraba	დარაბა
personal	p'iradi	პირადი
perverso	borot'i	ბოროტი
pesado	mdzime	მძიმე
pescado	tevzeuli, tevzi	თევზეული
pescar	tevzaoba	თევზაობა
peso	tsona	წონა
pestaña	tsamtsami	წამწამი
pez	tevzi	თევზი
picante	tzkhare	ცხარე
pico	tserakvi	წერაქვი
pie	pekhi	ფეხი
piedra	kva	ქვა
piel	k'ani	კანი
piloto (de avión)	mprinavi	მფრინავი
pimienta	tsitsaka	წიწაკა
pincel	pundji	ფუნჯი
pino	pich'vi	ფიჭვი
pintar	khat'va	ხატვა
pipa	chibukhi	ჩიბუხი
pitillera	satutune	სათუთუნე
pizarra	dapa	დაფა
plano	brt'q'eli	ბრტყელი

plata	vertzkhli	გერცხლი
pléyade	khomli	ხომლი
plomo	t'q'via	ტყვია
pluma	bumbuli	ბუმბული
pobre	yaribi	დარიბი
poco	tzot'a	ცოტა
poda	skhep'va	სხეპვა
poder	dzalaupleba	ძალაუფლება
polilla	chrchili	ჩრჩილი
pollo	tsitsila	წიწილა
polvo	mtveri	მტვერი
por la mañana	dilit	დილით
por qué	rat'om	რატომ
postre	t'k'bileuli	ტქბილეული
potro	k'vetzi	კვეტი
pozo	ch'a	ჭა
prado	k'ordi	კორდი
precioso	mshvenieri	მშვენიერი
predestinación	gangeba	განგება
predicador	kadagi	ქადაგი
pregunta	shek'itkhva	შეკითხვა
preocupación	zrunva	ზრუნვა
presa	k'ashkhali	კაშხალი
posadera	sadjdomi	საჯდომი
profesor-a	mastsavlebeli	მასწავლებელი
profundo	γurma	ღრმა
promesa	p'iroba	პირობა
propiedad	sak'utreba	საკუთრება
protector	mparveli	მფარველი
proverbio	andaza	ანდაზა
puente	khidi	ხიდი
puerro	p'rasi	პრასი
puerta	k'arebi	კარები
pulgar	tzeria	ცერა
pulmón	pilt'vi	ფილტვი
punto	tsert'ili	წერტილი

puñal	sat'evari	სატევარი
puño	mushti	მუშტი
pupitre	merkhi	მერხი
puro-a, santo-a	tsminda	წმინდა
puta	rosk'ip'i, bozi	როსკიბი, ბოზი

Q

qué	ra	რა
quema	tsva	წვა
quemar	datsva	დაწვა
queso	q'veli	ყველი
quién	vin	ვინ
quiero	minda, msurs	მინდა, მსურს
querer	ndomeba	ნდომება
querido-a	saq'vareli, sasurveli	საყვარელი, სასურველი
queja	buzyuni	ბუზუნი
quizás	ikneb, xeidzleba	იქნება, შეიძლება

R

rábano	bolok'i	ბოლოკი
rabia	brazi	ბრაზი
rabo	kudi	კუდი
raíz	pesvi	ფესვი
raja	napot'i	ნაფოტი
rama	t'ot'i	ტოტი
ramo	k'ona	კონა
rana	baq'aq'i	ბაყაყი
rápido	stsrapi	სწრაფი
raspar	pdjek'a	ფჯეკა
rata	virtkha	ვირთხა
ratón	tagvi	თაგვი
rayo	mekhi	მეხი
razón	goneba	გონება
rebaño	djogi	ჯოგი

rebeldía	djanq'i	ჯანყი
recibir	miyeba	მიღება
red	bade	ბადე
regalo	sachukari	საჩუქარი
regla	sakhazavi	სახაზავი
reina	dedopali	დედოფალი
reino	samepo	სამეფო
relámpago	elva	ელვა
reloj	saati	საათი
remolacha	ch'arkhali	ჭარხალი
renacimiento	ayordzineba	აირძინება
repugnancia	zizyi	ზიზი
repugnante	sazizyari	საზიზი
requesón	khach'o	ხახო
respeto	p'at'ivi	პატივი
resurrección	aydgoma	აიდგომა
rey	mepe	მეფე
rico	mdidari	მდიდარი
riñón	tirk'meli	თირკმელი
róo	mdinare	მდინარე
risa	sitzili	სიცილი
roble	mukha	მუხა
robledal	mukhnari	მუხნარი
robo	kurdoba	კურდობა
roca	k'lde	კლდე
rocío	tzvari	ცვარი
rodilla	mukhli	მუხლი
rojo	tsiteli	წითელი
romper	gat'ekhva	გატეხვა
ropa	t'ansatzmeli	ტანსაცმელი
rosa	vardi	ვარდი
rubí	lali	ლალი
rubia	endro	ენდრო
rubio	kera	ქერა
rueda	borbali	ბორბალი
ruego	mudara	მუდარა

ruido	khmauri	ხმაური
ruina	nangrevi	ნანგრევი
ruiseñor	bulbuli	ბულბული
rumbo	gezi	გეზი
S		
sábana	zetsari	ზეწარი
sabiduria	sibrdzne	სიბრძნე
sabio	brdzeni	ბრძენი
sable	khmali	ხმალი
sabor	gemo	გემო
sabroso	gemrieli	გემრიელი
sacrificio	mskhverp'li	მსხვერპლი
sal	marili	მარილი
saliva	nertsq'vi	ნერწყვი
salobre	mlashe	მლაშე
salsa	satsebeli	საწებელი
salto	nakht'omi	ნახტომი
salvador	matzkhovari	მაცხოვარი
sangre	siskhli	სისხლი
santo	tsmindani	წმინდანი
sapo /rana	gombesho, baq'aq'i	გომბეშო, ბაყაყი
satisfecho	k'maq'opili	კმაყოფილი
sauco	antsli	ანწლი
seco	mshrali	მშრალი
secreto	saidumlo	საიდუმლო
sed	tsq'urvili	წყურვილი
seda	abreshumi	აბრეშუმი
sello , anillo	bechedi	ბეჭედი
semana	k'vira	კვირა
sembrar	tesva	თესვა
semejanza	msgavseba	მსგავსება
semilla	tesli	თესლი
sendero	bilik'i	ბილიკი

sentido	grdznoba	გრძნობა
señal	nishani	ნიშანი
señor	bat'oni	ბატონი
señora	kalbat'oni	ქალბატონი
sepulcro	saplavi, samarkhi	საფლავი, სამარხი
sequía	gvalva	გვალვა
ser	q'opna	ყოფნა
sereno	dindji	დინჯი
serpiente	gveli	გველი
servicio	sap'irparesho	საპირფარეშო
servilleta	khelsakhotzi	ხელსახოცი
seta	sok'o	სოკო
severo	mk'atzri	მკაცრი
sí	diakh,k'i	დიახ,კი
siega	mk'a	მკა
siempre	mudam	მუდამ
sierra	kherkhi	ხერხი
siervo	q'ma	ყმა
siglo	sauk'une	საუკუნე
silencio	sichume	სიჩუმე
sílex	k'azhi	კაჟი
silla	sk'ami	სკამი
simple	mart'ivi	მარტივი
sitio	adgili	ადგილი
sobaco	iylia	ილია
sobre	k'onvert'i	კონვერტი
sobrino-a	disshvili, dzmisshvili	დიშვილი, ძმისშვილი
sociedad	sazogadoeba	საზოგადოება
socio	tsevri	წევრი
soga	tok'i	თოკი
sol	mze	მზე
soldado	samkhedro	სამხედრო
soledad	ganmart'oeba	განმარტოება
sólido	mt'k'itze	მტკიცე
sólo	mart'o	მარტო
sombra	chrdili	ჩრდილი

sombrio	k'usht'i	კუშტი
sonrisa	yimili	ღიმილი
sopa	ke'rzi	კერზი
soplo	sheberva	შებერვა
sordo	q'ru	ყრუ
sortilegio	khibli	ხიბლი
soso	mt'k'nari	მტკნარი
sospecha	ech'vi	ეჭვი
suave	rbili	რბილი
subir	asvla	ასვლა
sucio	bindzuri	ბინძური
sudor	opli	ოფლი
suegra	dedamtili; sidedri	დედამთილი; სიდედრი
suegro	mamamtili; simamri	მამამთილი; სიმამრი
sueño	dzili; sizmari	ძილი; სიზმარი
suerte	bedi	ბედი
sufrimiento	t'andjva	ტანჯვა
suma	djami	ჯამი
superar	dzleva	ძლევა
sur	samkhreti	სამხრეთი
susto	shishi	შიში

T

tabaco	tutuni	თუთუნი
taberna	dukani	დუკანი
tabla	pitzari	ფიცარი
tacón; talón	kusli	ქუსლი
taladro	buryi	ბურდი
talla	zoma	ზომა
taller	sakhelosno	სახელოსნო
tapiz	pardagi	ფარდაგი
tapón	satzobi	საცობი
tarde	sayamo	საღამო

techo	ch' eri	ჭერი
teja	k'ramit'i	კრამიტი
tejer	ksova	ქსოვა
tejido	ksovili	ქსოვილი
tejón	machvi	მაჩვი
temblor	dzagdzagi	ძაგძაგი
temprano	adre	ადრე
tenedor	changali	ჩანგალი
tener	kona; q'ola	ქონა; ყოლა
tengo	makvs; mq'avs	მაქვს; მყავს
terciopelo	khaverdi	ხავერდი
ternero	jbo	ხბო
terreno	nak'veti	ნაკვეთი
terrible	mriskhane	მრისხანე
tesoro	gandzi	განძი
testículos	q'verebi	ყვერები
testigo	motsme	მოწმე
teta	dzudzu	ძუძუ
tía	mamida, deida	მამიდა, დეიდა
tibia	tsvivi	წვივი
tiburón	zvigeni	ზვიგენი
tiempo	dro	დრო
tierno	nazi	ნაზი
tierra	mitsa, khmeleti	მიწა, ხმელეთი
tigre	vepkhvi	ვეპხვი
tijera	mak'rat'eli	მაკრატელი
tilo	tzatzkhvi	ცაცხვი
tío	bidza	ბიძა
tiza	tzart i	ცარცი
tomate	p'amidori	ბამიდორი
tormenta	karishkhali	ქარიშხალი
toro	buya	ბუდა
toro castrado	khari	ხარი
tórtola	gyrit'i	გერიტი
tortuga	k'u	კუ
tramposo	tzru	ცრუ

tributo	khark'i	ხარკი
trineo	tziga	ციგა
trucha	k'almakhi	კალმახი
trueno	kukhili	ქუჩილი
tú	shen	შენ
túnel	gvirabi	გვირაბი

U

último	bolo	ბოლო
umbral	zyude	ზღუდე
unidad	ertoba	ერთობა
uña	prchkhili	ფრჩხილი
uraño	djmukhi, k'usht'i	ჯმუხი, კუშტი
cabra montés	djikhvi	ჯიხვი
usted	tkven	თქვენ
utilizar	gamoq'eneba	გამოყენება
uva	q'urdzeni	ყურძენი

V

vaca	dzrokha	ძროხა
vacío	tzarieli	ცარიელი
vagabundo	matsantsala	მაწანწალა
valiente	gabeduli	გაბედული
vano	amao	ამაო
vapor	ortkli	ორთქლი
vaso	ch'ika	ჭიქა
vejez	sibere	სიბერე
vela	santeli	სანთელი
vencer	damartzkheba	დამარცხება
vender	gaq'idva	გაყიდვა
veneno	shkhami	შხამი
venir	mosvla	მოსვლა
ventana	sark'meli	სარკმელი

verano	zapkhuli	ზაფხული
verbo	zmna	ზმა
verde	mtsvane	მწვანე
verdugo	djalati	ჯალათი
verdura	bost'neuli	ბოსტნეული
verso	leksi	ლექსი
vértigo	tavbru	თავბრუ
vestir	chatzma	ჩაცმა
víctima	mskhverp'li	მსგერბლი
victoria	gamardjveba	გამარჯვება
vida	tzkhovreba	ცხოვრება
vidrio	mina	მინა
viejo	beberi	ბებერი
viento	kari	ქარი
vientre	mutzeli	მუცელი
viernes	parask'ebi	პარასკები
vigoroso	mkhne	მხნე
vino	γvino	რვინო
viña	venakhi	ვენახი
violencia	dzaladoba	ძალადობა
violeta	ia	ია
virgen	kaltsuli	ქალწული
visión	khilva	ხილვა
vista	khedi	ხედი
víveres	khoragi	ხორაგი
vocal	khmovani	ხმოვანი
vosotros-as	tkven	თქვენ
voz	khma	ხმა
vuelo	prena	ფრენა
vuestro	tkveni	თქვენი

Y

y	da	და
yo	me	მე
ya	uk've	უკვე

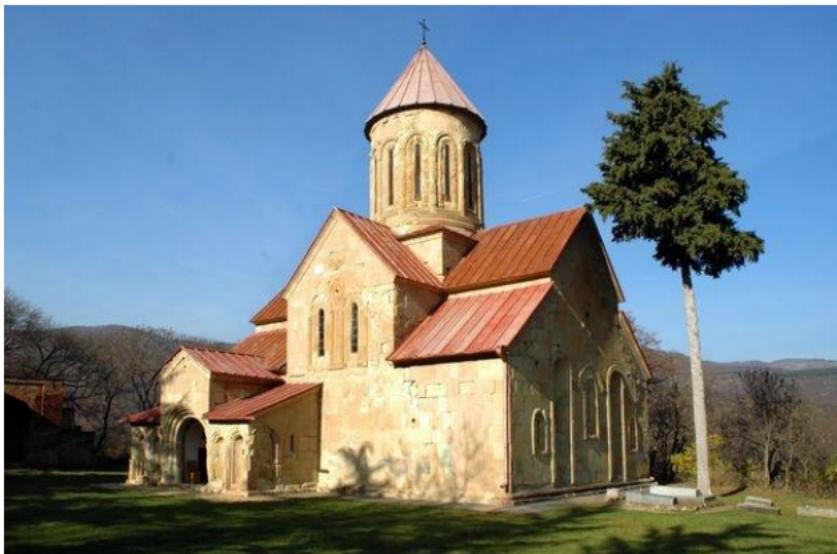
yegua	pashat'i	ფაშატი
yema	butki	ბუტკი
yerno	sidze	სიძე
yunque	grdemli	გრდემლი

Z

zanahoria	st'apilo	სტაფილი
zanja	tkhili	თხრილი
zanjar	tkhra	თხრა
zapato	pekhsatzmeli	ფეხსაცმელი
zarzamora	maq'vali	მაყვალი
zorro	melia, mela	მელია, მელა
zorzal, tordo	shashvi	შაშვი
zumo	tsveni	წვენი
zurdo	tzatzia	ცაცია

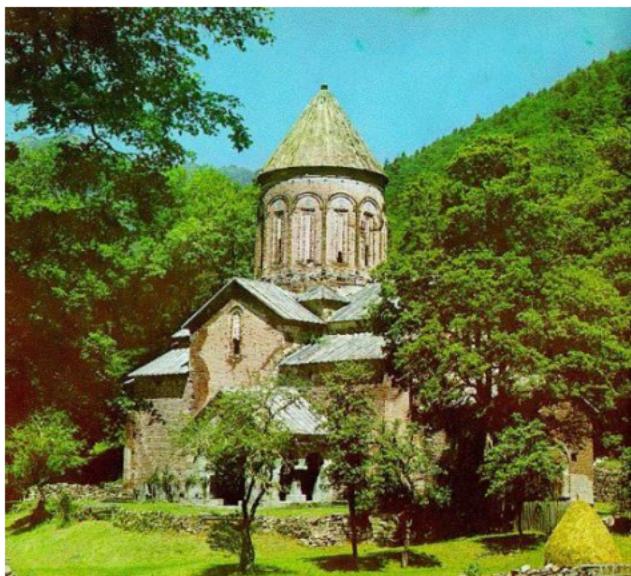
Butroni, Gernikis je, Olite ბუტრონი, გერნიკის ხე, ოლიტე

Betania XII s ბეთანია

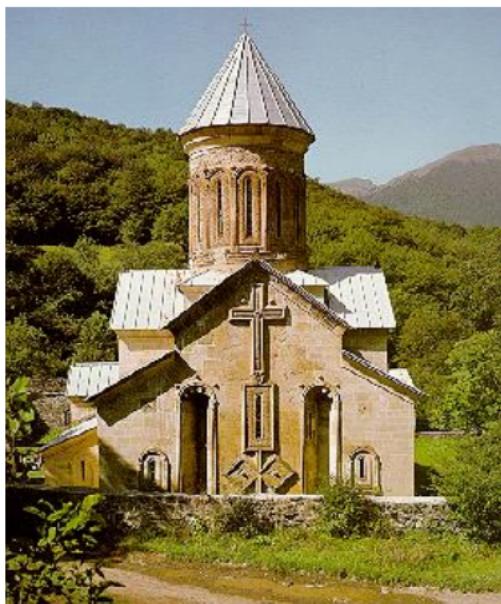
Pit'areti XIII s ფიტარეთი

T' imotes ubani XII s ტიმოთეს უბანი

Ik'orta XII s. იკორთა

Kvatajevi XIII s. ქვათახევი

Djvari VI s. ჯვრი

Aquí mismo-----	აქვე-----	hementxe
Allí mismo-----	იქვე-----	hantxe
De muy lejos-----	შორიდან-----	urrundik
Desde muy lejos-----	ასაღიან შორიდან-----	oso urrundik
A muy lejos-----	შორს-----	urrutira
De monte en monte-----	მთამთა-----	mendiz-mendi
Sitio sombrío-----	ჩერთ, ჩერდილი-----	ospelia
Hace un momento-----	ეხლახან-----	duela gutxi
Por fin-----	როგორც იქნა-----	azkenean
Posteriormente-----	შემდეგში-----	geroago
En el amanecer-----	გამთენიახას-----	goizean
Muchas veces-----	ბევრჯერ-----	askotan
Cada semana, semanalmente-----	კვირათბით-----	astero
El año presente-----	წელს, წლეულს-----	aurretan
Alguna vez-----	როდესმე-----	behin edo behin
Nunca-----	არასთდეს-----	behin ere ez / inoiz ez
En pleno dia-----	დღისთ მზისთ-----	egun betean
Cada dia, diariamente-----	ყოველდღიურად-----	egunero
De dia-----	დღისთ-----	egunez
Hoy en dia-----	დღესდღეობით-----	egungo egunean
De noche-----	ღამით-----	gabez
Hoy mismo-----	დღესვე-----	gaur bertan
Hoy-----	დღე-----	gaur
Esta mañana-----	ამ დღით-----	gaur goizean
Esta tarde-----	ამ საღამოს-----	gaur arratsaldean
Mas tarde-----	მოგვიანებით-----	geroago
El año próximo-----	გაისათ-----	datorren urtean
De madrugada-----	დიღია უთენა-----	goiz-goizetik
El año pasado-----	შარშან-----	iaz
De la misma edad-----	ტოლები-----	urte berekoak
Ante todo-----	უპირველეს ყოვლისა-----	lehengo eta behin
Desde entonces-----	მას შემდეგ-----	ordutik
Desde la infancia-----	ბავშვობიდან-----	txikitatik
Demasiado-----	ნაშეტანი-----	gehiegi
De sobra-----	ზედმეტი-----	asko eta gehiegi da
Aun así-----	თუკი ასეა(მოუხედავად ამისა)-----	halere
De buena fe-----	კეთილი ნებით-----	fede onean
Por si mismo-----	თავისთავად-----	berez

Constante, siempre uno	---ერთია და იგივე---	beti bat
De todo corazón	---მთელი გულით---	bihotz-bihotzetik
Menos mal	---კადევ კარგი---	gaitz erdi!
Como de costumbre	---ჩემულებისამებრ	ohi bezala
De nuevo, otra vez	---ხელმეორედ, ისევ---	berriz ere
Con ardor, con todo afán	---მთელი არსებით	su eta gar
Quien lo sabe	---ვინ იცის---	batek badaki
Al contrario	---პირიქით	alderantziz
Vivir en la abundancia	---ჩიტის რე არ აკლია	esne-mamitan bizi
Que aproveche	---შეგარეოს	on egin
Caer la nieve en abundancia	---ბარდნა	elur ugari egin
Eternamente	---სამარადისეთო	betiere
Completamente lleno	---გაბიძინებული	bete-beterik
Poco a poco	---ცოტ-ცოტა	pixkanaka / apurka-apurka
Cara a cara	---პირისპირ	aurpegiz-aurpegi
De cabo a rabo	---თაფიდან ბოლომდე	burutik burura
Superficialmente	---ზერელედ	azaletik
En resumen, en una palabra	---ერთი-სიტყვათ	hitz batean
En pocas palabras	---მოკლედ	labur esanda / hitz gutxitan
Que Dios me guarde	---ღმერთმა დამატაროს	Jainkoak zaindu nazala
Que Dios te ampare	---ღმერთმა დაგითაროს	Jainkoak lagun degizula

